

LIGJ
Nr. 71/2022

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË PROTOKOLLIN E
DYTË SHITESË TË KONVENTËS PËR KRIMIN KIBERNETIK MBI
BASHKËPUNIMIN E ZGJERUAR DHE ZBULIMIN E PROVAVE
ELEKTRONIKE**

Në mbështetje të neneve 81, pika 1, e 100 të Kushtetutës dhe të nenit 18, pika 3, të ligjit nr. 43/2016, “Për marrëveshjet ndërkombëtare të Republikës së Shqipërisë”, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në protokollin e dytë shtesë të Konventës për Krimin Kibernetik mbi Bashkëpunimin e Zgjeruar dhe Zbulimin e Provave Elektronike, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji dhe është pjesë përbërëse e tij.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 20.10.2022.

Shpallur me dekretin nr. 13865, datë 25.10.2022, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.

Version i datës 28 maj 2021/redaktuar më 13 tetor 2021 T-CY (2020)7
T-CY(2020)7_PDP_Protocol_v5 (i redaktuar më 13 tetor 2021)

KOMITETI I KONVENTËS SË KRIMIT KIBERNETIK (T-CY)
PROTOKOLLI I DYTË SHITESË I KONVENTËS PËR KRIMIN KIBERNETIK MBI
RRITJEN E BASHKËPUNIMIT DHE ZBULIMIN E PROVAVE ELEKTRONIKE
I MIRATUAR NGA T-CY NË SESIONIN E TIJ TË 24-t PLENAR (28 MAJ 2021)
ME RAPORT SHPJEGUES TË REDAKTUAR NË TETOR 2021

Përmbajtja

Protokolli i Dytë Shtesë i Konventës për Krimin Kibernetik mbi Rritjen e Bashkëpunimit
dhe Zbulimin e Provave Elektronike

Hyrje

Kreu I – Dispozitat e përbashkëta

Neni 1 – Qëllimi

Neni 2 – Fusha e zbatimit

Neni 3 – Përkufizimet

Neni 4 – Gjuha

Kreu II – Masat për rritjen e bashkëpunimit

Seksioni 1 – Parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II

Neni 5 – Parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II

Seksioni 2 – Procedurat për rritjen e bashkëpunimit të drejtpërdrejtë me ofruesit dhe
subjektet në Palë të tjera

Neni 6 – Kërkesa për informacion mbi regjistrimin e emrit të domenit

Neni 7 – Zbulimi i informacionit të abonentit

Seksioni 3 – Procedurat që rrisin bashkëpunimin ndërkombëtar ndërmjet autoriteteve për
zbulimin e të dhënave të ruajtura kompjuterike

Neni 8 – Zbatimi i urdhrave nga një Palë tjetër për prodhimin e përsheptuar të
informacionit të abonentit dhe të dhënat e trafikut

Neni 9 – Zbulimi i përsheptuar i të dhënave të ruajtura kompjuterike në një rast urgjent

Seksioni 4 – Procedurat në lidhje me ndihmën e ndërsjellë në një rast urgjent

Neni 10 – Ndihma e ndërsjellë në rast urgjent

Seksioni 5 – Procedurat në lidhje me bashkëpunimin ndërkombëtar në mungesë të
marrëveshjeve të zbatueshme ndërkombëtare

Neni 11 – Videokonferenca

Neni 12 – Ekipet e përbashkëta hetimore dhe hetimet e përbashkëta

Kreu III – Kushtet dhe garancitë

Neni 13 – Kushtet dhe garancitë

Neni 14 – Mbrojtja e të dhënave personale

Kreu IV – Dispozitat përfundimtare

Neni 15 – Efektet e këtij Protokolli

Neni 16 – Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

Neni 17 – Klauzola federale

Neni 18 – Zbatimi territorial

Neni 19 – Rezervat dhe deklaratat

Neni 20 – Statusi dhe tërheqja e rezervave

Neni 21 – Ndryshimet

Neni 22 – Zgjidhja e mosmarrëveshjeve
Neni 23 – Konsultimet e Palëve dhe vlerësimi i zbatimit
Neni 24 – Denoncimi
Neni 25 – Njoftimi

Raport shpjegues

Hyrje

Informacion paraprak

Puna përgatitore

Konsideratat materiale

Ky Protokoll

Komentar mbi nenet e këtij Protokolli

Kreu I – Dispozitat e përbashkëta

Neni 1 – Qëllimi

Neni 2 – Fusha e zbatimit

Neni 3 – Përkufizimet

Neni 4 – Gjuha

Kreu II – Masat për rritjen e bashkëpunimit

Seksioni 1 – Parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II

Neni 5 – Parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II

Seksioni 2 – Procedurat që rrisin bashkëpunimin e drejtpërdrejtë me ofrues dhe subjekte në

Palë të tjera

Neni 6 – Kërkesa për informacion mbi regjistrimin e emrit të domenit

Neni 7 – Zbulimi i informacionit të abonentit

Seksioni 3 – Procedurat që rrisin bashkëpunimin ndërkombëtar ndërmjet autoriteteve për zbulimin e të dhënave të ruajtura kompjuterike

Neni 8 – Zbatimi i urdhrave nga një Palë tjetër për prodhim të përshpejtuar të informacionit të abonentit dhe të dhënat e trafikut.

Neni 9 – Zbulimi i përshpejtuar i të dhënave të ruajtura kompjuterike në një rast urgjent

Seksioni 4 – Procedurat në lidhje me ndihmën e ndërsjellë në një rast urgjent

Neni 10 – Ndihma e ndërsjellë në një rast urgjent

Seksioni 5 – Procedurat në lidhje me bashkëpunimin ndërkombëtar në mungesë të marrëveshjeve të zbatueshme ndërkombëtare

Neni 11 – Videokonferenca

Neni 12 – Ekipet e përbashkëta hetimore dhe hetimet e përbashkëta

Kreu III – Kushtet dhe garancitë

Neni 13 – Kushtet dhe garancitë

Neni 14 – Mbrojtja e të dhënave personale

Kreu IV – Dispozitat përfundimtare

Neni 15 – Efektet e këtij Protokolli

Neni 16 – Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

Neni 17 – Klauzola federale

Neni 18 – Zbatimi territorial

Neni 19 – Rezervat dhe deklaratat

Neni 20 – Statusi dhe tërheqja e rezervave

Neni 21 – Ndryshimet

Neni 22 – Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Neni 23 – Konsultimet e Palëve dhe vlerësimi i zbatimit

Neni 24 – Denoncimi

PROTOKOLLI I DYTË SHITESË
I KONVENTËS PËR KRIMIN KIBERNETIK MBI RRIJTJEN E BASHKËPUNIMIT
DHE ZBULIMIN E PROVAVE ELEKTRONIKE

Hyrje

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës dhe Shtetet e tjera Palë të Konventës për Krimin Kibernetik (ETS nr. 185, në vijim e referuar si “Konventa”), të hapur për nënshkrim në Budapest, më 23 nëntor 2001, nënshkrues të Konventës,

duke pasur parasysh shtrirjen dhe ndikimin e Konventës në të gjitha rajonet e botës;

duke sjellë në vëmendje se Konventa tashmë është plotësuar nga Protokolli Shtesë, në lidhje me kriminalizimin e akteve të natyrës raciste dhe ksenofobe, të kryera nëpërmjet sistemeve kompjuterike (ETS nr. 189), të hapur për nënshkrim në Strasburg, më 28 janar 2003 (në vijim i referuar si “Protokolli i Parë”) ndërmjet Palëve të atij Protokolli;

duke marrë parasysh traktatet ekzistuese të Këshillit të Evropës për bashkëpunim në çështjet penale, si dhe marrëveshjet dhe masat e tjera për bashkëpunim në çështjet penale ndërmjet Palëve të Konventës;

duke pasur parasysh, gjithashtu, Konventën për Mbrojtjen e Individëve, në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale (ETS nr. 108), të ndryshuar nga Protokolli i saj ndryshues (CETS Nr. 223), të hapur për nënshkrim në Strasburg, më 10 tetor 2018 dhe në të cilin çdo shtet mund të ftohet të aderojë;

duke njohur përdorimin në rritje të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, përfshirë shërbimet e internetit dhe rritjen e krimit kibernetik, i cili është një kërcënim për demokracinë dhe shtetin ligjor dhe që shumë shtete e konsiderojnë kërcënim për të drejtat e njeriut;

gjithashtu, *duke njohur* numrin në rritje të viktimave të krimit kibernetik dhe rëndësinë e vendosjes së drejtësisë për ato viktime;

duke sjellë në vëmendje se qeveritë kanë përgjegjësinë për të mbrojtur shoqërinë dhe individët kundër krimit jo vetëm jashtë rrjetit të internetit, por edhe në internet, përfshirë nëpërmjet hetimeve dhe ndjekjeve penale efektive;

të vetëdijshëm se provat e çdo vepre penale ruhen gjithnjë e më shumë në formë elektronike në sistemet kompjuterike në juridiksione të huaja, të shumëfishta ose të panjohura, dhe të bindur se nevojiten masa shtesë për marrjen e ligjshme të provave të tilla, në mënyrë që të mundësohet një reagim efektiv i drejtësisë penale dhe të mbështetet shteti ligjor;

duke njohur nevojën për bashkëpunim të zgjeruar dhe më efikas ndërmjet shteteve dhe sektorit privat dhe se në këtë kontekst nevojitet qartësi apo siguri më e madhe juridike për ofruesit e shërbimeve dhe subjektet e tjera, në lidhje me rrethanat në të cilat mund t’u përgjigjen kërkesave të drejtpërdrejta nga autoritetet e drejtësisë penale në Palë të tjera për zbulimin e të dhënave elektronike;

si rrjedhojë, *duke synuar* rritjen e mëtejshme të bashkëpunimit për krimin kibernetik dhe marrjen e provave në formë elektronike të ndonjë vepre penale për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike përmes mjeteve shtesë që lidhen me ndihmën e ndërsjellë më efikase dhe formave të tjera të bashkëpunimit ndërmjet autoritetet kompetente; bashkëpunimit në raste urgjente dhe bashkëpunimit të drejtpërdrejtë midis autoriteteve kompetente dhe ofruesve të shërbimeve dhe subjekteve të tjera që zotërojnë ose kontrollojnë informacionin përkatës;

të bindur se bashkëpunimi efektiv ndërkufitar, për qëllime të drejtësisë penale, përfshirë ndërmjet sektorëve publikë dhe privatë, përfiton nga kushtet dhe garancitë efektive për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore;

duke pranuar se marrja e provave elektronike për hetimet penale shpesh lidhet me të dhënat personale dhe duke njohur kërkesën në shumë Palë për të mbrojtur privatësinë dhe të dhënat personale, në mënyrë që të përmbushin detyrimet e tyre kushtetuese dhe ndërkombëtare; dhe

duke pasur parasysh nevojën për të garantuar që masat efektive të drejtësisë penale për krimin kibernetik dhe marrja e provave në formë elektronike u nënshtrohen kushteve dhe garancive, të cilat do të sigurojnë mbrojtjen e duhur të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, përfshirë të drejtat që burojnë sipas detyrimeve që shtetet kanë ndërmarrë në bazë të instrumenteve të zbatueshme ndërkombëtare të të drejtave të njeriut, të tilla si Konventa e Këshillit të Evropës e vitit 1950 për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (ETS nr. 5), Konventa Ndërkombëtare e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat Civile dhe Politike e vitit 1966, Karta Afrikane e vitit 1981 për të Drejtat e Njeriut dhe Popujve, Konventa Amerikane e vitit 1969 për të Drejtat e Njeriut dhe traktate të tjera ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, kanë rënë dakord si më poshtë.

KREU I DISPOZITA TË PËRBASHKËTA

Neni 1 **Qëllimi**

Qëllimi i këtij Protokoll është plotësimi i:

- a) Konventës ndërmjet Palëve të këtij Protokoll; dhe
- b) Protokollit të Parë ndërmjet Palëve të këtij Protokoll që janë, gjithashtu, Palë të Protokollit të Parë.

Neni 2 **Fusha e zbatimit**

1. Përveç kur specifikohet ndryshe këtu, masat e përshkruara në këtë Protokoll do të zbatohen:

- a) ndërmjet Palëve të Konventës që janë palë të këtij Protokoll, për hetime ose procedime penale specifike për veprat penale që lidhen me sistemet dhe të dhënat kompjuterike dhe me marrjen e provave, në formë elektronike, të një vepre penale; dhe
- b) ndërmjet Palëve të Protokollit të Parë që janë Palë të këtij Protokoll, për hetime ose procedime penale specifike, në lidhje me veprat penale të përcaktuara në bazë të Protokollit të Parë.

2. Çdo Palë do të miratojë masa legislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të përmbushur detyrimet e përcaktuara në këtë Protokoll.

Neni 3 **Përkufizimet**

1. Përkufizimet e dhëna në nenet 1 dhe 18, paragrafi 3, të Konventës zbatohen për këtë Protokoll.

2. Për qëllimet e këtij Protokoll, zbatohen përkufizimet e mëposhtme shtesë:

- a) “Autoritet qendror” nënkupton autoritetin ose autoritetet e përcaktuara sipas një traktati ose rregullimi të ndihmës së ndërsjellë në bazë të legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara, ose në mungesë të tij, autoritetin ose autoritetet e përcaktuara nga një Palë, sipas nenit 27, paragrafi 2/a të Konventës;
- b) “Autoritet kompetent” nënkupton një autoritet gjyqësor, administrativ ose autoritet tjetër ligjzbatues i autorizuar nga legjislacioni vendës për të urdhëruar, autorizuar ose ndërmarrë ekzekutimin e masave, sipas këtij Protokoll, me qëllim marrjen ose prodhimin e provave, në lidhje me hetimet ose procedimet specifike penale;

c) “Urgjencë” nënkupton një situatë në të cilën ekziston një rrezik i lartë dhe i afërt për jetën ose sigurinë e ndonjë personi fizik;

d) “Të dhëna personale” nënkupton informacionin, në lidhje me një person fizik të identifikuar ose të identifikueshëm;

e) “Palë transferuese” nënkupton Palën që transmeton të dhënat në përgjigje të një kërkesë ose si pjesë e një ekipi të përbashkët hetimor ose, për qëllimet e kreut II, seksioni 2, një Palë në territorin e së cilës ndodhet një ofrues shërbimi transmetues ose subjekt që ofron shërbime për regjistrimin e emrit të domenit.

Neni 4

Gjuha

1. Kërkesat, urdhrat dhe informacioni shoqërues i dorëzuar një Pale, do të jenë në një gjuhë të pranueshme për Palën e kërkuar ose Palën e njoftuar, sipas nenit 7, paragrafi 5, ose do të shoqërohen nga një përkthim në një gjuhë të tillë.

2. Urdhrat, sipas nenit 7, dhe kërkesat, sipas nenit 6, dhe çdo informacion shoqërues:

a) do të dorëzohen në një gjuhë të Palës tjetër në të cilën ofruesi i shërbimit ose subjekti pranon proces të krahasueshëm të brendshëm;

b) do të dorëzohen në një gjuhë tjetër të pranueshme për ofruesin ose subjektin e shërbimit; ose

c) do të shoqërohen nga një përkthim në një nga gjuhët sipas paragrafëve 2/a ose 2/b.

KREU II

MASAT PËR RRITJEN E BASHKËPUNIMIT

SEKSIONI 1

PARIMET E PËRGJITHSHME TË ZBATUESHME PËR KREUN II

Neni 5

Parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II

1. Palët do të bashkëpunojnë në përputhje me dispozitat e këtij kreu në masën më të gjerë të mundshme.

2. Seksioni 2 i këtij kreu përbëhet nga nenet 6 dhe 7. Ai parashikon procedura që rrisin bashkëpunimin e drejtpërdrejtë me ofruesit dhe subjektet në territorin e një Pale tjetër. Seksioni 2 zbatohet pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara.

3. Seksioni 3 i këtij kreu përbëhet nga nenet 8 dhe 9. Ai parashikon procedura për rritjen e bashkëpunimit ndërkombëtar ndërmjet autoriteteve për zbulimin e të dhënave të ruajtura kompjuterike. Seksioni 3 zbatohet pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara.

4. Seksioni 4 i këtij kreu përbëhet nga neni 10. Ai parashikon procedurat që lidhen me ndihmën e ndërsjellë në raste urgjente. Seksioni 4 zbatohet pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara.

5. Seksioni 5 i këtij kreu përbëhet nga nenet 11 dhe 12. Seksioni 5 zbatohet kur nuk ka traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara. Dispozitat e seksionit 5 nuk do të zbatohen kur ekziston një traktat ose rregullim i tillë, përveç siç parashikohet në nenin 12,

paragrafi 7. Megjithatë, Palët e interesuara mund të vendosin reciprokisht të zbatojnë dispozitat e seksionit 5 në vend të tyre, nëse traktati ose rregullimi nuk e ndalon këtë.

6. Kur, në përputhje me dispozitat e këtij Protokolli, Palës së kërkuar i lejohet të kushtëzojë bashkëpunimin nga ekzistenca e kriminalitetit të dyfishtë, ky kusht do të konsiderohet i përmbushur, pavarësisht nëse ligjet e saj e vendosin veprën penale brenda së njëjtës kategori të veprës penale ose e cilësojnë veprën me të njëjtën terminologji si Pala kërkuuese, nëse sjellja që përbën veprën penale për të cilën kërkohet ndihma, është vepër penale sipas ligjeve të saj.

7. Dispozitat në këtë krye nuk e kufizojnë bashkëpunimin ndërmjet Palëve ose ndërmjet Palëve dhe ofruesve të shërbimeve ose subjekteve të tjera, nëpërmjet marrëveshjeve, masave, praktikave ose legjislacioni tjetër të brendshëm të zbatueshëm.

SEKSIONI 2

PROCEDURAT QË RRISIN BASHKËPUNIMIN E DREJTPËRDREJTË ME OFRUESIT DHE SUBJEKTET NË PALË TË TJERA

Neni 6

Kërkesa për informacion mbi regjistrimin e emrit të domenit

1. Çdo Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të autorizuar autoritetet e saj kompetente, për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike, për t'i bërë kërkesë një subjekti që ofron shërbime regjistrimi të emrit të domenit në territorin e një Pale tjetër për informacion nën zotërimin ose kontrollin e subjektit, për identifikimin ose kontaktimin me regjistruesin e një emri domeni.

2. Çdo Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe masa të tjera, që mund të jenë të nevojshme për të lejuar një subjekt në territorin e saj, që të zbulojë informacion të tillë në përgjigje të një kërkesë, sipas paragrafit 1, në bazë të kushteve të arsyeshme të parashikuara nga legjislacioni i brendshëm.

3. Kërkesa, sipas paragrafit 1, përfshin:

a) datën kur është lëshuar kërkesa dhe identitetin dhe të dhënat e kontaktit të autoritetit kompetent që ka lëshuar kërkesën;

b) emrin e domenit për të cilin kërkohet informacioni dhe një listë të detajuar të informacionit të kërkuar, duke përfshirë elementet e veçanta të të dhënave;

c) një deklaratë se kërkesa është lëshuar në bazë të këtij Protokolli, se nevoja për informacion lind për shkak të lidhjes së tij me një hetim ose procedim penal specifik dhe se informacioni do të përdoret vetëm për atë hetim ose procedim penal specifik; dhe

d) afatin kohor brenda të cilit dhe mënyrën se si duhet të zbulohet informacioni dhe çdo udhëzim tjetër të veçantë procedural.

4. Nëse pranohet nga subjekti, një Palë mund të paraqesë kërkesë sipas paragrafit 1 në formë elektronike. Mund të kërkohen nivele të përshtatshme sigurie dhe vlefhtësi.

5. Në rast të mungesës së bashkëpunimit nga një subjekt i përshkruar në paragrafin 1, një Palë kërkuuese mund të kërkojë që subjekti të paraqesë arsye përse nuk po jep informacionin e kërkuar. Pala kërkuuese mund të kërkojë konsultim me Palën në të cilën ndodhet subjekti, me qëllim përcaktimin e masave të disponueshme për marrjen e informacionit.

6. Çdo Palë, në kohën e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, ose në çdo kohë tjetër, do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës autoritetin e caktuar, për qëllime konsultimi sipas paragrafit 5.

7. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të krijojë dhe do të mbajë të përditësuar një regjistër të autoriteteve të caktuara nga Palët, sipas paragrafit 6. Çdo Palë do të sigurojë që të dhënat që ka ofruar për regjistrin të jenë të sakta në çdo kohë.

Zbulimi i informacionit të abonentit

1. Çdo Palë do të miratojë masa të tilla legislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të autorizuar autoritetet e saj kompetente për të lëshuar një urdhër që do t'i dorëzohet drejtpërdrejt një ofruesi shërbimi në territorin e një Pale tjetër, në mënyrë që të garantohet zbulimi i informacionit të ruajtur të specifikuar të abonentit nën zotërimin ose kontrollin e atij ofruesi shërbimi, kur informacioni i abonentit është i nevojshëm për hetimet ose procedimet penale specifike të palës lëshuese.

2. a) Çdo Palë do të miratojë masa të tilla legislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për një ofrues shërbimi në territorin e saj për të zbuluar informacionin e abonentit në përgjigje të një urdhri sipas paragrafit 1.

b) Në momentin e nënshkrimit të këtij Protokollit ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, një Palë – në lidhje me urdhrat e lëshuar për ofruesit e shërbimeve në territorin e saj – mund të bëjë deklaratën e mëposhtme: “Urdhri sipas nenit 7, paragrafi 1, duhet të lëshohet nga ose nën mbikëqyrjen e një prokurori ose autoriteti tjetër gjyqësor, ose ndryshe duhet të lëshohet nën mbikëqyrje të pavarur”.

3. Urdhri, sipas paragrafit 1, do të specifikojë:

- a) autoritetin lëshues dhe datën e lëshimit;
- b) një deklaratë që urdhri është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll;
- c) emrin dhe adresën e ofruesve të shërbimit që do t'u dorëzohet;
- d) veprën/at që është/janë objekt hetimi apo procedimi penal;
- e) autoritetin që kërkon informacionin specifik të abonentit, nëse nuk është autoriteti lëshues; dhe

f) një përshkrim të detajuar të informacionit specifik të kërkuar të abonentit.

4. Urdhri, sipas paragrafit 1, shoqërohet me informacionin shtesë të mëposhtëm:

- a) bazat e brendshme ligjore që autorizojnë autoritetin për të lëshuar urdhrin;
- b) një referencë ndaj dispozitave ligjore dhe dënimeve të zbatueshme për veprën që po hetohet ose ndiqet penalisht;
- c) informacionin e kontaktit të autoritetit të cilit ofruesi i shërbimit do t'i kthejë informacionin e abonentit, nga i cili mund të kërkojë informacion të mëtejshëm ose të cilit do t'i përgjigjet në një formë tjetër;
- d) afatin kohor brenda të cilit dhe mënyrën se si duhet të kthehet informacioni i abonentit;
- e) nëse tashmë është kërkuar ruajtja e të dhënave, duke përfshirë datën e ruajtjes dhe çdo numër reference të zbatueshme;
- f) çdo udhëzim të veçantë procedural;
- g) nëse është e zbatueshme, një deklaratë se njoftimi i njëkohshëm është bërë në përputhje me paragrafin 5; dhe
- h) çdo informacion tjetër që mund të ndihmojë në sigurimin e zbulimit të informacionit të abonentit.

5. a) Një Palë, në kohën e nënshkrimit të këtij Protokollit ose, kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit dhe në çdo kohë tjetër, mund të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës se kur një urdhër lëshohet sipas paragrafit 1 për një ofrues shërbimi në territorin e saj, Pala kërkon, në çdo rast ose në rrethana të identifikuar, njoftimin e njëkohshëm të urdhrin, informacion shtesë dhe një përmbledhje të fakteve që lidhen me hetimin ose procedimin.

b) Pavarësisht nëse një Palë kërkon apo jo njoftim sipas paragrafit 5.a, ajo mund t'i kërkojë ofruesit të shërbimit që të konsultohet me autoritetet e Palës në rrethana të identifikuar përpara zbulimit të informacionit.

c) Autoritetet e njoftuara sipas paragrafit 5.a ose të konsultuara sipas paragrafit 5.b, mund të udhëzojnë pa vonesë të panevojshme ofruesin e shërbimit që të mos zbulojë informacionin e abonentit, nëse:

i. zbulimi mund të cenojë hetimet ose procedimet penale në atë Palë; ose

ii. kushtet ose arsyet për refuzim do të zbatoheshin sipas nenit 25, paragrafi 4 dhe nenit 27, paragrafi 4 të Konventës, nëse informacioni i abonentit do të ishte kërkuar nëpërmjet ndihmës së ndërsjellë.

d) Autoritetet e njoftuara sipas paragrafit 5/a ose të konsultuara sipas paragrafit 5/b:

i. mund të kërkojnë informacion shtesë nga autoriteti i përmendur në paragrafin 4/c për qëllimet e zbatimit të paragrafit 5/c dhe nuk do t'ia zbulojnë atë informacion ofruesit të shërbimit pa pëlqimin e atij autoriteti; dhe

ii. do të informojnë menjëherë autoritetin e përmendur në paragrafin 4/c, nëse ofruesi i shërbimit është udhëzuar që të mos zbulojë informacionin e abonentit dhe të paraqesë arsyet për kryerjen e një veprimi të tillë.

e) Një Palë do të caktojë një autoritet të vetëm për të marrë njoftimin sipas paragrafit 5/a dhe për të kryer veprimet e përshkruara në paragrafët 5/b, 5/c dhe 5/d. Pala, në kohën kur i jepet për herë të parë njoftimi Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, sipas paragrafit 5/a, do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm informacionin e kontaktit të atij autoriteti.

f) Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të krijojë dhe do të mbajë të përditësuar një regjistër të autoriteteve të caktuara nga Palët, në përputhje me paragrafin 5/e dhe, nëse dhe në cilat rrethana ata kërkojnë njoftim, sipas paragrafit 5/a. Çdo Palë do të sigurojë që të dhënat që ajo jep për regjistrin të jenë të sakta në çdo kohë.

6. Nëse pranohet nga ofruesi i shërbimit, një Palë mund të dorëzojë një urdhër, sipas paragrafit 1, dhe informacion shtesë, sipas paragrafit 4, në formë elektronike. Një Palë mund të japë njoftim dhe informacion shtesë, sipas paragrafit 5 në formë elektronike. Mund të kërkojnë nivele të përshtatshme sigurie dhe vlefësimi.

7. Nëse një ofrues shërbimi informon autoritetin në paragrafin 4/c se nuk do të zbulojë informacionin e kërkuar të abonentit, ose nëse nuk zbulon informacionin e abonentit në përgjigje të urdhrit, sipas paragrafit 1, brenda tridhjetë ditëve nga marrja e urdhrit ose nga afati kohor i caktuar në paragrafin 4/d, cilado periudhë kohore të jetë më e gjatë, autoritetet kompetente të Palës lëshuese mund të kërkojnë më pas që të zbatojnë urdhrin vetëm nëpërmjet nenit 8 ose formave të tjera të ndihmës së ndërsjellë. Palët mund të kërkojnë që një ofrues shërbimi të paraqesë një arsye për refuzimin e zbulimit të informacionit të abonentit të kërkuar nga urdhri.

8. Një Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të deklarojë se një Palë lëshuese do të kërkojë zbulimin e informacionit të abonentit nga ofruesi i shërbimit përpara se ta kërkojë atë sipas nenit 8, përveç rasteve kur Pala lëshuese jep një shpjegim të arsyeshëm, se përse nuk ka vepruar në këtë mënyrë.

9. Në kohën e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, një Palë:

a) mund të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar këtë nen; ose

b) nëse zbulimi i llojeve të caktuara të numrave të aksesit sipas këtij neni nuk do të ishte në përputhje me parimet themelore të sistemit të saj të brendshëm ligjor, mund të rezervojë të drejtën që të mos zbatojë këtë nen për numra të tillë.

SEKSIONI 3
PROCEDURAT QË RRISIN BASHKËPUNIMIN NDËRKOMBËTAR NDËRMJET
AUTORITETEVE PËR ZBULIMIN E TË DHËNAVE TË RUAJTURA
KOMPJUTERIKE

Neni 8

Zbatimi i urdhrave nga një Palë tjetër për prodhimin e përshpejtuar të informacionit të abonentëve dhe të të dhënave të trafikut

1. Çdo Palë do të miratojë masa të tilla legislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të autorizuar autoritetet e saj kompetente që të lëshojnë një urdhër për t'u dorëzuar si pjesë e një kërkesë një Palë tjetër, me qëllim që të detyrojë një ofrues shërbimi në territorin e Palës së kërkuar të prodhojë të dhëna të specifikuar dhe të ruajtura.

a) informacionet e abonentit; dhe

b) të dhënat e trafikut,

nën zotërimin ose kontrollin e atij ofruesi shërbimi që nevojiten për hetimet ose procedimet specifike penale të Palës.

2. Çdo Palë do të miratojë masa të tilla legislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për zbatimin e një urdhri, sipas paragrafit 1, të dorëzuar nga një Palë kërkuuese.

3. Në kërkesën e saj, Pala kërkuuese do t'i dorëzojë Palës së kërkuar urdhrin sipas paragrafit 1, informacionin mbështetës dhe çdo udhëzim të veçantë procedural.

a) Urdhri duhet të specifikojë:

i. autoritetin lëshues dhe datën e lëshimit të urdhrin;

ii. një deklaratë se urdhri është dorëzuar në përputhje me këtë Protokoll;

iii. emrin dhe adresën e ofruesve të shërbimit të cilëve do t'u dorëzohet;

iv. veprën/at që është/janë objekt hetimi apo procedimi penal;

v. autoritetin që kërkon informacionin ose të dhënat, nëse nuk është autoriteti lëshues; dhe

vi. një përshkrim të detajuar të informacionit ose të të dhënave specifike të kërkuara.

b) Informacioni mbështetës, i dhënë me qëllim për të ndihmuar Palën e kërkuar që të zbatojë urdhrin dhe që nuk do t'i zbulohet ofruesit të shërbimit pa pëlqimin e Palës kërkuuese, do të specifikojë:

i. bazat ligjore të brendshme që autorizojnë autoritetin për të lëshuar urdhrin;

ii. dispozitat ligjore dhe dënimet e zbatueshme për veprat që hetohen ose ndiqen penalisht;

iii. arsyen përse pala kërkuuese çmon se ofruesi i shërbimit zotëron ose kontrollon të dhënat;

iv. një përmbledhje të fakteve në lidhje me hetimin ose procedimin;

v. lidhjen e informacionit ose të të dhënave me hetimin ose procedimin;

vi. informacionin e kontaktit të një autoriteti ose autoriteteve që mund të japin informacion të mëtejshëm;

vii. nëse është kërkuar tashmë ruajtja e informacionit ose e të dhënave, duke përfshirë datën e ruajtjes dhe çdo numër reference të zbatueshme; dhe

viii. nëse informacioni apo të dhënat janë kërkuar tashmë me mjete të tjera, dhe nëse po, në cilën mënyrë.

c) Pala kërkuuese mund të kërkojë që Pala e kërkuar të zbatojë udhëzime të veçanta procedurale.

4. Një Palë mund të deklarojë në kohën e nënshkrimit të këtij Protokollit ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, dhe në çdo kohë tjetër, se kërkohet informacion shtesë mbështetës për zbatimin e urdhrave sipas paragrafit 1.

5. Pala e kërkuar do të pranojë kërkesat në formë elektronike. Mund të kërkojë nivele të përshtatshme sigurie dhe vlefësimi përpara se të pranojë kërkesën.

6. a) Pala e kërkuar, nga data e marrjes së të gjithë informacionit të specifikuar në paragrafët 3 dhe 4, do të bëjë përpjekje të arsyeshme për t'i shërbyer ofruesit të shërbimit brenda dyzet e pesë ditëve, nëse jo më shpejt, dhe do të urdhërojë kthimin e informacionit ose të dhënave të kërkuara, jo me vonë se:

a) njëzet ditë për informacionin e abonentit; dhe

b) dyzet e pesë ditë për të dhënat e trafikut.

b) Pala e kërkuar do të parashikojë transmetimin e informacionit ose të të dhënave të prodhuara të Pala kërkuese, pa vonesë të panevojshme.

7. Nëse Pala e kërkuar nuk mund të përmbushë udhëzimet sipas paragrafit 3/c në mënyrën e kërkuar, ajo do të informojë menjëherë Palën kërkuese dhe, nëse është e zbatueshme, do të specifikojë çdo kusht nën të cilin ajo mund të përmbushë udhëzimet, pas të cilit Pala kërkuese do të përcaktojë nëse kërkesa, megjithatë, duhet të ekzekutohet.

8. Pala e kërkuar mund të refuzojë të ekzekutojë një kërkesë për arsyet e caktuara në nenin 25, paragrafi 4 ose nenin 27, paragrafi 4 të Konventës ose mund të vendosë kushte që i çmon të nevojshme për të lejuar ekzekutimin e kërkesës. Pala e kërkuar mund të shtyjë ekzekutimin e kërkesave për arsyet e caktuara, sipas nenit 27, paragrafi 5 të Konventës. Pala e kërkuar do të njoftojë Palën kërkuese sa më shpejt që të jetë e mundur për refuzimin, kushtet ose shtyrjen. Pala e kërkuar do të njoftojë, gjithashtu, Palën kërkuese për rrethana të tjera që mund të vonojnë për një periudhë të gjatë ekzekutimin e kërkesës. Neni 28, paragrafi 2/b i Konventës do të zbatohet për këtë nen.

9. Nëse Pala kërkuese nuk mund të përmbushë një kusht të vendosur nga Pala e kërkuar, sipas paragrafit 8, ajo do të informojë menjëherë Palën e kërkuar. Pala e kërkuar do të përcaktojë më pas nëse, megjithatë, informacioni ose materiali duhet të sigurohet.

b) Nëse Pala kërkuese e pranon kushtin, ajo do të ketë detyrime ligjore në lidhje me të. Pala e kërkuar që jep informacion ose material që i nënshtrohet një kushti të tillë, mund t'i kërkojë Palës kërkuese të shpjegojë, në lidhje me atë kusht, përdorimin e këtij informacioni ose materiali.

10. Çdo Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës dhe do të mbajë të përditësuar informacionin e kontaktit të autoriteteve të caktuara:

a) për të dorëzuar një urdhër sipas këtij neni; dhe

b) për të marrë një urdhër sipas këtij neni.

11. Një Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, mund të deklarojë se kërkon që kërkesat nga Palët e tjera, sipas këtij neni, t'i paraqiten nga autoriteti qendror i Palës kërkuese ose nga një autoritet tjetër që caktohet reciprokisht ndërmjet Palëve të interesuara.

12. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të krijojë dhe do të mbajë të përditësuar një regjistër të autoriteteve të caktuara nga palët, sipas paragrafit 10. Çdo Palë do të garantojë që të dhënat që ka paraqitur për regjistrin të jenë të sakta në çdo kohë.

13. Në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, një Palë mund të rezervojë të drejtën të mos zbatojë këtë nen për të dhënat e trafikut.

Neni 9

Zbulimi i përsheptuar i të dhënave të ruajtura kompjuterike në një rast urgjent

1. a) Çdo Palë do të miratojë masa legislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme, në një rast urgjent, për pikën e saj të kontaktit për rrjetin 24/7 (24 orë në 7 ditë të javës) të përmendur në nenin 35 të Konventës ("pika e kontaktit") për të transmetuar një

kërkesë dhe për të marrë një kërkesë nga një pikë kontakti në një Palë tjetër që kërkon ndihmë të menjëhershme për të marrë nga një ofrues shërbimi në territorin e asaj Pale, zbulimin e përshpejtuar të të dhënave të ruajtura kompjuterike të specifikuara, nën zotërimin ose kontrollin e atij ofruesi shërbimi, pa kërkesë për ndihmë të ndërsjellë.

b) Një Palë, në kohën e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, mund të deklarojë se nuk do të ekzekutojë kërkesat sipas paragrafit 1/a, duke kërkuar vetëm zbulimin e informacionit të abonentit.

2. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të mundësuar, në përputhje me paragrafin 1:

a) që autoritetet e tij të kërkojnë të dhëna nga një ofrues shërbimi në territorin e tij pas një kërkesë, sipas paragrafit 1;

b) që një ofrues shërbimi në territorin e tij të zbulojë të dhënat e kërkuara tek autoritetet e tij në përgjigje të një kërkesë, sipas paragrafit 2/a; dhe

c) autoritetet e saj t'i japin të dhënat e kërkuara palës kërkuuese.

3. Kërkesa, sipas paragrafit 1, do të specifikojë:

a) autoritetin kompetent që kërkon të dhënat dhe datën kur është lëshuar kërkesa;

b) një deklaratë që kërkesa është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll;

c) emrin dhe adresën e ofruesve të shërbimit që zotërojnë ose kontrollojnë të dhënat e kërkuara;

d) veprën/at që është/janë objekt hetimi apo procedimi penal dhe një referencë ndaj dispozitave të saj ligjore dhe dënimeve të zbatueshme;

e) fakte të mjaftueshme për të provuar se ekziston një rast urgjent dhe se si të dhënat kanë lidhje me të;

f) një përshkrim të detajuar të të dhënave të kërkuara;

g) çdo udhëzim të veçantë procedural; dhe

h) çdo informacion tjetër që mund të ndihmojë në sigurimin e zbulimit të të dhënave të kërkuara.

4. Pala e kërkuar do të pranojë një kërkesë në formë elektronike. Një Palë mund të pranojë, gjithashtu, një kërkesë të transmetuar verbalisht dhe mund të kërkojë konfirmim në formë elektronike. Mund të kërkojë nivele të përshtatshme sigurie dhe vleftësimi përpara pranimi të kërkesës.

5. Një Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, mund të deklarojë se u kërkon palëve kërkuuese, pas ekzekutimit të kërkesës, që të paraqesin kërkesë dhe çdo informacion shtesë të transmetuar në mbështetje të tij, në një format dhe nëpërmjet një kanali të tillë, i cili mund të përfshijë ndihmën e ndërsjellë, siç specifikohet nga Pala e kërkuar.

6. Pala e kërkuar do të informojë Palën kërkuuese për vendimin e saj, në lidhje me kërkesën, sipas paragrafit 1 mbi bazë të përshpejtuar dhe, nëse është e zbatueshme, do të specifikojë çdo kusht nën të cilin do të japë të dhënat dhe çdo formë tjetër bashkëpunimi që mund të jetë e disponueshme.

7. a) Nëse një Palë kërkuuese nuk mund të përmbushë një kusht të vendosur nga Pala e kërkuar, sipas paragrafit 6, ajo duhet të informojë menjëherë Palën e kërkuar. Pala e kërkuar do të përcaktojë më pas nëse informacioni ose materiali duhet të jepet. Nëse Pala kërkuuese e pranon kushtin, ajo do të ketë detyrime ligjore në lidhje me të.

b) Pala e kërkuar që jep informacion ose material, që i nënshtrohet një kushti të tillë, mund t'i kërkojë Palës kërkuuese të shpjegojë, në lidhje me atë kusht, përdorimin e këtij informacioni ose materiali.

SEKSIONI 4

PROCEDURAT NË LIDHJE ME NDIHMËN E NDËRSJELLË NË RAST URGJENT

Neni 10

Ndihma e ndërsjellë në rast urgjent

1. Çdo Palë mund të kërkojë ndihmë të ndërsjellë mbi bazë të përsheptuar, kur çmon se ekziston një rast urgjent. Kërkesa sipas këtij neni do të përfshijë, përveç përmbajtjeve të tjera të kërkuara, një përshkrim të fakteve që provojnë se ekziston një rast urgjent dhe të mënyrës se si ndihma e kërkuar lidhet me të.

2. Pala e kërkuar do të pranojë një kërkesë të tillë në formë elektronike. Mund të kërkojë nivele të përshtatshme sigurie dhe vleftësimi përpara pranimi të kërkesës.

3. Pala e kërkuar mund të kërkojë, mbi bazë të përsheptuar, informacion shtesë për të vlerësuar kërkesën. Pala kërkuuese do të japë informacion të tillë plotësues mbi bazë të përsheptuar.

4. Pasi të bindet se ekziston një rast urgjent dhe kërkesat e tjera për ndihmën e ndërsjellë janë përmbushur, Pala e kërkuar do t'i përgjigjet kërkesës mbi bazë të përsheptuar.

5. Çdo Palë do të sigurojë që një person nga autoriteti i saj qendror ose nga autoritetet e tjera përgjegjëse për t'iu përgjigjur kërkesave për ndihmë të ndërsjellë, të jetë i disponueshëm njëzet e katër orë në shtatë ditë të javës, me qëllim që t'i përgjigjet një kërkesë sipas këtij neni.

6. Autoriteti qendror ose autoritetet e tjera përgjegjëse për ndihmën e ndërsjellë të palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara, mund të përcaktojnë reciprokisht se rezultatet e ekzekutimit të një kërkesë sipas këtij neni, ose një kopje paraprake e saj mund t'i jepen Palës kërkuuese nëpërmjet një kanali të ndryshëm nga ai i përdorur për kërkesën.

7. Kur nuk ka traktat ose rregullim të ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara, neni 27, paragrafët 2/b dhe 3 deri 8, dhe neni 28, paragrafët 2 deri 4 të Konventës do të zbatohen për këtë nen.

8. Kur ekziston një traktat ose rregullim i tillë, ky nen do të plotësohet me dispozitat e një traktati ose rregullimi të tillë, përveç rasteve kur Palët e interesuara vendosin reciprokisht të zbatojnë një ose të gjitha dispozitat e Konventës të përmendura në paragrafin 7 të këtij neni, në vend të tyre.

9. Çdo Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokollit ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, mund të deklarojë se kërkesat mund t'i dërgohen, gjithashtu, drejtpërdrejt autoriteteve të saj gjyqësore, ose nëpërmjet kanaleve të Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (INTERPOL) ose në pikën e saj të kontaktit 24/7, të krijuar sipas nenit 35 të Konventës. Në çdo rast të tillë, një kopje do t'i dërgohet njëkohësisht autoritetit qendror të Palës së kërkuar nëpërmjet autoritetit qendror të Palës kërkuuese. Kur një kërkesë i dërgohet drejtpërdrejt një autoriteti gjyqësor të Palës së kërkuar dhe ai autoritet nuk është kompetent për të trajtuar kërkesën, ai do t'ia drejtojë kërkesën autoritetit kombëtar kompetent dhe do të informojë drejtpërdrejt Palën kërkuuese për kryerjen e një veprimi të tillë.

SEKSIONI 5

PROCEDURAT NË LIDHJE ME BASHKËPUNIMIN NDËRKOMBËTAR NË MUNGESË TË MARRËVESHJEVE TË ZBATUESHME NDËRKOMBËTARE

Neni 11

Videokonferenca

1. Pala kërkuuese mund të kërkojë dhe Pala e kërkuar mund të lejojë marrjen e dëshmisë dhe deklaratave nga një dëshmitar ose ekspert me anë të videokonferencës. Pala kërkuuese dhe Pala e kërkuar do të konsultohen për të lehtësuar zgjidhjen e çdo çështjeje që mund të lindë në

lidhje me ekzekutimin e kërkesës, duke përfshirë, sipas rastit: cila Palë do të kryesojë; autoritetet dhe personat që do të jenë të pranishëm; nëse njëra ose të dyja palët do të japin betime të veçanta, paralajmërime ose do t'i japin udhëzime dëshmitarit ose ekspertit; mënyrën e marrjes në pyetje të dëshmitarit ose ekspertit; mënyrën se si të drejtat e dëshmitarit ose ekspertit do të garantohen siç duhet; trajtimin e pretendimeve për privilegj ose imunitet; trajtimin e kundërshtimeve ndaj pyetjeve ose përgjigjeve; dhe nëse njëra ose të dyja palët do të ofrojnë shërbime përkthimi, interpretimi dhe transkriptimi.

2. Autoritetet qendrore të Palëve të kërkuara dhe kërkuese do të komunikojnë drejtpërdrejt me njëra-tjetrën për qëllimet e këtij neni. Pala e kërkuar mund të pranojë një kërkesë në formë elektronike. Mund të kërkojë nivele të përshtatshme sigurie dhe vleftësimi përpara pranimi të kërkesës.

b) Pala e kërkuar do të informojë Palën kërkuese për arsyet e mosëkzekutimit ose të vonesës së ekzekutimit të kërkesës. Neni 27, paragrafi 8 i Konventës zbatohet për këtë nen. Pa cenuar ndonjë kusht tjetër që një Palë e kërkuar mund të vendosë në përputhje me këtë nen, për këtë nen zbatohet neni 28, paragrafët 2 deri 4 të Konventës.

3. Një Palë e kërkuar që ofron ndihmë, sipas këtij neni, do të përpiket të sigurojë praninë e personit, dëshmia ose deklarata e të cilit kërkohet. Kur është e nevojshme, Pala e kërkuar, në masën që është e mundur, sipas legjislacionit të saj, mund të marrë masat e nevojshme për të detyruar një dëshmitar ose ekspert që të paraqitet në Palën e kërkuar në një kohë dhe vendndodhje të caktuar.

4. Procedurat në lidhje me zhvillimin e videokonferencës, të specifikuar nga Pala kërkuese, do të ndiqen, përveç rasteve kur nuk pajtohen me legjislacionin e brendshëm të Palës së kërkuar. Në rast të papajtueshmërisë ose në masën që procedura nuk është specifikuar nga Pala kërkuese, Pala e kërkuar do të zbatojë procedurën sipas legjislacionit të saj të brendshëm, përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe nga palët kërkuese dhe të kërkuara.

5. Pa cenuar ndonjë juridiksion, sipas legjislacionit të brendshëm të Palës kërkuese, kur gjatë videokonferencës, dëshmitari ose eksperti:

a) bën një deklaratë qëllimisht të rreme kur Pala e kërkuar, në përputhje me legjislacionin e brendshëm të Palës së kërkuar, e ka detyruar atë person të dëshmojë me vërtetësi;

b) refuzon të dëshmojë kur Pala e kërkuar, në përputhje me legjislacionin e brendshëm të Palës së kërkuar, e ka detyruar atë person të dëshmojë; ose

c) kryen sjellje tjetër të papërshtatshme që ndalohet nga legjislacioni i brendshëm i Palës së kërkuar gjatë atyre procedurave,

personi do të jetë objekt sanksionesh në Palën e kërkuar në të njëjtën mënyrë sikur një veprim i tillë të ishte kryer gjatë procedurave të saj të brendshme.

6. a) Përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe reciprokisht ndërmjet Palës kërkuese dhe Palës së kërkuar, kjo e fundit do të mbulojë të gjitha kostot që lidhen me ekzekutimin e një kërkesë, sipas këtij neni, përveç:

i. tarifave të një dëshmitari ekspert

ii. kostove të përkthimit, interpretimit dhe transkriptimit; dhe

iii. kostove të një natyre të jashtëzakonshme.

b) Nëse ekzekutimi i një kërkesë do të vendoste kosto të një natyre të jashtëzakonshme, Pala kërkuese dhe Pala e kërkuar do të konsultohen me njëra-tjetrën për të përcaktuar kushtet në të cilat mund të ekzekutohet kërkesa.

7. Kur është rënë dakord reciprokisht nga Pala kërkuese dhe Pala e kërkuar:

a) dispozitat e këtij neni mund të zbatohen për qëllime të kryerjes së audiokonferencave;

b) teknologjia e videokonferencës mund të përdoret për qëllime ose seanca dëgjimore të ndryshme nga ato të përshkruara në paragrafin 1, duke përfshirë për qëllimet e identifikimit të personave ose objekteve.

8. Kur një Palë e kërkuar zgjedh të lejojë dëgjimin e një personi të dyshuar ose të akuzuar, ajo mund të kërkojë kushte dhe garanci të veçanta në lidhje me marrjen e dëshmisë ose të një deklarate ose dhënien e njoftimeve ose zbatimin e masave procedurale ndaj këtij personi.

Neni 12

Ekipet e hetimeve të përbashkëta dhe hetimet e përbashkëta

1. Me marrëveshje të ndërsjellë, autoritetet kompetente të dy ose më shumë Palëve mund të krijojnë dhe të drejtojnë një ekip të përbashkët hetimor në territoret e tyre, për të lehtësuar hetimet ose procedimet penale, ku koordinimi i zgjeruar konsiderohet të jetë i një dobie të veçantë. Autoritetet kompetente do të caktohen nga Palët përkatëse të interesuara.

2. Procedurat dhe kushtet që rregullojnë funksionimin e ekipeve të përbashkëta hetimore, të tilla si qëllimet e tyre specifike; përbërja; funksionet; kohëzgjatja dhe çdo periudhë zgjatjeje; vendndodhja; organizimi; kushtet e mbledhjes, transmetimit dhe përdorimit të informacionit ose provave; kushtet e konfidencialitetit dhe kushtet për përfshirjen e autoriteteve pjesëmarrëse të një Pale në veprimtaritë hetimore që zhvillohen në territorin e një Pale tjetër, do të jenë siç është rënë dakord ndërmjet këtyre autoriteteve kompetente.

3. Një Palë mund të deklarojë në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit se autoriteti i saj qendror duhet të jetë nënshkruar ose të jetë dakord ndryshe në marrëveshjen për krijimin e ekipit.

4. Ato autoritete kompetente dhe pjesëmarrëse do të komunikojnë drejtpërdrejt, përveç kur Palët mund të caktojnë reciprokisht kanale të tjera të përshtatshme komunikimi, kur rrethanat e jashtëzakonshme kërkojnë koordinim qendror më të zgjeruar.

5. Kur duhet të ndërmerren masa hetimore në territorin e njëres prej Palëve të interesuara, autoritetet pjesëmarrëse nga ajo Palë mund t'u kërkojnë autoriteteve të tyre t'i marrin ato masa pa qenë e nevojshme që Palët e tjera të paraqesin kërkesë për ndihmë të ndërsjellë. Këto masa do të kryhen nga autoritetet e asaj Pale në territorin e saj, sipas kushteve që zbatohen sipas legjislacionit të brendshëm në një hetim kombëtar.

6. Përdorimi i informacionit ose i provave të dhëna nga autoritetet pjesëmarrëse të njëres Palë autoriteteve pjesëmarrëse të Palëve të tjera të interesuara, mund të refuzohet ose kufizohet në mënyrën e përcaktuar në marrëveshjen e përshtatshme në paragrafët 1 dhe 2. Nëse kjo marrëveshje nuk përcakton kushte për refuzimin ose kufizimin e përdorimit, Palët mund të përdorin informacionin ose provat e dhëna:

a) për qëllimet për të cilat është lidhur marrëveshja;

b) për zbulimin, hetimin dhe ndjekjen penale të veprave penale të ndryshme nga ato për të cilat është lidhur marrëveshja, me kusht që të merret pëlqimi paraprak i autoriteteve që japin informacionin ose provat. Megjithatë, pëlqimi nuk kërkohet kur parimet themelore ligjore të Palës që përdor informacionin ose provat kërkojnë që ajo të zbulojë informacionin ose provat për të mbrojtur të drejtat e një të akuzuari në procedimin penal. Në atë rast, këto autoritete do të njoftojnë autoritetet që kanë dhënë informacionin ose provat, pa vonesë të panevojshme; ose

c) për të parandaluar një urgjencë. Në atë rast, autoritetet pjesëmarrëse që kanë marrë informacionin ose provat, do të njoftojnë pa vonesë të panevojshme autoritetet pjesëmarrëse, që kanë dhënë informacionin ose provat, përveç rasteve kur vendoset ndryshe reciprokisht.

7. Në mungesë të një marrëveshjeje të përshtatshme në paragrafët 1 dhe 2, hetimet e përbashkëta mund të ndërmerren sipas kushteve të rëna dakord reciprokisht, rast pas rasti. Ky paragraf zbatohet pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara.

KREU III KUSHTET DHE GARANCITË

Neni 13

Kushtet dhe garancitë

Në përputhje me nenin 15 të Konventës, çdo Palë do të sigurojë që krijimi, kryerja dhe zbatimi i kompetencave dhe i procedurave të parashikuara në këtë Protokoll do t'u nënshtrohen kushteve dhe garancive të parashikuara nga legjislacioni i saj i brendshëm, i cili parashikon mbrojtjen e duhur të të drejtave dhe lirive të njeriut.

Neni 14

Mbrojtja e të dhënave personale

1. Fushëveprimi

Përveç kur parashikohet ndryshe në paragrafët 1/b dhe c, çdo palë do të përpunojë të dhënat personale që merr sipas këtij Protokoll, në përputhje me paragrafët 2 deri 15 të këtij neni.

a) Nëse, në momentin e marrjes së të dhënave personale, sipas këtij Protokoll, si Pala transferuese edhe pala marrëse kanë detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ndërkombëtare, që krijon një kuadër gjithëpërfshirës ndërmjet këtyre Palëve për mbrojtjen e të dhënave personale, i cili është i zbatueshëm për transferimin e të dhënave personale, me qëllim parandalimin, zbulimin, hetimin dhe ndjekjen penale të veprave penale dhe që parashikon se përpunimi i të dhënave personale, sipas asaj marrëveshjeje është në përputhje me kërkesat e legjislacionit për mbrojtjen e të dhënave të palëve të interesuara, do të zbatohen kushtet e kësaj marrëveshjeje për masat që përfshihen në fushëveprimin e kësaj marrëveshjeje, për të dhënat personale të marra, sipas Protokollit në vend të paragrafëve 2 deri 15, përveç rasteve kur është rënë dakord ndryshe ndërmjet Palëve të interesuara.

b) Nëse pala transferuese dhe pala marrëse nuk kanë detyrime ligjore reciprokisht sipas një marrëveshjeje të përkrahur në paragrafin 1/b, ato mund të përcaktojnë reciprokisht se transferimi i të dhënave personale, sipas këtij Protokoll, mund të kryhet në bazë të marrëveshjeve ose rregullimeve të tjera ndërmjet Palëve të interesuara në vend të paragrafëve 2 deri 15.

c) Çdo Palë do të çmojë se përpunimi i të dhënave personale në përputhje me paragrafët 1/a dhe 1/b plotëson kërkesat e kuadrit ligjor të mbrojtjes së të dhënave personale për transferimet ndërkombëtare të të dhënave personale dhe nuk kërkohet autorizim i mëtejshëm për transferim sipas atij kuadri ligjor. Një Palë mund të refuzojë ose parandalojë transferimin e të dhënave të një Palë tjetër sipas këtij Protokoll për arsye të mbrojtjes së të dhënave, sipas kushteve të caktuara në paragrafin 15, kur zbatohet paragrafi 1/a; ose sipas kushteve të një marrëveshjeje ose rregullimi të përmendur në paragrafët 1/b ose c, kur zbatohet një nga këta paragrafë.

d) Asgjë në këtë nen nuk do të pengojë një Palë që të zbatojë garanci më të rrepta për përpunimin nga autoritetet e veta, të të dhënave personale të marra sipas këtij Protokoll.

2. Qëllimi dhe përdorimi

a) Pala, që ka marrë të dhëna personale, do t'i përpunojë për qëllimet e përkrahura në nenin 2. Ajo nuk do t'i përpunojë më tej të dhënat personale për një qëllim të papajtueshëm dhe nuk do t'i përpunojë më tej të dhënat kur nuk lejohet, sipas kuadrit të saj të brendshëm ligjor. Ky nen nuk do të cenojë aftësinë e palës transferuese për të vendosur kushte shtesë, në përputhje me këtë Protokoll, në një rast specifik, megjithatë, këto kushte nuk do të përfshijnë kushte të përgjithshme të mbrojtjes së të dhënave.

b) Pala marrëse do të garantojë, sipas kuadrit të saj të brendshëm ligjor, që të dhënat personale të kërkuara dhe të përpunuara të jenë të përshtatshme dhe jo të tepruara në lidhje me qëllimet e këtij përpunimi.

3. Cilësia dhe integriteti

Çdo Palë do të ndërmarrë hapa të arsyeshëm për të garantuar që të dhënat personale të mbahen me saktësi dhe plotësi të tillë dhe të jenë aq të përditësuara sa është e nevojshme dhe e përshtatshme për përpunimin e ligjshëm të të dhënave personale, duke pasur parasysh qëllimet për të cilat përpunohen.

4. Të dhënat sensitive

Përpunimi nga një Palë i të dhënave personale që zbulojnë origjinën raciale ose etnike, opinione politike ose besime fetare ose të tjera, ose anëtarësimin në sindikata; të dhëna gjenetike; të dhëna biometrike të konsideruara sensitive, në funksion të rreziqeve të përfshira; ose të dhëna personale në lidhje me shëndetin ose jetën seksuale; do të kryhet vetëm sipas garancive të duhura për t'u mbrojtur kundër rrezikut të ndikimit paragjykses të pajustificuar nga përdorimi i këtyre të dhënave, veçanërisht kundër diskriminimit të paligjshëm.

5. Periudhat e ruajtjes

Çdo Palë do t'i ruajë të dhënat personale vetëm për aq kohë sa është e nevojshme dhe e përshtatshme në funksion të qëllimeve të përpunimit të të dhënave, sipas paragrafit 2. Për të përmbushur këtë detyrim, ajo do të parashikojë në kuadrin e saj të brendshëm ligjor, periudha specifike ruajtjeje ose rishikimi periodik të nevojës për ruajtje të mëtejshme të të dhënave.

6. Vendimet e automatizuara

Vendimet që prodhojnë një efekt negativ thelbësor për interesat përkatës të individit me të cilin lidhen të dhënat personale, nuk mund të bazohen vetëm në përpunimin e automatizuar të të dhënave personale, përveç rasteve kur autorizohen nga legjislacioni i brendshëm dhe me garancitë e duhura që përfshijnë mundësinë për sigurimin e ndërhyrjes njerëzore.

7. Siguria e të dhënave dhe incidentet e sigurisë

a) Çdo Palë do të sigurojë që të ketë në veprim masat e duhura teknologjike, fizike dhe organizative për mbrojtjen e të dhënave personale, veçanërisht kundër humbjes ose aksesit, zbulimit, ndryshimit ose shkatërrimit aksidental ose të paautorizuar ("incident sigurie").

b) Me zbulimin e një incidenti sigurie në të cilin ekziston një rrezik i lartë i dëmtimit fizik ose jofizik për individët ose për Palën tjetër, Pala marrëse do të vlerësojë menjëherë mundësinë dhe shkallën e atij dëmi dhe do të ndërmarrë menjëherë veprimet e duhura për zbutjen e atij dëmi. Një veprim i tillë do të përfshijë njoftimin për autoritetin transferues ose, për qëllimet e kreut II, seksioni 2, autoritetin ose autoritetet e caktuara në përputhje me paragrafin 7/c. Megjithatë, njoftimi mund të përfshijë kufizime të duhura, në lidhje me transmetimin e mëtejshëm të njoftimit; mund të vonohet ose anashkalohet kur një njoftim i tillë mund të rrezikojë sigurinë kombëtare, ose të vonohet kur një njoftim i tillë mund të rrezikojë masat për mbrojtjen e sigurisë publike. Një veprim i tillë do të përfshijë, gjithashtu, njoftimin për individin e interesuar, përveç rastit kur Pala ka marrë masat e duhura në mënyrë që të mos ketë më një rrezik të lartë. Njoftimi i individit mund të vonohet ose anashkalohet, sipas kushteve të përcaktuara në paragrafin 12/a/i. Pala e njoftuar mund të kërkojë konsultim dhe informacion shtesë, në lidhje me incidentin dhe reagimin ndaj tij.

c) Çdo Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës autoritetin ose autoritetet që do të njoftohen sipas paragrafit 7/b për qëllimet e kreut II, seksioni 2: informacioni i dhënë mund të ndryshohet më pas.

8. Mbajtja e të dhënave

Çdo Palë do të mbajë të dhëna ose do të ketë mjete të tjera të përshtatshme për të provuar se si aksesohen, përdoren dhe zbulohen të dhënat personale të një individi në një rast specifik.

9. Ndarja e mëtejshme brenda një Pale

a) Kur një autoritet i një Pale i jep të dhëna personale të marra fillimisht sipas këtij Protokolli një autoriteti tjetër të asaj Pale, ai autoritet tjetër do t'i përpunojë në përputhje me këtë nen, sipas paragrafit 9/b.

b) Pavarësisht nga paragrafi 9/a, një Palë që ka bërë rezervë sipas nenit 17, mund t'u japë të dhëna personale që ka marrë, shteteve të saj përbërëse ose subjekteve territoriale të ngjashme, me kusht që Pala të ketë marrë masa në mënyrë që autoritetet marrëse të vazhdojnë të mbrojnë në mënyrë efektive të dhënat, duke parashikuar një nivel mbrojtjeje të të dhënave të krahasueshëm me atë të parashikuar nga ky nen.

c) Në rast të të dhënave treguese për zbatimin jo të duhur të këtij paragrafi, Pala transferuese mund të kërkojë konsultim dhe informacion përkatës, në lidhje me këto të dhëna treguese.

10. Transferimi i mëtejshëm të një Shteti tjetër ose organizatë ndërkombëtare

a) Pala marrëse mund t'i transferojë të dhënat personale një Shteti tjetër ose organizatë ndërkombëtare vetëm me autorizimin paraprak të autoritetit transferues ose, për qëllimet e kreut II, seksioni 2, autoritetit ose autoriteteve të caktuara, në përputhje me paragrafin 10/b.

b) Çdo Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës autoritetin ose autoritetet për të dhënë autorizimin për qëllimet e kreut II, seksioni 2; informacioni i dhënë mund të ndryshohet më pas.

11. Transparenca dhe njoftimi

a) Çdo Palë do të japë njoftim nëpërmjet publikimit të njoftimeve të përgjithshme ose njoftimit personal për individin, të dhënat personale të të cilit janë marrë, në lidhje me:

- i. bazën ligjore dhe qëllimet e përpunimit;
- ii. çdo periudhë mbajtjeje ose rishikimi në përputhje me paragrafin 5, sipas rastit;
- iii. marrësit ose kategoritë e marrësve të cilëve u jepen të dhëna të tilla; dhe
- iv. aksesin, korrigjimin dhe rregullimin e disponueshëm.

b) Një Palë mund t'ia nënshtrojë çdo kërkesë njoftimi personal kufizimeve të arsyeshme sipas kuadrit të saj të brendshëm ligjor, në përputhje me kushtet e përcaktuara në paragrafin 12/a/i.

c) Kur kuadri i brendshëm ligjor i Palës transferuese kërkon dhënien e njoftimit personal për individin, të dhënat e të cilit i janë ofruar një Pale tjetër, Pala transferuese do të marrë masa që Pala tjetër të informohet në momentin e transferimit, në lidhje me këtë kërkesë dhe informacionin e duhur të kontaktit. Njoftimi personal nuk do të jepet nëse Pala tjetër ka kërkuar që ofrimi i të dhënave të ruhet konfidencial, kur zbatohen kushtet për kufizime të përcaktuara në paragrafin 12/a/i. Nëse këto kufizime nuk zbatohen më dhe njoftimi personal mund të jepet, Pala tjetër do të marrë masa që Pala transferuese të informohet. Nëse ende nuk është informuar, pala transferuese ka të drejtë t'i bëjë kërkesa palës marrëse, e cila do të informojë palën transferuese nëse duhet të ruajë kufizimin.

12. Aksesin dhe korrigjimi

a) Çdo Palë do të sigurojë që çdo individ, të dhënat personale të të cilit janë marrë, sipas këtij Protokolli, të ketë të drejtë të kërkojë dhe të marrë, në përputhje me proceset e përcaktuara në kuadrin e saj të brendshëm ligjor dhe pa vonesë të panevojshme:

i. një kopje me shkrim ose elektronike të dokumentacionit të mbajtur për atë individ që përmban të dhënat personale të individit dhe informacionin e disponueshëm që specifikon bazën ligjore dhe qëllimet e përpunimit, periudhat e ruajtjes dhe të marrësit ose kategoritë e marrësve të të dhënave ("aksesi"), si dhe informacion në lidhje me opsionet e disponueshme për rregullim; me kusht që aksesin, në një rast të veçantë, të mund t'i nënshtrohet zbatimit të kufizimeve proporcionale të lejuara, sipas kuadrit të saj të brendshëm ligjor, të nevojshme, në kohën e gjyqimit, për të mbrojtur të drejtat dhe liritë e të tjerëve ose objektiva të rëndësishëm

të interesit të përgjithshëm publik dhe që i kushtojnë rëndësinë e duhur interesave legjitime të individit në fjalë;

ii. korrigjim kur të dhënat personale të individit janë të pasakta ose janë përpunuar në mënyrë jo të duhur; korrigjimi do të përfshijë – sipas rastit dhe në mënyrë të arsyeshme, duke pasur parasysh arsyet për korrigjim dhe kontekstin e veçantë të përpunimit – korrigjimin, plotësimin, fshirjen ose anonimizimin, kufizimin e përpunimit ose bllokimin.

b) Nëse aksesit ose korrigjimi refuzohet ose kufizohet, Pala do t'i japë individit, në formë të shkruar, e cila mund të ofrohet në mënyrë elektronike, pa vonesë të panevojshme, një përgjigje që e informon atë individ për mohimin ose kufizimin. Ajo do të paraqesë arsyet për një mohim ose kufizim të tillë dhe do të japë informacion në lidhje me opsionet e disponueshme për rregullim. Çdo shpenzim i kryer për marrjen e aksesit duhet të kufizohet në atë që është i arsyeshëm dhe jo i tepruar.

13. Mjetet juridike gjyqësore dhe jogjyqësore

Çdo Palë do të ketë në veprim mjete juridike gjyqësore dhe jogjyqësore efektive për të siguruar rregullim për shkeljet e këtij neni.

14. Mbikëqyrja

Çdo Palë do të ketë në veprim një ose më shumë autoritete publike që ushtrojnë, të vetme ose në mënyrë kumulative, funksione dhe kompetenca të pavarura dhe efektive mbikëqyrëse, në lidhje me masat e përcaktuara në këtë nen. Funksionet dhe kompetencat e këtyre autoriteteve që veprojnë të vetme ose në mënyrë kumulative, përfshijnë kompetencat e hetimit, fuqinë për të vepruar pas ankesave dhe aftësinë për të ndërmarrë veprim korrigjues.

15. Konsultimi dhe pezullimi

Një Palë mund të pezullojë transferimin e të dhënave personale të një Palë tjetër, nëse ka prova thelbësore që Pala tjetër është në shkelje sistematike ose materiale të kushteve të këtij neni ose që një shkelje materiale është e pashmangshme. Ajo nuk do të pezullojë transferimet pa njoftim të arsyeshëm dhe vetëm pasi Palët e interesuara të jenë angazhuar në një periudhë të arsyeshme konsultimi pa arritur një zgjidhje. Megjithatë, një Palë mund të pezullojë përkohësisht transferimet në rast të një shkeljeje sistematike ose materiale që paraqet rrezik thelbësor dhe të pashmangshëm për jetën ose sigurinë, ose dëmtim të konsiderueshëm të reputacionit ose dëm monetar të një personi fizik, rast në të cilin ajo do të njoftojë dhe fillojë konsultimet me Palën tjetër menjëherë më pas. Nëse konsultimi nuk ka arritur në një zgjidhje, Pala tjetër mund të pezullojë reciprokisht transferimet, nëse ka prova thelbësore që pezullimi nga Pala pezulluese ishte në kundërshtim me kushtet e këtij paragrafi. Pala pezulluese do të heqë pezullimin sapo të jetë korrigjuar shkelja që justifikon pezullimin; çdo pezullim i ndërsjellë do të hiqet në atë kohë. Çdo e dhënë personale e transferuar përpara pezullimit do të vazhdojë të trajtohet në përputhje me këtë Protokoll.

KREU IV DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Neni 15

Efektet e këtij Protokoll

1. a) Neni 39, paragrafi 2 i Konventës do të zbatohet për këtë Protokoll.

b) Në lidhje me Palët që janë anëtare të Bashkimit Evropian, ato Palë, në marrëdhëniet e tyre të ndërsjella, mund të zbatojnë legjislacionin e Bashkimit Evropian që rregullon çështjet e trajtuara në këtë Protokoll.

c) Paragrafi 1/b nuk cenon zbatimin e plotë të këtij Protokoll ndërmjet Palëve që janë anëtare të Bashkimit Evropian dhe Palëve të tjera.

2. Neni 39, paragrafi 3, i Konventës do të zbatohet për këtë Protokoll.

Neni 16
Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

1. Ky Protokoll do të jetë i hapur për nënshkrim nga Palët e Konventës, të cilat mund të shprehin pëlqimin për të pasur detyrime ligjore nga:

- a) nënshkrimi pa rezerva për ratifikimin, pranimin ose miratimin; ose
- b) nënshkrimi që u nënshtrohet ratifikimit, pranimin ose miratimit, i pasuar nga ratifikimi, pranimi ose miratimi.

2. Instrumentet e ratifikimit, pranimin ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

3. Ky Protokoll do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës në të cilën pesë Palë të Konventës kanë shprehur pëlqimin për të pasur detyrime ligjore për këtë Protokoll, në përputhje me dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni.

4. Në lidhje me çdo Palë të Konventës, e cila më pas shpreh pëlqimin për të pasur detyrime ligjore për këtë Protokoll, Protokollin do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës në të cilën Pala ka shprehur pëlqimin për të pasur detyrime ligjore për këtë Protokoll, në përputhje me dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 17
Klauzola federale

1. Një shtet federal mund të rezervojë të drejtën për të marrë përsipër detyrime sipas këtij Protokoll, në përputhje me parimet e tij themelore, që rregullojnë marrëdhëniet ndërmjet qeverisë së tij qendrore dhe shteteve përbërëse ose subjekteve të tjera të ngjashme territoriale, me kusht që:

- a) Protokollin do të zbatohet për qeverinë qendrore të shtetit federal;
- b) një rezervë e tillë nuk do të cenojë detyrimet për të parashikuar bashkëpunimin e kërkuar nga Palët e tjera, në përputhje me dispozitat e kreut II; dhe
- c) dispozitat e nenit 13 do të zbatohen për shtetet përbërëse të shtetit federal ose subjekte të tjera të ngjashme territoriale.

2. Një Palë tjetër mund të ndalojë autoritetet, ofruesit ose subjektet në territorin e saj që të bashkëpunojnë në përgjigje të një kërkesë ose urdhri të paraqitur drejtpërdrejt nga shteti përbërës ose një subjekt tjetër i ngjashëm territorial i një shteti federal që ka bërë rezervë, sipas paragrafit 1, përveç rasteve kur ai shtet federal njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, se një shtet përbërës ose subjekt tjetër i ngjashëm territorial zbaton detyrimet e këtij Protokollin të zbatueshëm për atë Shtet federal. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës krijon dhe mban të përditësuar një regjistër të njoftimeve të tilla.

3. Një Palë tjetër nuk do t'i pengojë autoritetet, ofruesit ose subjektet në territorin e saj që të bashkëpunojnë me një shtet përbërës ose subjekt tjetër të ngjashëm territorial mbi bazën e një rezerve, sipas paragrafit 1, nëse një urdhër ose kërkesë është dorëzuar nëpërmjet qeverisë qendrore ose një marrëveshjeje të grupit të përbashkët hetimor, sipas nenit 12, lidhet me pjesëmarrjen e qeverisë qendrore. Në situata të tilla, qeveria qendrore do të parashikojë përmbushjen e detyrimeve të zbatueshme të Protokollit, me kusht që në lidhje me mbrojtjen e të dhënave personale që u ofrohet shteteve përbërëse ose subjekteve të ngjashme territoriale, do të zbatohen vetëm kushtet e nenit 14, paragrafi 9 ose kur është e zbatueshme, kushtet e një marrëveshjeje ose rregullimi të përshkruar në nenin 14, paragrafi 1/b ose 1/c.

4. Në lidhje me dispozitat e këtij Protokoll, zbatimi i të cilave përfshihet nën juridiksionin e shteteve përbërëse ose subjekteve të tjera të ngjashme territoriale, që nuk janë të detyruara nga sistemi kushtetues i federatës të marrin masa legislative, qeveria qendrore do të informojë autoritetet e organeve kompetente të këtyre shteteve për dispozitat e lartpërmendura me opinionin e saj miratues, duke i inkurajuar të ndërmarrin veprimet e duhura për t'i bërë të zbatueshme.

Neni 18

Zbatimi territorial

1. Ky Protokoll do të zbatohet për territorin ose territoret e specifikuar në një deklaratë të bërë nga një Palë, sipas nenit 38, paragrafët 1 ose 2 të Konventës, në masën që një deklaratë e tillë nuk është tërhequr sipas nenit 38, paragrafi 3.

2. Një Palë, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokoll, ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të deklarojë se ky Protokoll nuk do të zbatohet në një ose më shumë territore të specifikuar në deklaratën e Palës, sipas nenit 38, paragrafi 1 dhe/ose 2 të Konventës.

3. Një deklaratë sipas paragrafit 2 të këtij neni, në lidhje me ndonjë territor të specifikuar në këtë deklaratë, mund të tërhiqet me njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes të një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 19

Rezervat dhe deklaratat

1. Me një njoftim me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, çdo Palë e Konventës, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokoll ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të deklarojë se përfiton nga rezervat e parashikuara në nenin 7, paragrafët 9/a dhe 9/b, nenin 8, paragrafi 13 dhe nenin 17 të këtij Protokoll. Nuk mund të bëhen rezerva të tjera.

2. Me një njoftim me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, çdo Palë e Konventës, në momentin e nënshkrimit të këtij Protokoll ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të bëjë deklaratat të identifikuar në nenin 7, paragrafët 2/b dhe 8; nenin 8, paragrafi 11; nenin 9, paragrafët 1/b dhe 5; nenin 10, paragrafi 9; nenin 12, paragrafi 3 dhe nenin 18, paragrafi 2 të këtij Protokoll.

3. Me një njoftim me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, çdo Palë e Konventës do të bëjë deklaratat, njoftime ose komunikime të identifikuar në nenin 7, paragrafët 5/a dhe e; nenin 8, paragrafi 4, dhe 10/a dhe b; nenin 14, paragrafët 7/c dhe 10/b; dhe nenin 17, paragrafi 2, të këtij Protokoll, sipas kushteve të përcaktuara në të.

Neni 20

Statusi dhe tërheqja e rezervave

1. Një Palë që ka bërë rezervë në përputhje me nenin 19, paragrafi 1, do ta tërheqë këtë rezervë, tërësisht ose pjesërisht, sapo ta lejojnë rrethanat. Një tërheqje e tillë do të hyjë në fuqi në datën e marrjes së një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Nëse njoftimi përcakton se tërheqja e një rezerve do të hyjë në fuqi në një datë të specifikuar në të, dhe kjo datë është më e vonshme se sa data kur njoftimi është marrë nga Sekretari i Përgjithshëm, tërheqja do të hyjë në fuqi në këtë datë të mëvonshme.

2. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës mund të kërkojë periodikisht informacion nga palët që kanë bërë një ose më shumë rezerva, në përputhje me nenin 19, paragrafi 1, në lidhje me mundësitë për tërheqjen e këtyre rezervave.

Neni 21

Ndryshimet

1. Ndryshimet e këtij Protokollit mund të propozohen nga çdo palë e këtij Protokollit dhe do t'u komunikohen nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës, Shteteve Anëtare të Këshillit të Evropës dhe Palëve dhe nënshkruesve të Konventës, si dhe çdo shteti që është ftuar të aderojë në Konventë.

2. Çdo ndryshim i propozuar nga një Palë do t'i komunikohet Komitetit Evropian për Problemet e Krimit (CDPC), i cili do t'i paraqesë Komitetit të Ministrave opinionin e tij për atë ndryshim të propozuar.

3. Komiteti i Ministrave do të shqyrtojë ndryshimin e propozuar dhe opinionin e paraqitur nga CDPC-ja dhe pas konsultimit me Palët e Konventës, mund të miratojë ndryshimin.

4. Teksti i çdo ndryshimi të miratuar nga Komiteti i Ministrave, në përputhje me paragrafin 3, do t'u përcillet Palëve të këtij Protokollit për pranim.

5. Çdo ndryshim i miratuar në përputhje me paragrafin 3 do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë, pasi të gjitha Palët e këtij Protokollit të kenë informuar Sekretarin e Përgjithshëm për pranimin e tyre.

Neni 22

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Neni 45 i Konventës do të zbatohet për këtë Protokoll.

Neni 23

Konsultimet e Palëve dhe vlerësimi i zbatimit

1. Neni 46 i Konventës do të zbatohet për këtë Protokoll.

2. Palët do të vlerësojnë periodikisht përdorimin dhe zbatimin efektiv të dispozitave të këtij Protokollit. Neni 2 i Rregullores së Procedurës të Komitetit të Konventës për Krimet Kibernetike, i rishikuar më 16 tetor 2020, do të zbatohet *mutatis mutandis*. Palët fillimisht do të rishikojnë dhe mund të ndryshojnë me konsensus procedurat e atij neni, siç zbatohen për këtë Protokoll, pesë vjet pas hyrjes në fuqi të këtij Protokollit.

3. Rishikimi i nenit 14 do të fillojë sapo dhjetë Palët e Konventës të kenë shprehur pëlqimin e tyre për të pasur detyrime ligjore për këtë Protokoll.

Neni 24

Denoncimi

1. Çdo Palë, në çdo kohë, mund të denoncojë këtë Protokoll me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

2. Ky denoncim do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas mbarimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Denoncimi i Konventës nga një Palë e këtij Protokollit përbën denoncim të këtij Protokollit.

4. Informacioni ose provat e transferuara përpara datës së hyrjes në fuqi të denoncimit, do të vazhdojnë të trajtohen në përputhje me këtë Protokoll.

Neni 25 Njoftimi

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, Palët dhe nënshkruesit e Konventës dhe çdo shtet që është ftuar të aderojë në Konventë, në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose miratimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij Protokoll në përputhje me nenin 16, paragrafët 3 dhe 4;
- d) çdo deklaratë ose rezervë të bërë në përputhje me nenin 19 ose tërheqje të rezervave të bëra sipas nenit 20;
- e) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër në lidhje me këtë Protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, të autorizuar sipas rregullave për këtë, kanë nënshkruar këtë Protokoll.

Bërë në [VENDI], më [DATA], në gjuhën angleze dhe frënge, ku të dyja tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'i transmetojë kopje të vërtetuara çdo shteti anëtar të Këshillit të Evropës, palëve dhe nënshkruesve të Konventës dhe çdo shteti që është ftuar të aderojë në Konventë.

Raport shpjegues

1. Protokoll i Dytë Shtesë i Konventës për Krimin Kibernetik për Rritjen e Bashkëpunimit dhe Zbulimin e Provave Elektronike ("ky Protokoll") u miratua nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës në takimin e tij [1417bis (17 nëntor 2021)] të zëvendësministrave dhe ky Protokoll u hap për nënshkrim në [VENDI] më [DATA]. Komiteti i Ministrave, gjithashtu, mori parasysh raportin shpjegues.

2. Teksti i këtij raporti shpjegues synon të orientojë dhe të ndihmojë Palët për zbatimin e këtij Protokoll dhe pasqyron mirëkuptimin e hartuesve për funksionimin e tij.

Hyrje

Informacion paraprak

3. Konventa për Krimin Kibernetik (ETS nr. 185, në vijim e referuar si "Konventa"), që nga hapja e saj për nënshkrim në Budapest, më 23 nëntor 2001, është bërë një instrument me anëtarësim dhe ndikim në të gjitha rajonet e botës.

4. Në vitin 2003, Konventa u plotësua nga Protokoll i Shtesë i Konventës për Krimin Kibernetik, në lidhje me kriminalizimin e akteve të natyrës raciste dhe ksenofobe, të kryera nëpërmjet sistemeve kompjuterike (ETS nr. 189, në vijim i referuar si "Protokoll i Parë").

5. Teknologjia e informacionit dhe e komunikimit ka evoluar dhe transformuar shoqëritë globalisht, në mënyrë të jashtëzakonshme që nga hapja e Konventës për nënshkrim në vitin 2001. Megjithatë, që atëherë ka pasur edhe një rritje të konsiderueshme në shfrytëzimin e teknologjisë për qëllime kriminale. Krimi kibernetik aktualisht konsiderohet nga shumë palë si kërcënim serioz për të drejtat e njeriut, shtetin ligjor dhe funksionimin e shoqërive demokratike. Kërcënimet që rrjedhin nga krimi kibernetik janë të shumta. Shembujt përfshijnë dhunën seksuale në internet ndaj fëmijëve dhe shkelje të tjera kundër dinjitetit dhe integritetit të individëve; vjedhjen dhe shpërdorimin e të dhënave personale që ndikojnë në jetën private të individëve; ndërhyrjen në zgjedhje dhe sulme të tjera kundër institucioneve demokratike; sulme kundër infrastrukturës kritike, të tilla si mohimi i shpërndarë i shërbimit dhe sulmet e *ransomware* (*një lloj softueri i projektuar për bllokimin e aksesit në një sistem kompjuterik derisa të paguhet një shumë monetare) ose shpërdorimi i një teknologjie të tillë për qëllime terroriste. Në vitet 2020 dhe 2021, gjatë pandemisë COVID-19, vendet konstatuan krime të

rëndësishme kibernetike të lidhura me COVID-19, duke përfshirë sulme ndaj spitaleve dhe institucioneve mjekësore që zhvillojnë vaksina kundër virusit; shpërdorim të emrave të domeneve për të promovuar vaksina, trajtime dhe kura të rreme dhe lloje të tjera të veprimtarisë mashtruese.

6. Pavarësisht rritjes së teknologjive të bazuara në analizën dhe interpretimin e të dhënave, të mbështetura nga të dhënat dhe zgjerimit dhe evoluimit keqdashës të krimit kibernetik, konceptet e mishëruara në Konventë janë neutrale ndaj teknologjisë, në mënyrë që e drejta penale materiale të mund të zbatohet si për teknologjitë aktuale, ashtu edhe për teknologjitë e ardhshme, dhe Konventa mbetet vendimtare në luftën kundër krimit kibernetik. Konventa synon kryesisht: i. harmonizimin e elementeve të së drejtës së brendshme materiale penale të veprave dhe dispozitave të lidhura në fushën e krimit kibernetik; ii. parashikimin e kompetencave të së drejtës së brendshme penale procedurale të nevojshme për hetimin dhe ndjekjen penale të këtyre veprave, si dhe të veprave të tjera të kryera me anë të një sistemi kompjuterik ose që lidhen me përdorimin e provave elektronike të krimeve të tjera; dhe iii. krijimin e një regjimi të shpejtë dhe efektiv të bashkëpunimit ndërkombëtar.

7. Në zbatim të Konventës, Palët respektojnë përgjegjësinë që kanë qeveritë për të mbrojtur individët kundër krimit, pavarësisht nëse ai kryhet në internet ose jashtë rrjetit të internetit, nëpërmjet hetimeve dhe ndjekjeve penale efektive. Në të vërtetë, disa Palë të Konventës konsiderojnë se janë të lidhura nga një detyrim ndërkombëtar për të garantuar mjetet për mbrojtjen kundër krimeve të kryera me anë të një sistemi kompjuterik (*shih KU kundër Finlandës, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (ankimi nr. 2872/ 02, vendim i datës 2 mars 2009)*, duke iu referuar procedurave dhe kompetencave për hetimet penale ose procedimet që Palët duhet të vendosin në përputhje me Konventën).

8. Palët kanë kërkuar vazhdimisht të përmbushin angazhimin e tyre për të luftuar krimin kibernetik, duke u mbështetur në mekanizma dhe organe të ndryshme të krijuara, sipas Konventës dhe duke ndërmarrë hapat e nevojshëm për të mundësuar hetime dhe procedime penale më efektive. Në mënyrë domethënëse, përdorimi dhe zbatimi i Konventës lehtësohen nga Komiteti i Konventës për Krimin Kibernetik (T-CY) i krijuar sipas nenit 46 të Konventës. Gjithashtu, Konventa mbështetet nga programet e ndërtimit të kapaciteteve të zbatuara nga Zyra e Programit të Këshillit të Evropës për Krimin Kibernetik në Bukuresht, Rumani, të cilat ndihmojnë vendet në mbarë botën për zbatimin e Konventës. Kjo triadë e: i. standardeve të përbashkëta të Konventës në fushën e krimit kibernetik; së bashku me ii. një mekanizëm të fuqishëm për angazhimin e vazhdueshëm të Palës përmes T-CY; dhe iii. theksi në programet e ndërtimit të kapaciteteve kanë kontribuar ndjeshëm në shtrirjen dhe ndikimin e Konventës.

9. Në vitin 2012, T-CY, në përputhje me mandatin e saj, sipas nenit 46, paragrafi 1 të Konventës, për të shkëmbyer “informacione mbi zhvillime të rëndësishme ligjore, politike apo teknologjike që lidhen me krimin kibernetik dhe marrjen e provave në formë elektronike” dhe për të shqyrtuar “plotësimin ose ndryshimin e mundshëm të Konventës”, ngriti Nëngrupin e Posaçëm për Juridiksionin dhe Aksesin Ndërkufitar në të Dhëna (“Grupi Ndërkufitar”). Në dhjetor 2014, T-CY përfundoi, gjithashtu, një vlerësim të dispozitave të ndihmës së ndërsjellë të Konventës për Krimin Kibernetik dhe miratoi një sërë rekomandimesh, duke përfshirë disa që do të trajtoheshin në një Protokoll të ri të Konventës. Këto përpjekje çuan në krijimin në vitin 2015 të Grupit të Punës mbi Aksesin në Drejtësinë Penale në provat e ruajtura në *Cloud* (*serverë të aksesuar në internet), duke përfshirë nëpërmjet Ndihmës së Ndërsjellë Juridike (“Grupi për Provat në *Cloud*”).

10. Në vitin 2016, Grupi për Provat në *Cloud* nxori përfundimin, ndër të tjera, se “krimi kibernetik, numri i pajisjeve, shërbimeve dhe përdoruesve (përfshirë pajisjet dhe shërbimet celulare) dhe me këto numri i viktimave ka arritur përmasa saqë vetëm një pjesë shumë e vogël e krimit kibernetik ose veprave të tjera që përfshijnë prova elektronike do të regjistrohen dhe hetohen ndonjëherë. Shumica dërmuese e viktimave të krimit kibernetik nuk mund të presin

që drejtësia të vihet në vend”. Sfidat kryesore të identifikuara nga grupi ishin të lidhura me “logaritjen e *Cloud*, territorialitetin dhe juridiksionin” dhe në këtë mënyrë, me vështirësitë për të siguruar akses efikas ose zbulimin e provave elektronike.

11. Në shqyrtimin e konkluzioneve të Grupit për Provat në *Cloud*, Palët e Konventës arritën në përfundimin se nuk ishte i nevojshëm ndryshimi i Konventës ose parashikimi i kriminalizimit shtesë nëpërmjet dispozitave të së drejtës penale materiale. Megjithatë, Palët vendosën se nevojiteshin masa shtesë për të rritur bashkëpunimin dhe aftësinë e autoriteteve të drejtësisë penale për të marrë prova elektronike nëpërmjet një Protokolli të Dytë Shtesë, në mënyrë që të mundësohet një reagim më efektiv i drejtësisë penale dhe të mbështetet shteti ligjor.

Puna përgatitore

12. Sesioni i 17-të Plenar i T-CY (8 qershor 2017) miratoi termat e referencës për përgatitjen e këtij Protokolli bazuar në një propozim të përgatitur nga Grupi për Provat në *Cloud* T-CY. Ajo vendosi të fillojë hartimin e këtij Protokolli me nismën e vet, sipas nenit 46, paragrafi 1/c të Konventës. Më 14 qershor 2017, Zëvendëssekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës informoi Komitetin e Ministrave (takimi i 1289-të i Zëvendësministrave) për këtë nismë T-CY.

13. Termat e referencës fillimisht mbulonin periudhën nga shtatori 2017 deri në dhjetor 2019 dhe ato u shtynë më pas nga T-CY për në dhjetor 2020 dhe sërish në maj 2021.

14. Sipas këtyre termave të referencës, T-CY ngriti një Sesion Plenar për Hartimin e Protokollit (PDP) të përbërë nga përfaqësues të Palëve të Konventës dhe nga shtete, organizata dhe organe të Këshillit të Evropës me status vëzhguesi në T-CY, si vëzhgues. PDP-ja u asistua në përgatitjen e draftprotokollit nga një grup hartues i protokollit (PDG) i përbërë prej ekspertëve nga Palët e Konventës. Nga ana tjetër, PDG-ja krijoi disa nëngrupe dhe grupe të posaçme për të punuar për dispozita specifike.

15. Midis muajve shtator 2017 dhe maj 2021, T-CY mbajti 10 sesione plenare hartues, 16 mbledhje të grupeve hartuese dhe mbledhje të shumta të nëngrupeve dhe grupeve të posaçme. Pjesa më e madhe e këtij Protokolli u përgatit gjatë pandemisë COVID-19. Për shkak të kufizimeve të lidhura me COVID-19, midis marsit 2020 dhe majit 2021, më shumë se 65 mbledhje u zhvilluan në format virtual.

16. Metodot e mësipërme të punës në sesionet plenare, grupet e hartimit dhe nëngrupet dhe grupet e posaçme lejuan përfaqësuesit dhe ekspertët nga Palët që të kontribuojnë gjerësisht në hartimin e këtij Protokolli dhe të zhvillojnë zgjidhje novatore.

17. Komisioni i Bashkimit Evropian mori pjesë në këtë punim në emër të shteteve palë të Konventës që ishin anëtare të Bashkimit Evropian nën një mandat negocimi të dhënë nga Këshilli i Bashkimit Evropian më 6 qershor 2019.

18. Pas përgatitjes së draftdispozitave dhe miratimit të tyre përkohësisht nga PDP-ja, draftnenet u publikuan dhe palët e interesuara u ftuan të paraqisnin komente.

19. T-CY mbajti gjashtë raunde konsultimesh me palët e interesuara nga shoqëria civile dhe sektori privat, dhe me ekspertë të mbrojtjes së të dhënave. Kjo ishte në lidhje me Konferencën Octopus për Bashkëpunimin kundër Krimit Kibernetik në Strasburg në korrik 2018; me ekspertë të mbrojtjes së të dhënave në Strasburg në nëntor 2018; nëpërmjet ftesës për komente me shkrim për draftnenet në shkurt 2019; në bashkëpunim me Konferencën Octopus për Bashkëpunimin kundër Krimit Kibernetik në Strasburg në nëntor 2019; nëpërmjet ftesës për komente me shkrim mbi projektnevet e mëtejshme në dhjetor 2020; dhe në maj 2021 nëpërmjet parashtrimeve me shkrim dhe një mbledhjeje virtuale të mbajtur më 6 maj 2021.

20. T-CY u konsultua, gjithashtu, me Komitetin Evropian për Problemet e Krimit (CDPC) dhe Komitetin Konsultativ të Konventës për Mbrojtjen e Individëve, në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale (T-PD) të Këshillit të Evropës.

21. Sesioni Plenar i 24-të i T-CY, më 28 maj 2021, miratoi draftin e këtij Protokolli dhe vendosi t’ia paraqesë Komitetit të Ministrave në funksion të miratimit.

Konsideratat materiale

22. Për sa i përket përmbajtjes, puna për këtë Protokoll filloi me rezultatet e vlerësimit të TCY-së të dispozitave të ndihmës së ndërsjellë të Konventës në vitin 2014 dhe analizat dhe rekomandimet e Grupit Ndërkufitar T-CY dhe Grupit për Provat në *Cloud*, përkatësisht në vitet 2014 dhe 2017. Të një shqetësimi të veçantë ishin sfidat e territorialitetit dhe të juridiksionit, në lidhje me provat elektronike, d.m.th. që të dhënat e specifikuar të nevojshme në një hetim penal mund të ruhen në juridiksione të shumëfishta, të zhvendosura ose të panjohura (“në *Cloud*”) dhe se nevojiten zgjidhje për të garantuar zbulimin e të dhënave të tilla në mënyrë efektive dhe efikase për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike.

23. Duke pasur parasysh kompleksitetin e këtyre sfidave, hartuesit e këtij Protokollit ranë dakord të fokusoheshin në çështjet specifike të mëposhtme:

Në kohën e hartimit të këtij Protokollit, kërkesat për ndihmë të ndërsjellë ishin metoda kryesore për marrjen e provave elektronike të një vepre penale nga shtetet e tjera, duke përfshirë mjetet e ndihmës së ndërsjellë të Konventës. Megjithatë, ndihma e ndërsjellë nuk është gjithmonë mënyrë efikase për të përpunuar një numër në rritje të kërkesave për prova të paqëndrueshme elektronike. Si rrjedhojë, u çmua e nevojshme të zhvillohej një mekanizëm më i efektshëm për lëshimin e urdhrave ose kërkesave për ofruesit e shërbimeve në Palët e tjera për të prodhuar informacionin e abonentit dhe të dhënat e trafikut.

Informacioni i abonentit – për shembull, për të identifikuar përdoruesin e një llogarie të veçantë të postës elektronike ose mediave sociale ose të një adrese specifike të Protokollit të Internetit (IP) të përdorur në kryerjen e një vepre penale – është informacioni më i kërkuar në hetimet penale lokale dhe ndërkombëtare, në lidhje me krimin kibernetik dhe krime të tjera që përfshijnë prova elektronike. Pa këtë informacion, shpesh është e pamundur të vijohet me një hetim. Marrja e informacionit të abonentëve nëpërmjet ndihmës së ndërsjellë në shumicën e rasteve nuk është efektive dhe mbingarkon sistemin e ndihmës së ndërsjellë. Informacioni i abonentëve zakonisht mbahet nga ofruesit e shërbimeve. Ndërsa neni 18 i Konventës trajton tashmë disa aspekte të marrjes së informacionit të abonentit nga ofruesit e shërbimeve (shihni shënimin udhëzues T-CY mbi nenin 18), duke përfshirë në Palët e tjera, mjetet plotësuese u çmuan të nevojshme për të garantuar zbulimin drejtpërdrejt të informacionit të abonentit nga një ofrues shërbimi në një Palë tjetër. Këto mjete do të rrisnin efikasitetin e procesit dhe, gjithashtu, do të lehtësonin presionin mbi sistemin e ndihmës së ndërsjellë.

Të dhënat e trafikut, gjithashtu, kërkohen shpesh në hetimet penale dhe zbulimi i tyre i shpejtë mund të jetë i nevojshëm për të gjurmuar burimin e një komunikimi si pikënisje për marrjen e provave të mëtejshme ose për të identifikuar një të dyshuar.

Në mënyrë të ngjashme, meqë shumë forma të krimit në internet lehtësohen nga domenet e krijuara ose të shfrytëzuara për qëllime kriminale, është e nevojshme të identifikohet personi që ka regjistruar një domen të tillë. Një informacion i tillë mbahet nga subjektet që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrave të domeneve, d.m.th., zakonisht nga regjistruesit dhe regjistrat. Si rrjedhojë, nevojitet një kuadër efikas për marrjen e këtij informacioni nga subjektet përkatëse në Palë të tjera.

Në një situatë urgjente, kur ka një rrezik të lartë dhe të pashmangshëm për jetën ose sigurinë e ndonjë personi fizik, nevojitet veprim i shpejtë ose duke ofruar ndihmë të ndërsjellë emergjente, ose duke përdorur pikat e kontaktit për Rrjetin 24/7 të krijuar në bazë të Konventës (neni 35).

Përveç kësaj, mjetet e provuara të bashkëpunimit ndërkombëtar duhet të përdoren më gjerësisht dhe ndërmjet të gjitha Palëve. Masa të rëndësishme, të tilla si videokonferencat ose ekipet e përbashkëta hetimore, janë tashmë të disponueshme sipas traktateve të Këshillit të Evropës (për shembull, Protokollin e Dytë Shtesë të Konventës Evropiane për Ndihmën e Ndërsjellë në Çështjet Penale, ETS nr. 182) ose marrëveshjeve të tjera dypalëshe dhe

shumëpalëshe. Megjithatë, mekanizma të tillë nuk janë universalisht të disponueshëm midis Palëve të Konventës dhe ky Protokoll synon të plotësojë këtë boshllëk.

Konventa parashikon mbledhjen dhe shkëmbimin e informacionit dhe provave për hetime ose procedime penale specifike. Hartuesit pranuan se krijimi, kryerja dhe zbatimi i kompetencave dhe i procedurave, në lidhje me hetimet dhe ndjekjet penale duhet të jetë gjithmonë objekt i kushteve dhe i garancive që sigurojnë mbrojtjen e duhur të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut. Si rrjedhojë, ishte e nevojshme të përfshihej një nen mbi kushtet dhe garancitë, i ngjashëm me nenin 15 të Konventës. Gjithashtu, duke njohur kërkesën në shumë Palë për të mbrojtur privatësinë dhe të dhënat personale në mënyrë që të përmbushin detyrimet e tyre kushtetuese dhe ndërkombëtare, hartuesit vendosën të parashikojnë garanci specifike për mbrojtjen e të dhënave në këtë Protokoll. Garanci të tilla për mbrojtjen e të dhënave plotësojnë detyrimet e shumë prej Palëve të Konventës, të cilat janë, gjithashtu, Palë të Konventës për Mbrojtjen e Individëve në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale (ETS Nr. 108). Protokollin ndryshues i kësaj Konvente (CETS nr. 223) u hap për nënshkrim gjatë hartimit të këtij Protokollin në tetor 2018. Duhet të theksohet, gjithashtu, se procesi i hartimit të këtij Protokollin përfshinte Palë që nuk i nënshtroheshin, në atë kohë, instrumenteve të Këshillit të Evropës për mbrojtjen e të dhënave ose rregullave të Bashkimit Evropian për mbrojtjen e të dhënave. Si rrjedhojë, u ndërmorën përpjekje të konsiderueshme për të siguruar një Protokoll të balancuar që pasqyron shumë sisteme ligjore të shteteve që mund të jenë Palë të këtij Protokollin, duke respektuar rëndësinë e garantimit të mbrojtjes së privatësisë dhe të dhënave personale, siç kërkohet nga kushtetutat dhe detyrimet ndërkombëtare të Palëve të tjera ndaj Konventës.

24. Hartuesit kanë shqyrtuar edhe masa të tjera të cilat, pas diskutimeve të hollësishme, nuk janë ruajtur në këtë Protokoll. Dy nga këto dispozita, përkatësisht, “hetimet e fshehta me anë të një sistemi kompjuterik” dhe “zgjerimi i kërkimeve”, ishin me interes të lartë për Palët, por u konstatua se kërkonin punë, kohë dhe konsultime shtesë me palët e interesuara, dhe për këtë arsye nuk u morën parasysh si të mundshme brenda afatit kohor të caktuar për përgatitjen e këtij Protokollin. Hartuesit propozuan që të ndiqen në një format tjetër dhe mundësisht në një instrument ligjor të veçantë.

25. Në përgjithësi, hartuesit besonin se dispozitat e këtij Protokollin do të ishin mjaft të vlefshme, si nga pikëpamja operationale, ashtu edhe nga ajo politike. Ky Protokoll do të përmirësojë ndjeshëm aftësinë e Palëve për të rritur bashkëpunimin ndërmjet Palëve dhe ndërmjet Palëve dhe ofruesve të shërbimeve dhe subjekteve të tjera, dhe për të garantuar zbulimin e provave elektronike për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike. Kështu, ky Protokoll, ashtu si Konventa, synon të rrisë aftësinë e autoriteteve ligjzbatuese për të luftuar krimin kibernetik dhe çdo krim tjetër, duke respektuar plotësisht të drejtat e njeriut dhe liritë themelore, dhe thekson rëndësinë dhe vlerën e një interneti të ndërtuar në bazë të rrjedhës së lirë të informacionit.

Ky Protokoll

26. Siç përcaktohet në Hyrje, ky Protokoll synon të përmirësojë më tej bashkëpunimin për krimin kibernetik dhe aftësinë e autoriteteve të drejtësisë penale për të marrë prova në formë elektronike për një vepër penale për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike me anë të mjeteve shtesë që lidhen me ndihmë të ndërsjellë më efikase dhe forma të tjera bashkëpunimi ndërmjet autoriteteve kompetente; bashkëpunimi në raste urgjente (d.m.th. në situata kur ekziston një rrezik i lartë dhe i pashmangshëm për jetën ose sigurinë e ndonjë personi fizik); dhe bashkëpunimi i drejtpërdrejtë midis autoriteteve kompetente dhe ofruesve të shërbimeve dhe subjekteve të tjera që zotërojnë ose kontrollojnë informacionin përkatës. Si rrjedhojë, qëllimi i këtij Protokollin është që të plotësojë Konventën dhe, ndërmjet Palëve të saj, Protokollin e Parë.

27. Ky Protokoll është i ndarë në katër krerë: I. “Dispozitat e përbashkëta”; II. “Masat për rritje të bashkëpunimit”; III. “Kushtet dhe garancitë”; dhe IV. “Dispozitat përfundimtare”.

28. Dispozitat e përbashkëta të kreut I mbulojnë qëllimin dhe objektin e këtij Protokoll. Siç është rasti për Konventën, ky Protokoll lidhet me hetime ose procedime penale specifike, jo vetëm në lidhje me krimin kibernetik, por me çdo vepër penale që përfshin prova në formë elektronike, të referuara zakonisht si “prova elektronike” ose “prova digjitale”. Ky krye bën, gjithashtu, përkufizime të Konventës të zbatueshme për këtë Protokoll dhe përmban përkufizime shtesë të termave të përdorur shpesh në këtë Protokoll. Për më tepër, duke pasur parasysh se kërkesat gjuhësore për ndihmën e ndërsjellë dhe forma të tjera bashkëpunimi shpesh pengojnë efikasitetin e procedurave, u shtua një nen mbi “gjuhën” për të lejuar një qasje më pragmatike në këtë drejtim.

29. Kreu II përmban nenet kryesore materiale të këtij Protokoll, të cilët përshkruajnë metoda të ndryshme bashkëpunimi në dispozicion të Palëve. Për çdo lloj bashkëpunimi zbatohen parime të ndryshme. Për këtë arsye, ishte e nevojshme që ky krye të ndahej në seksione, me: 1. parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II; 2. procedurat që rrisin bashkëpunimin e drejtpërdrejtë me ofruesit dhe subjektet në Palët e tjera; 3. procedurat që rrisin bashkëpunimin ndërkombëtar ndërmjet autoriteteve për zbulimin e të dhënave të ruajtura kompjuterike; 4. procedurat që lidhen me ndihmën e ndërsjellë në raste urgjente; dhe 5. procedurat që lidhen me bashkëpunimin ndërkombëtar në mungesë të marrëveshjeve ndërkombëtare të zbatueshme.

30. Kreu III parashikon kushtet dhe garancitë. Ato kërkojnë që Palët të zbatojnë kushte dhe garanci të ngjashme me nenin 15 të Konventës edhe për kompetencat dhe procedurat e këtij Protokoll. Përveç kësaj, ky krye përfshin një grup të detajuar të garancive për mbrojtjen e të dhënave personale.

31. Shumica e dispozitave përfundimtare të kreut IV janë të ngjashme me dispozitat përfundimtare standarde të traktateve të Këshillit të Evropës ose i bëjnë dispozitat e Konventës të zbatueshme për këtë Protokoll. Megjithatë, neni 15 për “Efektet e këtij Protokoll”, neni 17 për “Klauzolën Federale” dhe neni 23 për “Konsultimet e Palëve dhe vlerësimi i zbatimit” ndryshojnë në shkallë të ndryshme nga dispozitat e ngjashme të Konventës. Ky nen i fundit jo vetëm që e bën të zbatueshëm nenin 46 të Konventës, por edhe parashikon që përdorimi efektiv dhe zbatimi i dispozitave të këtij Protokoll do të vlerësohen periodikisht nga Palët.

KOMENTAR MBI NENET E KËTIJ PROTOKOLLI

KREU I DISPOZITAT E PËRBASHKËTA

Neni 1

Qëllimi

32. Qëllimi i këtij Protokoll është që të plotësojë: i. Konventën ndërmjet Palëve të këtij Protokoll; dhe ii. Protokollit të Parë ndërmjet Palëve të tij që janë, gjithashtu, Palë të këtij Protokoll.

Neni 2

Fusha e zbatimit

33. Fusha e përgjithshme e zbatimit të këtij Protokoll është e njëjtë me atë të Konventës: masat e këtij Protokoll do të zbatohen, si ndërmjet Palëve të këtij Protokoll, për hetime ose

procedime penale specifike për vepra penale që lidhen me sisteme dhe të dhëna kompjuterike (d.m.th., veprat e përfshira në nenin 14 të Konventës, paragrafi 2/a dhe b), si dhe për marrjen e provave, në formë elektronike, të një veprë penale (neni 14 i Konventës, paragrafi 2/c. Siç shpjegohet në paragrafët 141 dhe 243 të raportit shpjegues të Konventës, kjo do të thotë se ose kur krimi kryhet duke përdorur një sistem kompjuterik, ose kur një krim jo i kryer nga përdorimi i një sistemi kompjuterik (për shembull një vrasje) përfshin prova elektronike, kompetencat, procedurat dhe masat e bashkëpunimit të krijuara nga ky Protokoll synohen të jenë të disponueshme.

34. Paragrafi 1/b përcakton se ndërmjet Palëve të Protokollit të Parë që janë, gjithashtu, Palë të këtij Protokoll, ky Protokoll zbatohet edhe për hetimet ose procedurat penale specifike në lidhje me veprat penale të përcaktuara në përputhje me Protokollin e Parë. Palët e këtij Protokoll që nuk janë Palë të Protokollit të Parë nuk marrin përsipër asnjë detyrim që të zbatojnë kushtet e këtij Protokoll për ato vepra penale.

35. Sipas paragrafit 2, secilës palë i kërkohet të ketë një bazë ligjore për të përmbushur detyrimet e përcaktuara në këtë Protokoll, nëse traktatet, ligjet ose marrëveshjet e saj nuk përmbajnë tashmë dispozita të tilla. Kjo nuk i ndryshon dispozitat shprehimisht diskrecionale në ato të detyrueshme dhe disa dispozita lejojnë deklarata ose rezerva. Disa Palë mund të mos kërkojnë legjislacion zbatues për zbatimin e dispozitave të këtij Protokoll.

Neni 3 **Përkufizimet**

36. Paragrafi 1 përfshin përkufizimet e dhëna në nenin 1 (“sistemi kompjuterik”, “të dhënat kompjuterike”, “ofruesi i shërbimit” dhe “të dhënat e trafikut”) dhe 18, paragrafi 3 (“informacionet e abonentëve”) të Konventës në këtë Protokoll. Hartuesit përfshinë këto përkufizime nga Konventa, sepse këta terma janë përdorur në tekstin operativ dhe në raportin shpjegues të këtij Protokoll. Hartuesit synonin, gjithashtu, që shpjegimet e dhëna në raportin shpjegues të Konventës dhe në shënimet udhëzuese (të miratuara nga T-CY), në lidhje me këta terma, do të zbatoheshin njëjloj për këtë Protokoll.

37. Përkufizimet e veprave penale dhe të termave të tjerë të përfshirë në tekstin e Konventës synojnë të zbatohen për qëllime bashkëpunimi ndërmjet Palëve të këtij Protokoll, si dhe përkufizimet e veprave penale dhe termave të tjerë të përfshirë në tekstin e Protokollit të Parë synohen të zbatohen për qëllime bashkëpunimi ndërmjet Palëve të Protokollit të Parë. Për shembull, neni 2, paragrafi 1 parashikon, se: “masat e përshkruara në këtë Protokoll do të zbatohen... [a] ndërmjet Palëve të Konventës që janë Palë të këtij Protokoll, për hetime apo procedime penale specifike për vepra penale të lidhura me sistemet dhe të dhënat kompjuterike”. Si rrjedhojë, kur bashkëpunohet sipas këtij Protokoll për veprat penale që lidhen me pornografinë e fëmijëve, zbatohet përkufizimi i “pornografisë së fëmijëve” në nenin 9, paragrafi 2 i Konventës dhe zbatohet përkufizimi i “të miturit” në nenin 9, paragrafi 3 të Konventës. Në mënyrë të ngjashme, midis Palëve të Protokollit të Parë që janë Palë të këtij Protokoll, zbatohet përkufizimi i “materialit racist dhe ksenofob” në nenin 2 të Protokollit të Parë. Palët e këtij Protokoll që nuk janë Palë të Protokollit të Parë nuk marrin përsipër asnjë detyrim që të zbatojnë termat ose përkufizimet e përcaktuara në Protokollin e Parë.

38. Paragrafi 2 i nenit 3 përfshin përkufizime shtesë që zbatohen për këtë Protokoll dhe bashkëpunimin sipas këtij Protokoll. Paragrafi 2/a e përkufizon “autoritetin qendror” si “autoritetin ose autoritetet e përcaktuara sipas një traktati ose rregullimi të ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi midis Palëve të interesuara, ose në mungesë të tij, autoritetin ose autoritetet e caktuara nga një Palë sipas nenit 27, paragrafi 2/a të Konventës”. Ky Protokoll përdor autoritetet qendrore në disa nene për të ofruar bashkëpunim nëpërmjet një kanali që Palët tashmë e përdorin dhe e njohin. Si rrjedhojë,

Palëve që kanë traktate ose rregullime të ndihmës së ndërsjellë në bazë të legjislacionit uniform ose të ndërsjellë, u kërkohet të përdorin autoritetet qendrore të përcaktuara, sipas këtyre traktateve ose rregullimeve. Kur nuk ekziston një traktat apo rregullim i tillë ndërmjet Palëve të interesuara, atyre Palëve u kërkohet të përdorin të njëjtin kanal të autoritetit qendror që përdorin aktualisht, sipas nenit 27, paragrafi 2/a të Konventës. Edhe pse jo të gjitha traktatet ose rregullimet e ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë, do të përdorin termin “autoritet qendror”, hartuesit synuan që ky term t’u referohej autoriteteve koordinuese të përcaktuara në traktate ose rregullime të tilla, sido që të jenë emërtuar në to.

39. Përveç kur parashikohet specifikisht në këtë Protokoll, fakti që Palët angazhojnë kanale të tilla të autoritetit qendror për qëllimin e këtij Protokoll nuk nënkupton se zbatohen dispozitat e tjera të atyre traktateve ose rregullimeve të ndihmës së ndërsjellë.

40. Përkufizimi i “autoritetit kompetent” sipas paragrafit 2/b është modeluar sipas paragrafit 138 të raportit shpjegues të Konventës. Meqë ky term përdoret shpesh në këtë Protokoll, përkufizimi u vendos në tekstin operativ për lehtësi referimi.

41. Paragrafi 2/c e përkufizon “urgjencën” si “një situatë në të cilën ekziston një rrezik i lartë dhe i pashmangshëm për jetën ose sigurinë e ndonjë personi fizik”. Ky term përdoret në nenet 9, 10 dhe 12. Përkufizimi i “urgjencës” në këtë Protokoll synon të vendosë një kufi dukshëm më të lartë sesa “rrethanat urgjente” sipas nenit 25, paragrafi 3 të Konventës. Ky përkufizim u hartua, gjithashtu, për t’i lejuar Palët të marrin në konsideratë kontekstet e ndryshme në të cilat termi përdoret në këtë Protokoll, duke pasur parasysh ligjet dhe politikat e zbatueshme të palëve.

42. Përkufizimi i urgjencës mbulon situatat në të cilat rreziku është i lartë dhe i pashmangshëm, që do të thotë se nuk përfshin situata në të cilat rreziku për jetën ose sigurinë e personit ka kaluar tashmë ose është i papërfillshëm, ose në të cilat mund të ketë një rrezik të ardhshëm që nuk është i pashmangshëm. Arsyeja për këto kërkesa të rëndësishë dhe pashmangshmërisë është se nenet 9 dhe 10 vendosin detyrime intensive të punës si për palët kërkuuese, ashtu edhe për palët e kërkuara për të reaguar në një mënyrë tejte të përshpejtuar në raste urgjente, çka rrjedhimisht kërkon që kërkesave të urgjencës t’u jepet një prioritet më i lartë se sa rasteve të tjera të rëndësishme por disi më pak urgjente, edhe nëse ato do të ishin paraqitur më herët. Situatat që përfshijnë “një rrezik të lartë dhe të pashmangshëm për jetën ose sigurinë e ndonjë personi fizik” mund të përfshijnë, për shembull, situata pengjesh në të cilat ekziston një rrezik i besueshëm i humbjes së afërt të jetës, lëndimit serioz ose dëmi tjetër të krahasueshëm për viktimën; abuzimin seksual të vazhdueshëm të një fëmije; skenarë të menjëhershëm sulmesh postterroriste, në të cilat autoritetet kërkojnë të përcaktojnë se me cilin kanë komunikuar sulmuesit, në mënyrë që të përcaktojnë nëse sulme të mëtejshme janë të pashmangshme; dhe kërcënimet ndaj sigurisë së infrastrukturës kritike, në të cilat ekziston një rrezik i lartë dhe i pashmangshëm për jetën ose sigurinë e një personi fizik.

43. Siç shpjegohet në nenin 10, paragrafi 4, të këtij Protokoll dhe në paragrafin 154 të këtij raporti shpjegues, i cili lidhet me nenin 9, një Palë e kërkuar sipas këtyre neneve do të përcaktojë nëse ekziston një “urgjencë”, duke zbatuar përkufizimin në këtë nen.

44. Paragrafi 2/d përkufizon “të dhëna personale” si “informacion në lidhje me një person fizik të identifikuar ose të identifikueshëm”. Një “person fizik i identifikueshëm” synohet t’i referohet një personi që mund të identifikohet, drejtpërdrejt ose tërthorazi, duke iu referuar, në veçanti, një numri identifikimi ose një ose më shumë faktorëve specifikë për identitetin e tij ose të saj fizik, fiziologjik, mendor, ekonomik, kulturor ose social. Përkufizimi i “të dhënave personale”, sipas këtij Protokoll është në përputhje me atë në instrumente të tjera ndërkombëtare, si Konventa për Mbrojtjen e Individëve në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale, e ndryshuar nga Protokoll i saj Shtesë, udhëzimet e vitit 2013 të Organizatës për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ekonomik (OECD) që Rregullojnë Mbrojtjen e Privatësisë dhe Flukset Ndërkufitare të të Dhënave Personale, Rregullorja e Përgjithshme e

BE-së për Mbrojtjen e të Dhënave dhe Direktiva Ligjzbatuese për Mbrojtjen e të Dhënave, dhe Konventa e Bashkimit Afrikan për Sigurinë Kibernetike dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (“Konventa Malabo”).

45. Një individ nuk konsiderohet “i identifikueshëm”, nëse identifikimi do të kërkonte kohë, përpjekje ose burime të paarsyeshme. Ndërsa një informacion i caktuar mund të jetë unik për një individ të caktuar dhe kështu krijon një lidhje me atë person në vetvete, informacione të tjera mund të lejojnë identifikimin vetëm kur kombinohen me informacione shtesë personale ose identifikuese. Si rrjedhojë, nëse identifikimi i një individi bazuar në lidhjen me një informacion të tillë shtesë, do të kërkonte kohë, përpjekje ose burime të paarsyeshme, informacioni në fjalë nuk përbën të dhëna personale. Nëse një person fizik mund të identifikohet ose është i identifikueshëm, drejtpërdrejt ose tërthorazi, varet nga rrethanat e veçanta në kontekstin e tyre specifik (dhe mund të ndryshojë me kalimin e kohës me zhvillime teknologjike ose zhvillime të tjera).

46. Kërkesat për mbrojtjen e të dhënave të përcaktuara në këtë Protokoll nuk zbatohen për të dhënat që nuk janë “të dhëna personale”, të tilla si informacionet anonime që nuk mund të riidentifikohen pa kohë, përpjekje ose burime të paarsyeshme.

Neni 4

Gjuha

47. Neni 4 ofron një kuadër për gjuhët që mund të përdoren kur u drejtohen Palëve dhe ofruesve të shërbimeve ose subjekteve të tjera në zbatim të këtij Protokoll. Edhe kur në praktikë Palët janë të afta të punojnë në gjuhë të ndryshme nga gjuhët e tyre zyrtare, një mundësi e tillë mund të mos parashikohet nga traktatet ose legjisllacioni i brendshëm. Objektivi i këtij neni është të sigurojë fleksibilitet shtesë sipas këtij Protokoll.

48. Përkthimet e pasakta ose të kushtueshme të kërkesave për ndihmë të ndërsjellë në lidhje me provat elektronike janë një ankesë kronike që kërkon vëmendje urgjente. Kjo pengesë shkatërron gradualisht proceset legjitime për marrjen e të dhënave dhe mbrojtjen e sigurisë publike. Të njëjtat konsiderata zbatohen jashtë ndihmës së ndërsjellë tradicionale, si p.sh. kur një Palë i transmeton një urdhër drejtpërdrejt një ofruesi shërbimi në territorin e një Pale tjetër sipas nenit 7, ose kërkon të zbatojë një urdhër sipas nenit 8. Ndërsa aftësitë e përkthimit digjital pritet të përmirësohen, aktualisht janë të pamjaftueshme. Për këto arsye, problemi i përkthimit është përmendur vazhdimisht në propozimet për nenet që do të përfshihen në këtë Protokoll.

49. Përkthimi në dhe nga gjuhët më pak të përhapura është një problem i veçantë pasi përkthime të tilla mund të vonojnë ndjeshëm një kërkesë ose mund të jenë efektivisht të pamundura për t’u siguruar. Gjithashtu, ato mund të jenë tejet çorientuese dhe cilësia e tyre e dobët mund të humbë kohën e të dyja Palëve. Megjithatë, kostoja dhe vështirësia e përkthimeve bien në mënyrë disproporcionale mbi Palët kërkuese ku fliten gjuhë më pak të përhapura.

50. Për shkak të kësaj barre disproporcionale, një numër Palësh joanglofone kërkuar që gjuha angleze të jetë e autorizuar në këtë Protokoll. Ato theksuan se anglishtja është një gjuhë e përdorur zakonisht nga ofruesit kryesorë të shërbimeve. Për më tepër, ndërsa të dhënat zhvendosen dhe ruhen më gjerësisht në botë dhe më shumë vende përfshihen në ndihmën ndaj njëri-tjetrit, përkthimi mund të bëhet edhe më i vështirë dhe jopraktik. Për shembull, dy Palë mund të përdorin një gjuhë më pak të përhapur, të jenë me largësi gjeografike dhe të kenë kontakt të pakët. Nëse papritur Pala A ka nevojë për ndihmën e Palës B, ajo mund të mos jetë në gjendje të gjejë një përkthyes për gjuhën e B ose një përkthim eventual mund të jetë më pak i kuptueshëm se sa anglishtja joamtare. Hartuesit theksuan veçanërisht se, për të përshpejtuar ndihmën, duhet të bëhen të gjitha përpjekjet për të pranuar, në veçanti, kërkesat urgjente sipas

këtij Protokoll në anglisht ose në një gjuhë të përbashkët në vend që të kërkohet përkthim në gjuhën zyrtare të Palës së kërkuar.

51. Hartuesit e këtij Protokoll arritën në përfundimin se gjuha angleze nuk duhet të jetë e autorizuar në këtë Protokoll. Disa Palë kanë kërkesa të gjuhës zyrtare që e përjashtojnë një autorizim të tillë; shumë Palë ndajnë një gjuhë dhe nuk kanë nevojë për gjuhën angleze dhe në disa Palë, zyrtarët jashtë kryeqyteteve kanë më pak gjasa të mund të lexojnë anglisht, por shpesh përfshihen në ekzekutimin e kërkesave.

52. Kështu, paragrafi 1 shprehet në termat e “një gjuhe të pranueshme për Palën e kërkuar ose Palën e njoftuar sipas nenit 7”. Kjo Palë mund të specifikojë gjuhët e pranueshme – për shembull gjuhët e folura gjerësisht si anglishtja, spanjishtja ose frëngjishtja – edhe kur nuk parashikohen në legjislacionin ose traktatet e saj të brendshme.

53. Siç përdoret në paragrafin 1, kërkesat, urdhrat dhe informacioni shoqërues i referohen:

- sipas nenit 8, kërkesës (paragrafi 3), urdhrit (paragrafi 3/a), informacionit mbështetës (paragrafi 3/b) dhe çdo udhëzimi të veçantë procedural (paragrafi 3/c);
- për Palët që kërkojnë njoftim sipas nenit 7, paragrafi 5, urdhrit (paragrafi 3), informacionit shtesë (paragrafi 4) dhe përmbledhjes së fakteve (paragrafi 5/a); – sipas nenit 9, kërkesës (paragrafi 3).

“Kërkesat” i referohen, gjithashtu, përmbajtjes së kërkesave, sipas neneve 10, 11 dhe 12 që përfshin dokumentacionin që është pjesë e kërkesës.

54. Në praktikë, disa vende mund të përgatiten të pranojnë kërkesa dhe urdhra në një gjuhë të ndryshme nga ajo e gjuhës së përcaktuar në legjislacionin e brendshëm ose në traktate. Kështu, një herë në vit, T-CY do të angazhohet në një studim jozyrtar të gjuhëve të pranueshme për kërkesat dhe urdhrat. Palët mund të ndryshojnë informacionin e tyre në çdo kohë dhe të gjitha Palët do të njoftohen për çdo ndryshim të tillë. Ato mund të deklarojnë se pranojnë vetëm gjuhë të specifikuara për formë të caktuara të ndihmës. Rezultatet e këtij studimi do të jenë transparente për të gjitha Palët e Konventës, jo vetëm për Palët e këtij Protokoll.

55. Kjo dispozitë pragmatike provon rëndësinë ekstreme të përsheptimit të bashkëpunimit. Ajo siguron një bazë traktati që një Palë të pranojë gjuhë shtesë për qëllime të këtij Protokoll.

56. Në shumë raste, Palët kanë lidhur traktate të ndihmës së ndërsjellë që specifikojnë gjuhën ose gjuhët në të cilat duhet të dorëzohen kërkesat sipas këtyre traktateve. Ky nen nuk ndërhyr në kushtet e atyre traktateve ose marrëveshjeve të tjera ndërmjet Palëve. Për më tepër, pritet që për qëllimet e këtij Protokoll, “një gjuhë e pranueshme për Palën e kërkuar ose Palën e njoftuar sipas nenit 7” do të përfshijë një ose disa gjuhë të specifikuara nga ato traktate ose marrëveshje. Si rrjedhojë, një Palë kërkuuese duhet të aplikojë gjuhën e specifikuar në traktatet e ndihmës së ndërsjellë ose rregullimet e tjera për kërkesat dhe njoftimet e bëra sipas këtij Protokoll, përveç rastit kur Pala e kërkuar ose e njoftuar specifikon se është, gjithashtu, e gatshme të pranojë kërkesa ose njoftime të tilla në gjuhë të tjera.

57. Gatishmëria e një Pale për të pranuar gjuhë të tjera do të pasqyrohet nëpërmjet sugjerimit të saj për T-CY, se ajo synon të pranojë disa ose të gjitha llojet e kërkesave ose njoftimeve të urdhrave sipas këtij Protokoll në një gjuhë tjetër.

58. Paragrafi 2 përcakton gjuhën/t që Pala lëshuese do të përdorë për të dorëzuar urdhra ose kërkesa dhe informacione shoqëruese tek ofruesit e shërbimeve ose subjektet që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrit të domenit në territorin e një Pale tjetër, në përputhje me përkatësisht nenet 7 dhe 6. Kjo dispozitë është hartuar për të garantuar bashkëpunim të shpejtë dhe siguri të shtuar, pa vendosur barrë shtesë për ofruesit e shërbimeve ose subjektet kur ata marrin urdhra ose kërkesa për të zbuluar të dhëna. Opsioni i parë, i parashikuar në paragrafin 2/a, përcakton se urdhri ose kërkesa mund të dorëzohet në një gjuhë në të cilën ofruesi ose subjekti i shërbimit zakonisht pranon urdhra të brendshëm ose kërkesa nga autoritetet e veta në kuadër të hetimeve ose procedimeve penale specifike (“proces i krahasueshëm i

brendshëm”). Për palët që kanë një ose më shumë gjuhë zyrtare, kjo do të përfshijë një nga ato gjuhë. Opsioni i dytë, i parashikuar në paragrafin 2/b, përcakton se nëse një ofrues i shërbimit ose subjekt pranon të marrë urdhra ose kërkesa në një gjuhë tjetër, për shembull në gjuhën e selisë së tij, këta urdhra dhe informacione shoqëruese mund të dorëzohen në atë gjuhë. Si opsioni i tretë, paragrafi 2/c parashikon që, kur urdhri ose kërkesa dhe informacioni shoqërues nuk janë lëshuar në një nga gjuhët e dy opsioneve të para, ato duhet të shoqërohen nga një përkthim në njërin nga ato gjuhë.

59. Siç përdoret në paragrafin 2: “urdhrrat, sipas nenit 7, dhe kërkesat, sipas nenit 6, dhe çdo informacion shoqërues” i referohen:

- sipas nenit 6, kërkesës (paragrafi 3); dhe;
- sipas nenit 7, urdhrit (paragrafi 3) dhe informacionit plotësues (paragrafi 4).

60. Kur një Palë ka kërkuar njoftim në përputhje me nenin 7, një Palë kërkuese duhet të jetë e përgatitur që të dërgojë urdhrin dhe çdo informacion shoqërues në një gjuhë të pranueshme për Palën që kërkon njoftim, pavarësisht nga pranimi nga ofruesi i shërbimit i gjuhëve të tjera.

61. T-CY, gjithashtu, do të përpiket në mënyrë joformale që të mbledhë informacion mbi gjuhët në të cilat urdhrat dhe kërkesat dhe informacioni shoqërues do t’u dorëzohen ofruesve të shërbimeve dhe subjekteve që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrit të domenit në përputhje me nenin 4, paragrafi 2, dhe t’i vërë Palët në dijeni të tyre si pjesë e studimit të përshkruar në paragrafin 54 të raportit shpjegues më sipër.

KREU II

MASAT PËR RRITJEN E BASHKËPUNIMIT

SEKSIONI 1

PARIMET E PËRGJITHSHME TË ZBATUESHME PËR KREUN II

Neni 5

Parimet e përgjithshme të zbatueshme për kreun II

62. Paragrafi 1 i nenit 5 sqaron se si në nenin 23 dhe në nenin 25, paragrafi 1 të Konventës, Palët do të bashkëpunojnë në përputhje me dispozitat e kreut II, “në masën më të gjerë të mundshme”. Ky parim kërkon që palët të ofrojnë bashkëpunim të gjerë dhe të minimizojnë pengesat për rrjedhën e qetë dhe të shpejtë të informacionit dhe provave në nivel ndërkombëtar.

63. Paragrafët 2 deri 5 organizojnë shtatë masat e bashkëpunimit të këtij Protokolli në katër seksione të ndryshme që pasojnë seksionin e parë mbi parimet e përgjithshme. Këto seksione ndahen sipas llojeve të bashkëpunimit të kërkuar: seksioni 2 mbulon bashkëpunimin e drejtpërdrejtë me subjektet private; seksioni 3 përmban forma të bashkëpunimit të rritur ndërkombëtar ndërmjet autoriteteve për zbulimin e të dhënave të ruajtura; seksioni 4 parashikon ndihmën e ndërsjellë në raste urgjente; dhe seksioni 5 përfundon me dispozitat e bashkëpunimit ndërkombëtar që do të zbatohen në mungesë të një traktati ose rregullimi mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë midis Palëve të interesuara. Këto seksione janë, gjithashtu, të organizuara afërsisht në progres nga format e ndihmës hetimore të kërkuara shpesh herët në një hetim – për të siguruar zbulimin e regjistrimit të emrit të domenit dhe informacionit të abonentit – deri te kërkesat për të dhënat e trafikut dhe më pas të dhënat e përmbajtjes, të pasuara nga videokonferencat dhe ekipet e përbashkëta hetimore, të cilat janë forma ndihme që kërkojnë shpesh në fazat e mëvonshme të një hetimi.

64. Ky seksion mbi parimet e përgjithshme sqaron masën në të cilën ndonjë masë cenohet ose nuk cenohet nga ekzistenca e një traktati ose rregullimi të ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë midis Palëve të interesuara, d.m.th., Palës kërkuese dhe

Palës së kërkuar për bashkëpunim ndërqeveritar dhe Palës që kërkon informacionin dhe Palës në territorin e së cilës ndodhet subjekti privat që zotëron ose kontrollon një informacion të tillë për bashkëpunim të drejtpërdrejtë sipas neneve 6 dhe 7. Një “marrëveshje për bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë” synon t’i referohet marrëveshjeve “të tilla si sistemi i bashkëpunimit i zhvilluar midis vendeve nordike, i cili pranohet, gjithashtu, nga Konventa Evropiane për Ndihmën e Ndërsjellë në Çështjet Penale (neni 25, paragrafi 4) dhe midis anëtarëve të Kamënuelthit” (shih raportin shpjegues, paragrafi 263 të Konventës). Masat në seksionet 2 deri 4 të këtij kreu zbatohen, pavarësisht nëse Palët e interesuara kanë ose jo detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ose rregullim i zbatueshëm i ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë. Dispozitat e bashkëpunimit ndërkombëtar në seksionin 5 zbatohen vetëm në mungesë të marrëveshjeve ose rregullimeve të tilla, përveç nëse parashikohet ndryshe.

65. Siç përshkruhet në paragrafin 2 të këtij neni, seksioni 2 i këtij kreu përbëhet nga neni 6 me titull “Kërkesa për informacion për regjistrimin e emrit të domenit” dhe neni 7 me titull “Zbulimi i informacionit të abonentit”. Këto janë të ashtuquajturat nene të “bashkëpunimit të drejtpërdrejtë”, të cilat lejojnë autoritetet kompetente të një Pale që të angazhohen drejtpërdrejt me subjektet private – d.m.th. me subjektet që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrit të domenit në nenin 6 dhe me ofruesit e shërbimeve në nenin 7 – për qëllimet e hetimeve apo procedimeve penale specifike. Seksioni 2 zbatohet, pavarësisht nëse ekziston apo jo një traktat ose rregullim për ndihmë të ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palës që kërkon informacionin dhe Palës, në territorin e së cilës ndodhet subjekti privat që zotëron ose kontrollon një informacion të tillë.

66. Siç përshkruhet në paragrafin 3 të këtij neni, seksioni 3 i këtij kreu përbëhet nga neni 8, me titull “Zbatimi i urdhrave nga një Palë tjetër për prodhimin e përshpejtuar të informacionit të abonentit dhe të dhënave të trafikut” dhe neni 9 me titull “Zbulimi i përshpejtuar i të dhënave të ruajtura kompjuterike në rast urgjence”. Këto janë masa që “rrisin bashkëpunimin ndërkombëtar ndërmjet autoriteteve”, d.m.th. parashikojnë bashkëpunim ndërmjet autoriteteve kompetente, por të një natyre të ndryshme nga bashkëpunimi tradicional ndërkombëtar. Seksioni 3 zbatohet, pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara.

67. Siç përshkruhet në paragrafin 4 të këtij neni, pjesa 4 e këtij kreu përbëhet nga neni 10 me titull “Ndihma e ndërsjellë në raste urgjente”. Megjithatë ndihma e ndërsjellë në raste urgjente është një dispozitë e ndihmës së ndërsjellë, ajo është mjet i rëndësishëm bashkëpunimi për urgjencat që nuk parashikohen shprehimisht në shumë traktate të ndihmës së ndërsjellë. Si rrjedhojë, hartuesit vendosën që ky seksion duhet të zbatohet, pavarësisht nëse ekziston apo jo një marrëveshje ose rregullim i zbatueshëm i ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara. Në lidhje me procedurat që rregullojnë ndihmën e ndërsjellë në raste urgjente, ekzistojnë dy mundësi. Kur Palët e interesuara kanë detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ose rregullim i zbatueshëm i ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë, seksioni 4 plotësohet nga dispozitat e asaj marrëveshjeje, përveç rasteve kur palët e interesuara vendosin reciprokisht të zbatojnë disa dispozita të Konventës në vend të tyre (shih nenin 10, paragrafi 8 të këtij Protokolli). Kur Palët e interesuara nuk kanë detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ose rregullim i tillë, Palët zbatojnë disa procedura të përcaktuara në nenet 27 dhe 28 të Konventës, në lidhje me ndihmën e ndërsjellë në mungesë të një traktati (shih nenin 10, paragrafi 7, të këtij Protokolli).

68. Siç përshkruhet në paragrafin 5 të këtij neni, seksioni 5 i këtij kreu përbëhet nga neni 11, me titull “Videokonferenca” dhe neni 12, me titull “Ekipet e përbashkëta hetimore dhe hetimet e përbashkëta”. Këto dispozita janë masa të bashkëpunimit ndërkombëtar, të cilat zbatohen

vetëm kur nuk ka traktat ose marrëveshje të ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet palëve kërkuese dhe atyre të kërkuara. Këto masa nuk zbatohen kur ekziston një traktat apo rregullim i tillë, përveç kur nenit 12, paragrafi 7 zbatohet, pavarësisht nëse ekziston apo jo një traktat apo rregullim i tillë. Megjithatë, Palët e interesuara mund të vendosin reciprokisht të zbatojnë dispozitat e seksionit 5 në vend të një traktati ose rregullimi të tillë ekzistues, përveç kur kjo do të ndalohej nga kushtet e traktatit ose rregullimit.

69. Paragrafi 6 është modeluar sipas nenit 25, paragrafi 5 i Konventës dhe, si rrjedhojë, paragrafi 259 i raportit shpjegues të Konventës është, gjithashtu, i vlefshëm këtu: “Kur Palës së kërkuar i lejohet të kërkojë kriminalitet të dyfishtë si kusht për ofrimin e ndihmës... kriminaliteti i dyfishtë do të çmohet i pranishëm, nëse sjellja që përbën veprën penale për të cilën kërkohet ndihma është, gjithashtu, vepër penale sipas ligjeve të Palës së kërkuar, edhe nëse ligjet e saj e vendosin veprën brenda një kategorie të ndryshme të veprës penale ose përdorin terminologji të ndryshme në cilësimin e veprës penale. Kjo dispozitë u çmua e nevojshme për të garantuar që Palët e kërkuara të mos aplikojnë një testim mjaft rigoroz kur aplikojnë kriminalitetin e dyfishtë. Duke pasur parasysh dallimet në sistemet e brendshme ligjore, lindin ndryshime në terminologji dhe kategorizimin e sjelljes kriminale. Nëse sjellja përbën shkelje penale, sipas të dyja sistemeve, dallime të tilla teknike nuk duhet të pengojnë ndihmën. Përkundrazi, në çështjet në të cilat është i zbatueshëm standardi i kriminalitetit të dyfishtë, ai duhet të zbatohet në një mënyrë fleksibël që do të lehtësojë dhënien e ndihmës.

70. Paragrafi 7 parashikon, se: “dispozitat në këtë krye nuk e kufizojnë bashkëpunimin ndërmjet Palëve ose ndërmjet Palëve dhe ofruesve të shërbimeve ose subjekteve të tjera, nëpërmjet marrëveshjeve, rregullimeve, praktikave ose legjislacioni tjetër të brendshëm të zbatueshëm”. Kjo do të thotë se Protokollin nuk eliminon ose kufizon asnjë bashkëpunim ndërmjet Palëve ose ndërmjet Palëve dhe subjekteve private që është i disponueshëm ndryshe – qoftë përmes marrëveshjeve, rregullimeve, legjislacioneve të brendshme apo edhe praktikave joformale në fuqi. Hartuesit synonin të zgjeronin, jo të kufizonin mjetet e disponueshme në bagazhin e profesionistëve ligjzbatues për të marrë informacion ose prova për hetime ose procedime specifike penale. Hartuesit pranuan se në situata të caktuara, mekanizmat ekzistues, të tilla si ndihma e ndërsjellë, mund të jenë më të mirët për t’u përdorur nga një profesionist. Megjithatë, në situata të tjera, mjetet e krijuara nga ky Protokoll mund të jenë më efikase ose më të preferueshme. Për shembull, nëse një autoritet kompetent ka nevojë për të dhëna për përmbajtjen mbi baza jourgjente, ai mund të zgjedhë të përdorë një kërkesë tradicionale për ndihmë të ndërsjellë, sipas një traktati dypalësh ose sipas nenit 27 të Konventës, siç është e zbatueshme, sepse Protokollin nuk përmban dispozita për marrjen e të dhënave të përmbajtjes mbi baza jourgjente. Por, nëse i nevojitet informacioni i abonentit, ai mund të zgjidhte të përdorte nenin 7 të Protokollit për të lëshuar një urdhër drejtpërdrejt për një ofrues shërbimi.

71. Së fundi, një sërë dispozitash të kreut II dhe në pjesë të tjera të këtij Protokollin lejojnë vendosjen e kufizimeve ose të kushteve të përdorimit, të tilla si konfidencialiteti. Kur, në përputhje me dispozitat e këtij Protokollin, marrja e provave ose informacionit të kërkuar i nënshtrohet një kufizimi ose kushti të tillë përdorimi, përjashtimet njihen nga negociatorët dhe janë të nënkuptuara në tekst. Së pari, si masë për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut në përputhje me nenin 13, sipas parimeve themelore ligjore të shumë shteteve, nëse materiali i dorëzuar Palës marrëse konsiderohet prej saj si shfaqësues për një person të akuzuar, ai duhet t’i zbulohet mbrojtjes ose një autoriteti gjyqësor. Ky parim nuk cenon tekstin e nenit 12, paragrafi 6/b dhe raportin shpjegues, paragrafi 215 që mund të zbatohet kur palët kanë krijuar një ekip të përbashkët hetimor. Nga hartuesit u kuptua se në raste të tilla Pala marrëse do të njoftonte Palën transferuese përpara se të zbulohet dhe nëse kërkohet, do të konsultohet me Palën transferuese. Së dyti, kur është vendosur një kufizim përdorimi në lidhje me materialin e marrë sipas këtij Protokollin, i cili parashikohet të përdoret në gjykim, gjykimi (duke përfshirë zbulimet

gjatë procedimeve paraprake gjyqësore) është zakonisht një proces me dyer të hapura. Pasi bëhet publik në gjykim, materiali ka kaluar në domenin publik. Në këto situata, nuk është e mundur të garantohet konfidencialiteti i hetimit ose procedimit për të cilin është kërkuar materiali. Këto përjashtime janë të ngjashme me përjashtimet që lidhen me zbatimin e nenit 28, paragrafi 2 të Konventës, siç shpjegohet në paragrafin 278 të raportit shpjegues të Konventës. Së fundi, materiali mund të përdoret për një qëllim tjetër kur është marrë pëlqimi paraprak i një Pale transferuese.

SEKSIONI 2

PROCEDURAT PËR RRITJEN E BASHKËPUNIMIT TË DREJTPËRDREJTË ME OFRUESIT DHE SUBJEKTET NË PALË TË TJERA

Neni 6

Kërkesa për informacion mbi regjistrimin e emrit të domenit

72. Neni 6 përcakton një procedurë që parashikon bashkëpunimin e drejtpërdrejtë midis autoriteteve të një Pale dhe një subjekti që ofron shërbime të regjistrimit të emrave të domeneve në territorin e një Pale tjetër për të marrë informacion në lidhje me regjistrimet e emrave të domeneve në internet. Ngjashëm me nenin 7, procedura bazohet në konkluzionet e Grupit për Provat në *Cloud* të Komitetit të Konventës së Krimin Kibernetik, duke pranuar rëndësinë e aksesit në kohë ndërkufitar në provat elektronike në hetime ose procedime penale specifike, duke pasur parasysh sfidat që paraqesin procedurat ekzistuese për marrjen e provave elektronike.

73. Procedura, gjithashtu, njeh modelin aktual të qeverisjes së internetit, i cili mbështetet në zhvillimin e politikave me shumë palë të interesuara bazuar në konsensus. Këto politika zakonisht bazohen në të drejtën kontraktuale. Procedura e përcaktuar në këtë nen synon të plotësojë ato politika për qëllimet e këtij Protokolli, domethënë, për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike. Marrja e të dhënave të regjistrimit të emrit të domenit është shpesh e domosdoshme, si hap i parë për shumë hetime penale dhe për të përcaktuar se ku të drejtohen kërkesat për bashkëpunim ndërkombëtar.

74. Shumë forma të krimin kibernetik lehtësohen nga shkelësit e ligjit që krijojnë dhe shfrytëzojnë domene për qëllime keqdashëse dhe të paligjshme. Për shembull, një emër domeni mund të përdoret si platformë për përhapjen e *malware* (*softuerëve të dëmshëm), *botnets* (*rrjete të kompjuterëve privatë të infektuar me softuer të dëmshëm dhe të kontrolluar si grup pa njohurinë e pronarit), *phishing* (*një lloj sulmi social inxhinierik i përdorur shpesh për vjedhjen e të dhënave të përdoruesve) dhe aktiviteteve të ngjashme, mashtrim, shpërndarje të materialeve të abuzimit të fëmijëve dhe për qëllime të tjera kriminale. Aksesit në informacion mbi personin juridik ose fizik që ka regjistruar një domen (“regjistruesi”) është si rrjedhojë, thelbësor për të identifikuar një të dyshuar në një hetim apo procedim penal specifik. Ndërsa të dhënat e regjistrimit të emrit të domenit ishin historikisht të disponueshme publikisht, aksesit në disa nga informacionet aktualisht është i kufizuar, çka cenon autoritetet gjyqësore dhe ligjzbatuese në detyrat e tyre të politikave publike.

75. Informacioni i regjistrimit të emrit të domenit mbahet nga subjektet që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrit të domenit. Këto përfshijnë organizata që shesin emra domenesh për publikun (“regjistruesit”), si dhe operatorë regjistrash rajonale ose kombëtarë, të cilët mbajnë baza të të dhënave të besueshme (“regjistra”) të të gjithë emrave të domeneve të regjistruara për një domen të nivelit të lartë dhe që pranojnë kërkesat për regjistrim. Në raste të caktuara, këto informacione mund të jenë të dhëna personale dhe mund të mbrohen sipas rregulloreve për mbrojtjen e të dhënave në Palën ku ndodhet subjekti përkatës që ofron shërbimet e

regjistrimit të emrit të domenit (regjistruesi ose regjistri) ose ku ndodhet personi me të cilin lidhen të dhënat.

76. Objektivi i nenit 6 është që të sigurojë një kuadër efektiv dhe efikas për marrjen e informacionit për identifikimin ose kontaktimin e regjistruesit të një emri domeni. Forma e zbatimit varet nga konsideratat ligjore dhe politike përkatëse të Palëve. Ky nen synon të plotësojë politikat dhe praktikat aktuale dhe të ardhshme të qeverisjes së internetit.

Paragrafi 1

77. Sipas paragrafit 1, çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme për të autorizuar autoritetet e saj kompetente që t'i lëshojnë kërkesa drejtpërdrejt një subjekti që ofron shërbime të regjistrimit të emrit të domenit në territorin e një Pale tjetër, d.m.th., pa kërkuar nga autoritetet në territorin ku ndodhet subjekti që të veprojnë si ndërmjetës. Paragrafi 1 u jep palëve fleksibilitet në lidhje me formatin në të cilin bëhen kërkesat, pasi formati varet nga konsideratat ligjore dhe politike përkatëse të palëve. Një Palë mund të përdorë procedurat e disponueshme sipas legjislacionit të saj të brendshëm, duke përfshirë lëshimin e një urdhri; megjithatë, për qëllimet e nenit 6, një urdhër i tillë trajtohet si kërkesë jodetyruese. Si rrjedhojë, forma e kërkesës ose efektet që ajo prodhon sipas legjislacionit të brendshëm të Palës kërkuuese nuk do të ndikojnë në natyrën vullnetare të bashkëpunimit ndërkombëtar sipas këtij neni dhe nëse subjekti nuk zbulon informacionin e kërkuar, paragrafi 5 do të ishte i zbatueshëm.

78. Formulimi në nenin 6, paragrafi 1 është mjaft i gjerë për të pranuar se një kërkesë e tillë mund të lëshohet, gjithashtu, dhe informacioni mund të merret nëpërmjet një ndërfaqeje, portali ose mjeti tjetër teknik të vënë në dispozicion nga organizatat. Për shembull, një organizatë mund të sigurojë një ndërfaqe ose mjet kërkimi për të lehtësuar ose përshpejtuar zbulimin e informacionit të regjistrimit të emrit të domenit pas një kërkesë. Megjithatë, në vend që ta përshtatë këtë nen për ndonjë portal ose ndërfaqe të veçantë, ky nen përdor terma neutralë ndaj teknologjisë për të lejuar përshtatjen me teknologjinë në zhvillim.

79. Siç parashikohet në nenin 2, një kërkesë sipas paragrafit 1 mund të lëshohet vetëm për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike. Termi “autoritet kompetent” përkufizohet në nenin 3, paragrafi 2/b dhe i referohet një “autoriteti gjyqësor, administrativ ose autoriteti tjetër ligjzbatues të autorizuar nga legjislacioni i brendshëm për të urdhëruar, autorizuar ose ndërmarrë ekzekutimin e masave sipas këtij Protokoll”. Një “subjekt që ofron shërbime të regjistrimit të emrit të domenit” aktualisht u referohet regjistruesve dhe regjistrave. Për të marrë parasysh situatën aktuale dhe në të njëjtën kohë për të lejuar përshtatjen pasi modelet e biznesit dhe arkitektura e internetit mund të ndryshojnë me kalimin e kohës, ky nen përdor termin më të përgjithshëm të një “subjekt që ofron shërbime të regjistrimit të emrave të domeneve”.

80. Ndërsa informacioni për identifikimin ose kontaktimin me regjistruesin e një emri domeni shpesh ruhet nga subjektet që ofrojnë shërbime të përgjithshme të regjistrimit të emrit të domenit në nivel global, për shembull “domenet e përgjithshme të nivelit të lartë” (gTLDs), Palët konfirmuan se shërbime më specifike të regjistrimit të emrit të domenit të lidhura me subjektet kombëtare ose rajonale (“domenet e nivelit të lartë me kod vendi” (ccTLD) mund të regjistrohen, gjithashtu, nga persona ose subjekte në vende të tjera dhe mund të përdoren edhe nga shkelësit e ligjit. Si rrjedhojë, neni 6 nuk kufizohet te subjektet që ofrojnë gTLD, pasi të dyja llojet e shërbimeve të regjistrimit të emrave të domeneve – ose llojet e ardhshme të shërbimeve të tilla – mund të përdoren për kryerjen e krimeve kibernetike.

81. Shprehja “informacion për identifikimin ose kontaktimin me regjistruesin e një emri domeni” i referohet informacionit të disponueshëm më parë publikisht nëpërmjet të ashtuquajturave mjete të kërkimit WHOIS, të tilla si: emri, adresa fizike, adresa e *email*-it dhe numri i telefonit të një të regjistruari. Disa Palë mund ta konsiderojnë këtë informacion një nëngrup të informacionit të abonentit, siç përcaktohet në nenin 18, paragrafi 3 të Konventës. Informacioni i regjistrimit të emrit të domenit është informacion bazë që nuk do të lejonte

nxjerrjen e përfundimeve të sakta në lidhje me jetën private dhe zakonet e përditshme të individëve. Si rrjedhojë, zbulimi i tij mund të jetë më pak ndërhyrës se sa zbulimi i kategorive të tjera të të dhënave.

Paragrafi 2

82. Paragrafi 2 kërkon që çdo palë të miratojë masa për të lejuar subjektet në territorin e saj që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrit të domenit, të zbulojnë një informacion të tillë në përgjigje të një kërkesë, sipas paragrafit 1, në bazë të kushteve të arsyeshme të parashikuara nga legjislacioni i brendshëm, i cili në disa Palë mund të përfshijë kushte për mbrojtjen e të dhënave. Në të njëjtën kohë, neni 14 kufizon mundësinë për të refuzuar transferimin e të dhënave, sipas rregullave të mbrojtjes së të dhënave për transferimet ndërkombëtare dhe faktorët në paragrafin 83 u përfshijnë për të lehtësuar përpunimin sipas rregullave të mbrojtjes së të dhënave. Këto masa duhet të lehtësojnë zbulimin e të dhënave të kërkuara në mënyrë të shpejtë dhe efektive në masën më të gjerë të mundshme.

83. Ky nen nuk kërkon që Palët të miratojnë legjislacionin që i detyron këto subjekte t'i përgjigjen një kërkesë nga një autoritet i një Pale tjetër. Kështu, subjektit që ofron shërbime të regjistrimit të emrit të domenit, mund t'i duhet të përcaktojë nëse do të zbulojë informacionin e kërkuar. Ky Protokoll ndihmon me këtë përcaktim, duke dhënë garanci që duhet të lehtësojnë aftësinë e subjekteve për t'iu përgjigjur pa vështirësi kërkesave sipas këtij neni, si për shembull:

- ky Protokoll siguron ose kërkon që Palët të ofrojnë një bazë ligjore për kërkesat;
- ky nen kërkon që kërkesa të burojë nga një autoritet kompetent (neni 6, paragrafët dhe 3/a, dhe paragrafët 79 dhe 84 të këtij raporti shpjegues);
- ky Protokoll parashikon që një kërkesë bëhet për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike (neni 2);
- ky nen kërkon që kërkesa të përmbajë një deklaratë se nevoja për informacion lind për shkak të rëndësisë së tij për një hetim apo procedim penal specifik dhe se informacioni do të përdoret vetëm për atë hetim apo procedim penal specifik (neni 6, paragrafi 3/c);
- ky Protokoll parashikon garanci për përpunimin e të dhënave personale të zbuluara dhe të transferuara në bazë të kërkesave të tilla nëpërmjet nenit 14;
- informacioni që duhet të zbulohet është i kufizuar dhe nuk do të lejonte nxjerrjen e përfundimeve të sakta në lidhje me jetën private të individëve;
- subjektet mund të priten ose kërkohet që të bashkëpunojnë sipas marrëveshjeve kontraktuale me Korporatën e Internetit për Emrat dhe Numrat e caktuar (ICANN).

Paragrafi 3

84. Paragrafi 3 i këtij neni specifikon informacionin që minimalisht duhet të jepet nga autoriteti që lëshon kërkesën, sipas paragrafit 1 të këtij neni. Ky informacion është veçanërisht i rëndësishëm për ekzekutimin e kërkesës nga subjekti që ofron shërbime të regjistrimit të emrit të domenit. Kërkesa do të duhet të përfshijë:

- a) datën e kërkesës dhe identitetin dhe të dhënat e kontaktit të autoritetit kompetent që lëshon kërkesën (paragrafi 3/a) (shih paragrafin 79 të raportit shpjegues).
- b) emrin e domenit për të cilin kërkohet informacioni dhe një listë të detajuar të informacionit të kërkuar, duke përfshirë elementet e veçanta të të dhënave, si: emri, adresa fizike, adresa e *email*-it ose numri i telefonit të një të regjistruari (paragrafi 3/b);
- c) një deklaratë se kërkesa është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll; duke bërë këtë deklaratë, Pala përfaqëson se kërkesa është në përputhje me kushtet e këtij Protokoll (paragrafi 3/c) Pala kërkuuese konfirmon, gjithashtu, në këtë deklaratë se informacioni është “i nevojshëm”, për shkak të rëndësisë së tij për një hetim apo procedim penal specifik dhe se informacioni do të përdoret vetëm për atë hetim apo procedim penal specifik. Për vendet evropiane, cili informacion është “i nevojshëm” – d.m.th. i nevojshëm dhe proporcional – për një hetim apo procedim penal, duhet të burojë nga parimet e Konventës së Këshillit të Evropës të vitit 1950 për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, jurisprudenca e saj e

zbatueshme dhe legjislacioni dhe jurisprudenca kombëtare. Këto burime përcaktojnë se fuqia ose procedura duhet të jenë proporcionale me natyrën dhe rrethanat e një vepre penale (shih paragrafin 146 të raportit shpjegues të Konventës për Krimin Kibernetik). Palët e tjera do të zbatojnë parimet përkatëse të legjislacionit të tyre, të tilla si parimet e rëndësishme (d.m.th. që provat e kërkuara nga një kërkesë duhet të jenë të rëndësishme për hetimin ose ndjekjen penale). Palët duhet të shmangin kërkesat e zgjeruara për zbulimin e informacionit të emrit të domenit, përveç rasteve kur nevojiten për hetimin ose procedimin penal specifik;

d) kohën dhe mënyrën se si duhet të zbulohet informacioni dhe çdo udhëzim tjetër i veçantë procedural (paragrafi 3/d). “Udhëzime të veçanta procedurale” synojnë të përfshijnë çdo kërkesë për konfidencialitet, duke përfshirë një kërkesë për moszbulim të kërkesës te regjistruesi ose palë të tjera të treta. Nëse kërkohet konfidencialitet për të shmangur një zbulim të parakohshëm të çështjes, kjo duhet të specifikohet në kërkesë. Në disa Palë, konfidencialiteti i kërkesës do të ruhet sipas ligjit, ndërsa në Palë të tjera ky nuk është domosdoshmërisht rasti. Si rrjedhojë, kur nevojitet konfidencialitet, Palët inkurajohen të rishikojnë informacionin e disponueshëm publikisht dhe të kërkojnë udhëzime nga Palët e tjera në lidhje me ligjin në fuqi, si dhe politikat e subjekteve që ofrojnë shërbime të regjistrimit të emrit të domenit në lidhje me informacionin e abonentit/regjistruesit, përpara se të paraqesin një kërkesë, sipas paragrafit 1, për subjektin. Përveç kësaj, udhëzimet e veçanta procedurale mund të përfshijnë specifikimin e kanalit të transmetimit që i përshtatet më mirë nevojave të autoritetit.

85. Paragrafi 3 nuk përfshin kërkesën për të përfshirë deklaratën e fakteve në kërkesë, duke pasur parasysh se ky informacion është konfidencial në shumicën e hetimeve penale dhe nuk mund t'i zbulohet një pale private. Megjithatë, subjektit që merr një kërkesë sipas këtij neni, mund t'i nevojiten disa informacione shtesë që do ta lejonin të merrte një vendim pozitiv në lidhje me kërkesën. Si rrjedhojë, subjekti mund të kërkojë informacione të tjera kur nuk mund ta ekzekutojë ndryshe kërkesën.

Paragrafi 4

86. Qëllimi i paragrafit 4 është që të inkurajojë përdorimin e mjeteve elektronike kur është e pranueshme për subjektin që ofron shërbime të regjistrimit të emrave të domeneve, pasi mjetet elektronike janë pothuajse gjithmonë mjetet më efikase dhe më të shpejta të komunikimit. Si rrjedhojë, nëse pranohet nga subjekti që ofron shërbime të regjistrimit të emrit të domenit, një Palë mund t'i paraqesë kërkesë subjektit në formë elektronike, për shembull duke përdorur *email*, portale elektronike ose mjete të tjera. Ndërsa supozohet se subjektet preferojnë të marrin kërkesa në një format të tillë, nuk është kërkesë që të përdoret vetëm ky format. Siç parashikohet në nene të tjerë të këtij Protokolli, që lejojnë urdhra ose kërkesa në formë elektronike (të tilla si nenet 7, 8 etj.), mund të kërkohen nivele të përshtatshme sigurie dhe vlefësimi. Palët dhe subjektet mund të vendosin vetë nëse kanalet ose mjetet e sigurta për transmetim dhe vlefësim janë të disponueshme ose nëse mund të nevojiten garanci të posaçme (duke përfshirë kodimin) në një rast të veçantë sensitiv.

Paragrafi 5

87. Ndërsa kjo dispozitë lidhet me “kërkesat” dhe jo me “urdhrat” e detyrueshëm për zbulimin e të dhënave të regjistrimit të emrit të domenit, pritet që një subjekt i kërkuar do të jetë i aftë të zbulojë informacionin e kërkuar në përputhje me këtë dispozitë, kur të jenë përmbushur kushtet e zbatueshme. Nëse subjekti nuk jep informacionin e kërkuar, mund të merren parasysh mekanizma të tjerë për marrjen e informacionit, në varësi të rrethanave. Si rrjedhojë, paragrafi 5 parashikon konsultimin ndërmjet Palëve të përfshira, me qëllim marrjen e informacionit shtesë dhe përcaktimin e mekanizmave të disponueshëm, për shembull për të përmirësuar bashkëpunimin në të ardhmen. Për të lehtësuar konsultimet, paragrafi 5 parashikon, gjithashtu, që një Palë kërkuese mund të kërkojë informacion të mëtejshëm nga një subjekt. Subjektet inkurajohen të shpjegojnë arsyet e moszbulimit të të dhënave të kërkuara në përgjigje të një kërkesë të tillë.

Paragrafi 6

88. Paragrafi 6 kërkon që në kohën e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, ose në çdo kohë tjetër, Palët të caktojnë një autoritet për qëllime konsultimi sipas paragrafit 5. Sigurimi i një pike kontakti në Palën ku ndodhet subjekti, do të ndihmojë Palën kërkuuese në caktimin e shpejtë të masave të disponueshme për marrjen e të dhënave të kërkuara, nëse subjekti refuzon të ekzekutojë një kërkesë të drejtpërdrejtë të bërë sipas nenit 6.

Paragrafi 7

89. Paragrafi 7 është vetëshpjegues dhe parashikon që Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të krijojë dhe mbajë një regjistër të autoriteteve të përcaktuara sipas paragrafit 6 dhe që çdo palë do të garantojë se të dhënat që ka paraqitur për regjistrin janë të sakta në çdo kohë.

Neni 7

Zbulimi i informacionit të abonentit

90. Neni 7 përcakton një procedurë që parashikon bashkëpunimin e drejtpërdrejtë midis autoriteteve të një Pale dhe një ofruesi shërbimi në territorin e një Pale tjetër për të marrë informacionin të abonentit. Procedura bazohet në konkluzionet e Grupit për Provat në *Cloud T-CY* dhe Shënimit Udhëzues për nenin 18 të Konventës, duke pranuar rëndësinë e aksesit në kohë ndërkufitar në provat elektronike në hetime ose procedime penale specifike, duke pasur parasysh sfidat e paraqitura nga procedurat ekzistuese për marrjen e provave elektronike nga ofruesit e shërbimeve në vende të tjera.

91. Një numër në rritje i hetimeve apo i procedimeve penale në ditët e sotme kërkon akses në provat elektronike nga ofruesit e shërbimeve në vende të tjera. Edhe për krimet që janë tërësisht të natyrës së brendshme – pra kur krimi, viktimi dhe autori janë të gjithë në të njëjtin vend me autoritetin hetues – provat elektronike mund të mbahen nga një ofrues shërbimi në territorin e një vendi tjetër. Në shumë situata, autoriteteve që po hetojnë një krim mund t'u kërkohej të përdorin procedura të bashkëpunimit ndërkombëtar, të tilla si ndihma e ndërsjellë, të cilat nuk janë gjithmonë të afta të ofrojnë ndihmë të shpejtë ose mjaftueshëm efektive për nevojat e hetimit ose të procedimit, për shkak të një volumi vazhdimisht në rritje të kërkesave që kërkojnë prova elektronike.

92. Informacioni për abonentin është informacioni më i kërkuar në hetimet penale, në lidhje me krimin kibernetik dhe llojet e tjera të krimit për të cilat nevojiten prova elektronike. Ai siguron identitetin e një abonenti të caktuar të një shërbimi, adresën e tij ose të saj dhe informacione të ngjashme të identifikuar në nenin 18, paragrafi 3 të Konventës. Ai nuk mundëson konkluzione të sakta në lidhje me jetën private dhe zakonet e përditshme të individëve në fjalë që do të thotë se zbulimi i tij mund të jetë i një shkalle më të ulët ndërhyrëse në krahasim me zbulimin e kategorive të tjera të të dhënave.

93. Informacioni për abonentin përkufizohet në nenin 18, paragrafi 3 të Konventës (i përfshirë në nenin 3, paragrafi 1 të këtij Protokolli) si “çdo informacion që përmbahet në formën e të dhënave kompjuterike ose çdo formë tjetër që mbahet nga një ofrues shërbimi në lidhje me abonentët e shërbimeve të tij, përveç të dhënave të trafikut ose përmbajtjes dhe me anë të të cilit mund të përcaktohet: a) lloji i shërbimit të komunikimit të përdorur, masat teknike të marra për të dhe periodha e shërbimit; b) identiteti i abonentit, adresa postare ose gjeografike, numri i telefonit dhe numri tjetër i aksesit, informacioni i faturimit dhe pagesës, të disponueshme në bazë të marrëveshjes ose rregullimit të shërbimit; c) çdo informacion tjetër në vendin e instalimit të pajisjeve të komunikimit, të disponueshëm në bazë të marrëveshjes ose rregullimit të shërbimit” (shih, gjithashtu, raportin shpjegues të Konventës, paragrafët 177 deri 183). Informacioni i nevojshëm për qëllimin e identifikimit të abonentit të një shërbimi

mund të përfshijë informacione të caktuara të adresës së Protokollit të Internetit (IP) – për shembull, adresën IP të përdorur në kohën kur u krijua një llogari, adresën IP më të fundit të logimit ose adresat IP të logimit të përdorura në një kohë të caktuar. Në disa Palë, ky informacion trajtohet si të dhëna trafiku për arsye të ndryshme, duke përfshirë atë që konsiderohet se lidhet me transmetimin e një komunikimi. Si rrjedhojë, paragrafi 9/b i nenit 7 paraqet një rezervë për disa Palë.

94. Ndërsa neni 18 i Konventës trajton tashmë disa aspekte të nevojës për akses të shpejtë dhe efektiv në provat elektronike nga ofruesit e shërbimeve, ai në vetvete nuk ofron zgjidhje të plotë për këtë sfidë, pasi ky nen zbatohet në një grup më të kufizuar rrethanash. Në mënyrë specifike, neni 7 i këtij Protokollit zbatohet kur një ofrues shërbimi ndodhet “në territorin” e Palës lëshuese (shih nenin 18, paragrafi 1/a të Konventës) ose “duke ofruar shërbimet e tij” në Palën lëshuese (shih nenin 18, paragrafi 1/b të Konventës). Duke pasur parasysh kufijtë e nenit 18 dhe sfidat me të cilat përballlet ndihma e ndërsjellë, u çmua i rëndësishëm krijimi i një mekanizmi plotësues që do të mundësonte akses më efektiv ndërkufitar në informacionin e nevojshëm për hetime ose procedime penale specifike. Si rrjedhojë, objekti i nenit 7 të këtij Protokollit shkon përtej objektit të nenit 18 të Konventës, duke i lejuar një Pale që të lëshojë disa urdhra për ofruesit e shërbimeve në territorin e një Pale tjetër. Palët pranuën se megjithëse urdhra të tillë të drejtpërdrejtë nga autoritetet e një Pale për ofruesit e shërbimeve të vendosura në një Palë tjetër janë të dëshirueshme për akses të shpejtë dhe efektiv në informacion, një Pale nuk duhet t’i lejohej të përdorë të gjithë mekanizmat e zbatimit të disponueshëm sipas legjislacionit të saj të brendshëm për zbatimin e këtyre urdhrave. Për këtë arsye, zbatimi i këtyre urdhrave, në rastet kur ofruesi nuk zbulon informacionin e specifikuar për abonentin, kufizohet në mënyrën e përcaktuar në paragrafin 7 të nenit 7. Kjo procedurë parashikon garanci për të marrë parasysh kërkesat unike që rrjedhin nga një bashkëpunimi ndërmjet autoriteteve të njëres Palë me ofruesit e shërbimeve të vendosur në një Palë tjetër.

95. Siç pasqyrohet në nenin 5, paragrafi 7, ky nen nuk cenon aftësinë e palëve për të zbatuar urdhrat e lëshuar sipas nenit 18 ose ndryshe siç lejohet nga Konventa, dhe as nuk cenon bashkëpunimin (përfshirë bashkëpunimin spontan) ndërmjet Palëve, ose ndërmjet Palëve dhe ofruesve të shërbimeve, nëpërmjet marrëveshjeve, rregullimeve, praktikave ose legjislacionit të brendshëm të zbatueshëm.

Paragrafi 1

96. Paragrafi 1 kërkon që Palët t’u japin autoriteteve kompetente kompetencat e nevojshme për të lëshuar urdhër për një ofrues shërbimi në territorin e një Pale tjetër për të garantuar zbulimin e informacionit të abonentit. Urdhri mund të lëshohet vetëm për informacion të specifikuar dhe të ruajtur të abonentit.

97. Paragrafi 1 përfshin, gjithashtu, kërkesën që urdhrat mund të lëshohen dhe dorëzohen vetëm në kontekstin e “hetimeve ose procedimeve penale specifike” të vetë një Pale lëshuese, siç përdoret në nenin 2 të këtij Protokollit. Si kufizim i mëtejshëm, urdhrat mund të lëshohen edhe vetëm për informacionin “e nevojshëm” për atë hetim ose procedim. Për vendet evropiane, cili informacion është i nevojshëm – domethënë i nevojshëm dhe proporcional – për një hetim apo procedim penal, duhet të rrjedhë nga parimet e Konventës së Këshillit të Evropës të vitit 1950 për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut, jurisprudenca e saj e zbatueshme dhe legjislacioni dhe jurisprudenca kombëtare. Këto burime përcaktojnë se fuqia ose procedura duhet të jenë proporcionale me natyrën dhe rrethanat e një veprë penale (shih paragrafin 146 të raportit shpjegues të Konventës). Palët e tjera do të zbatojnë parimet përkatëse të legjislacionit të tyre, të tilla si parimet e rëndësishme (d.m.th. që provat e kërkuara nga një urdhër duhet të jenë të rëndësishme për hetimin ose ndjekjen penale) dhe për shmangien e urdhrave tejet të zgjeruar për zbulimin e informacionit të abonentit. Ky kufizim rritet parimin e vendosur tashmë nga neni 2 i këtij Protokollit dhe paragrafi 1 i nenit 7, i cili kufizon masën në hetime dhe procedime penale specifike që dispozitat nuk mund

të përdoren për prodhimin masiv ose me shumicë të të dhënave (shih, gjithashtu, paragrafin 182 të raportit shpjegues të Konventës).

98. Siç përcaktohet në paragrafin 2/b të nenit 3, termi “autoritet kompetent” i referohet një autoriteti gjyqësor, administrativ ose autoriteti tjetër ligjzbatues të autorizuar nga legjislacioni i brendshëm për të urdhëruar, autorizuar ose ndërmarrë ekzekutimin e masave sipas këtij Protokoll. E njëjta qasje parashikohet për qëllime të procedurës së bashkëpunimit të drejtpërdrejtë në këtë nen. Si rrjedhojë, sistemi i brendshëm ligjor i një Pale do të rregullojë se cili autoritet konsiderohet autoritet kompetent për lëshimin e një urdhri. Ndërsa Pala lëshuese përcakton se cila nga autoritetet e saj mund të lëshojë urdhrin, neni 7 parashikon një garanci në paragrafin 5, me anë të së cilës Pala marrëse mund të kërkojë që një autoritet i caktuar të rishikojë urdhrat e lëshuar, sipas këtij neni, dhe të ketë aftësinë për të ndërprerë bashkëpunimin e drejtpërdrejtë, siç përshkruhet më poshtë.

99. Në nenin 7, termi “një ofrues shërbimi në territorin e një Pale tjetër” kërkon që ofruesi i shërbimit të jetë fizikisht i pranishëm në Palën tjetër. Sipas këtij neni, fakti i thjeshtë që, për shembull, një ofrues shërbimi ka krijuar marrëdhënie kontraktuale me një kompani në një Palë, por vetë ofruesi i shërbimit nuk është fizikisht i pranishëm në atë Palë, nuk do të përbënte që ofruesi i shërbimit të ndodhet “në territorin” e asaj Pale. Paragrafi 1 kërkon, përveç kësaj, që të dhënat të jenë nën zotërim ose kontroll të ofruesit të shërbimit.

Paragrafi 2

100. Në paragrafin 2, të nenit 7, Palëve u kërkohet të miratojnë çdo masë të nevojshme që ofruesit e shërbimeve në territorin e tyre t’i përgjigjen një urdhri të lëshuar nga një autoritet kompetent në një Palë tjetër, në përputhje me paragrafin 1. Duke pasur parasysh dallimet në sistemet e brendshme ligjore, Palët mund të zbatojnë masa të ndryshme për të vendosur një procedurë që bashkëpunimi i drejtpërdrejtë të zhvillohet në mënyrë efektive dhe efikase. Kjo mund të variojë nga heqja e pengesave ligjore për ofruesit e shërbimeve për t’iu përgjigjur një urdhri, deri në dhënien e një baze pohuese, duke i detyruar ofruesit e shërbimeve t’i përgjigjen një urdhri nga një autoritet i një Pale tjetër në mënyrë efektive dhe efikase. Çdo Palë duhet të garantojë që ofruesit e shërbimeve të mund të zbatojnë ligjërisht urdhrat e parashikuar nga neni 7 në një mënyrë që garanton siguri juridike që ofruesit e shërbimeve të mos mbajnë përgjegjësi ligjore vetëm për faktin se kanë respektuar në mirëbesim një urdhër të lëshuar sipas paragrafit 1, që një Palë ka deklaruar (sipas nenit 7, paragrafi 3/b) se është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll. Kjo nuk përjashton përgjegjësinë për arsye të tjera, përveç respektimit të urdhrat, për shembull, moszbatimi i ndonjë kërkesë ligjore të zbatueshme që ofruesi i shërbimit të mbajë nivelet e duhura të sigurisë së informacionit të ruajtur. Forma e zbatimit varet nga konsideratat ligjore dhe politike përkatëse të Palëve. Për Palët që kanë kërkesa për mbrojtjen e të dhënave, kjo do të përfshijë ofrimin e një baze të qartë për përpunimin e të dhënave personale. Në funksion të kërkesave shtesë, sipas ligjeve për mbrojtjen e të dhënave për të autorizuar transferimet eventuale ndërkombëtare të informacionit të aksesueshëm të abonentit, ky Protokoll pasqyron interesin e rëndësishëm publik të kësaj mase bashkëpunimi të drejtpërdrejtë dhe përfshin garancitë e kërkuara për këtë qëllim në nenin 14.

101. Siç u shpjegua më lart, sistemi i brendshëm ligjor i një Pale do të rregullojë se cili autoritet konsiderohet si autoritet kompetent për të lëshuar një urdhër. Disa Palë çmonin se ishte e nevojshme të kishin një garanci shtesë për shqyrtimin e mëtejshëm të ligjshmërisë së urdhrat (shih, për shembull, paragrafin 98 më lart), duke pasur parasysh natyrën e drejtpërdrejtë të bashkëpunimit. Ndërsa Pala lëshuese përcakton se cilat nga autoritetet e saj mund të lëshonin urdhrin, paragrafi 2/b i lejon Palët të bëjnë një deklaratë ku përcaktohet, se: “urdhri sipas nenit 7, paragrafi 1, duhet të lëshohet nga ose nën mbikëqyrjen e një prokurori ose autoriteti tjetër gjyqësor, ose ndryshe të lëshohet nën mbikëqyrje të pavarur”. Një Palë që përdor këtë deklaratë duhet të pranojë një urdhër nga ose nën mbikëqyrjen e ndonjë prej këtyre autoriteteve të renditura.

Paragrafi 3

102. Paragrafi 3 i nenit 7 specifikon informacionin që minimalisht do të jepet nga një autoritet që lëshon një urdhër në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, megjithëse një Palë lëshuese mund të zgjedhë të përfshijë informacion shtesë në vetë urdhrin për të ndihmuar në përpunimin ose për arsye se legjislacioni i saj i brendshëm kërkon informacion shtesë. Informacioni i specifikuar në paragrafin 3 është veçanërisht i rëndësishëm për ekzekutimin e urdhrit nga ofruesi i shërbimit, si dhe përfshirjen e mundshme të autoritetit të Palës ku ndodhet ofruesi i shërbimit, në përputhje me paragrafin 5. Urdhri duhet të përfshijë emrin e autoritetit lëshues dhe datën e lëshimit të urdhrit, informacionin që identifikon ofruesin e shërbimit, veprën penale që është objekt hetimi ose procedimi penal, autoritetin që kërkon informacionin e abonentit dhe një përshkrim të detajuar të informacionit specifik të abonentit të kërkuar. Urdhri duhet të përmbajë, gjithashtu, një deklaratë se urdhri është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll. Duke bërë këtë deklaratë, Pala shprehet se urdhri është në përputhje me kushtet e këtij Protokoll.

103. Lidhur me ndryshimin midis paragrafit 3/a (autoriteti lëshues) dhe 3/e (autoriteti që kërkon informacionin e abonentit) në disa Palë, autoriteti lëshues dhe autoriteti që kërkon të dhënat nuk janë të njëjtë. Për shembull, hetuesit ose prokurorët mund të jenë autoritetet që kërkojnë të dhënat, ndërsa një gjyqtar lëshon urdhrin. Në situata të tilla, si autoriteti që kërkon të dhënat, ashtu edhe autoriteti që lëshon urdhrin duhet të identifikohen.

104. Nuk kërkohet deklarim i fakteve, duke marrë parasysh se ky informacion është konfidencial në shumicën e hetimeve penale dhe nuk mund t'i zbulohet një pale private.

Paragrafi 4

105. Ndërsa paragrafi 3 përcakton informacionin minimal të kërkuar për urdhrat e lëshuar në përputhje me paragrafin 1, këta urdhra shpesh mund të ekzekutohen vetëm nëse ofruesit të shërbimit (dhe, sipas rastit, autoritetit të caktuar të Palës marrëse, sipas paragrafit 5 i jepet informacion shtesë. Si rrjedhojë, paragrafi 4, i nenit 7, specifikon se një autoritet lëshues duhet të sigurojë informacion plotësues në lidhje me bazat ligjore vendëse që autorizojnë autoritetin të lëshojë urdhrin; referencë ndaj dispozitave ligjore dhe dënimeve të zbatueshme për veprën që po hetohet ose ndiqet penalisht; informacionin e kontaktit të autoritetit të cilit ofruesi i shërbimit do t'i kthejë informacionin e abonentit, do të kërkojë informacione të mëtejshme ose do të përgjigjet ndryshe; kohën dhe mënyrën e kthimit të informacionit të abonentit; nëse tashmë është kërkuar ruajtja e të dhënave, duke përfshirë datën e ruajtjes dhe çdo numër reference të zbatueshme; çdo udhëzim të veçantë procedural (për shembull kërkesat për konfidencialitet ose vleftësim); një deklaratë, nëse është e zbatueshme, se njoftimi i njëkohshëm është bërë në përputhje me paragrafin 5; dhe çdo informacion tjetër që mund të ndihmojë në sigurimin e zbulimit të informacionit të abonentit. Informacioni i kontaktit nuk duhet të identifikojë individin, por vetëm zyrën. Ky informacion shtesë mund të jepet veçmas, por mund të përfshihet edhe në vetë urdhrin nëse kjo është e lejueshme, sipas ligjit të Palës lëshuese. Si urdhri, ashtu edhe informacioni shtesë do t'i transmetohen drejtpërdrejt ofruesit të shërbimit.

106. Udhëzimet e posaçme procedurale mbulojnë, në veçanti, çdo kërkesë për konfidencialitet, duke përfshirë një kërkesë për moszbulim të urdhrit ndaj abonentit ose palëve të tjera të treta, përveç kur udhëzimet e veçanta procedurale nuk mund ta pengojnë ofruesin që të konsultohet me autoritetet për t'u njoftuar sipas paragrafit 5/a ose t'i referohet nënparagrafit 5/b. Nëse kërkohet konfidencialitet për të shmangur një zbulim të parakohshëm të çështjes, kjo duhet të specifikohet në kërkesë. Në disa Palë, konfidencialiteti i urdhrit do të ruhet sipas ligjit, ndërsa në Palë të tjera nuk është domosdoshmërisht rasti. Si rrjedhojë, për të shmangur rrezikun e zbulimit të parakohshëm të hetimit, Palët inkurajohen të jenë të vetëdijshme për ligjin në fuqi dhe politikat e një ofruesi të shërbimit në lidhje me njoftimin e abonentit, përpara se të dorëzojnë urdhrin sipas paragrafit 1 tek ofruesi i shërbimit. Përveç kësaj, udhëzimet e

veçanta procedurale mund të përfshijnë specifikimin e kanalit të transmetimit që i përshatet më mirë nevojave të autoritetit. Ofruesi i shërbimit mund të kërkojë, gjithashtu, informacion shtesë në lidhje me llogarinë ose informacione të tjera për ta ndihmuar të japë një përgjigje të shpejtë dhe të plotë. Një kërkesë për konfidencialitet nuk duhet t'i pengojë ofruesit e shërbimeve që të raportojnë transparencë për numrat e përgjithshëm anonimë të urdhrave të marrë sipas nenit 7.

Paragrafi 5

107. Sipas paragrafit 5/a, një Palë mund të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës se, kur një urdhër i lëshohet sipas paragrafit 1 një ofruesi shërbimi në territorin e saj, ajo do të kërkojë njoftim të njëkohshëm ose në çdo rast (d.m.th., për të gjithë urdhrat e transmetuar tek ofruesit e shërbimeve në territorin e tij) ose në rrethana të identifikuar.

108. Sipas paragrafit 5/b, një Palë, sipas legjislacionit të saj të brendshëm, mund të kërkojë, gjithashtu, që një ofrues shërbimi që merr urdhër nga një Palë tjetër, të konsultohet me të në rrethana të identifikuar. Një Palë mund të mos kërkojë konsultim për të gjitha urdhrat, çka do të shtonte një hap shtesë që mund të shkaktonte vonesa të konsiderueshme, por vetëm në rrethana më të kufizuara, të identifikuar. Kërkesat e konsultimit duhet të kufizohen në rrethanat në të cilat ekziston një mundësi e shtuar për nevojën për të vendosur një kusht ose për të cituar një arsye për refuzim, ose shqetësim për cenim të mundshëm të hetimeve ose procedimeve penale të palës transferuese.

109. Procedurat e njoftimit dhe konsultimit janë tërësisht diskrecionale. Një Palë nuk është e detyruar të kërkojë asnjërën nga procedurat.

110. Palët e njoftuara sipas paragrafit 5/a ose të konsultuara sipas paragrafit 5/b, mund të udhëzojnë një ofrues shërbimi që të mos zbulojë informacion mbi arsyet e parashikuara në paragrafin 5/c, të cilat përshkruhen më hollësisht në paragrafin 141 të raportit shpjegues në nenin 8. Për shkak të kësaj, aftësia e një Pale për t'u njoftuar ose konsultuar ofron një garanci shtesë. Në fakt, bashkëpunimi në parim duhet të jetë i gjerë dhe pengesat për të janë rreptësisht të kufizuara. Si rrjedhojë, siç shpjegohet në paragrafët 242 dhe 253 të raportit shpjegues të Konventës, përcaktimi nga Pala e njoftuar ose konsultuar se cilat kushte dhe refuzime do të zbatoheshin sipas neneve 25, paragrafi 4 dhe 27, paragrafi 4 të Konventës, duhet, gjithashtu, të kufizohet në përputhje me objektivat e nenit 7 të Protokollit për të eliminuar barrierat dhe për të siguruar procedura më efikase dhe të përsheptuara për aksesin ndërkufitar në provat elektronike për hetimet penale.

111. Sipas paragrafit 5/d, Palët që bëjnë një deklaratë sipas paragrafit 5/a ose që kërkojnë konsultim sipas paragrafit 5/b, mund të kontaktojnë dhe kërkojnë informacion shtesë nga autoriteti i caktuar sipas paragrafit 4/c për të përcaktuar nëse ka një bazë sipas paragrafit 5/c për të udhëzuar ofruesin e shërbimit që të mos zbatojë urdhrin. Procesi synohet të jetë aq i shpejtë sa do ta lejojë rrethanat. Pala e njoftuar ose e konsultuar duhet të mbledhë informacionin e nevojshëm dhe të marrë vendimin e saj sipas paragrafit 5/c, “pa vonesë të panevojshme”. Kur është e nevojshme, për të mundësuar bashkëpunim, procedura sipas paragrafit 5/d mund të ofrojë, gjithashtu, një mundësi për të sqaruar aspektet e konfidencialitetit të informacionit të kërkuar, si dhe çdo kufizim të përdorimit të synuar nga autoriteti që kërkon të dhënat. Gjithashtu, kjo Palë duhet të njoftojë menjëherë autoritetin e Palës lëshuese, në rast se vendos të udhëzojë ofruesin e shërbimit të mos pajtohet, si dhe të paraqesë arsyet për kryerjen e një veprimi të tillë.

112. Një Palë që kërkon njoftim ose konsultim, mund të vendosë t'i caktojë ofruesit një periudhë pritjeje përpara se ofruesi të japë informacionin e abonentit në përgjigje të urdhrin, në mënyrë që të lejojë njoftimin ose konsultimin dhe çdo kërkesë pasuese nga Pala për informacion shtesë.

113. Sipas paragrafit 5/e, një Palë që kërkon njoftim ose konsultim, duhet të caktojë një autoritet të vetëm dhe kur kërkohet njoftim sipas paragrafit 5/a, t'i japë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës informacionin e duhur të kontaktit.

114. Një Palë mund të ndryshojë kërkesën e saj të njoftimit ose konsultimit në çdo kohë, në varësi të përcaktimit të çdo faktori të lidhur me të, si p.sh., nëse dëshiron të kalojë nga një regjim njoftimi në një regjim konsultimi ose nëse ka zhvilluar një nivel të mjaftueshëm komoditeti me bashkëpunim të drejtpërdrejtë që mund të rishikojë ose heqë një kërkesë të mëparshme njoftimi ose konsultimi. Ajo mund të vendosë, gjithashtu, që si rezultat i përvojës që ka fituar me mekanizmin e bashkëpunimit të drejtpërdrejtë, dëshiron të fillojë një regjim njoftimi ose konsultimi.

115. Sipas paragrafit 5/f, Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës i kërkohet të krijojë dhe të mbajë të përditësuar një regjistër të kërkesave të njoftimit të palëve sipas paragrafëve 5/a dhe 5/e. Një regjistër i përditësuar në dispozicion të publikut është thelbësor për të siguruar që autoritetet e palës lëshuese dhe ofruesit e shërbimeve të jenë në dijeni të kërkesave të njoftimit të secilës palë, të cilat, siç u shpreh më lart, mund të ndryshojnë në çdo kohë. Meqë çdo Palë mund të bëjë një ndryshim të tillë sipas diskrecionit të saj, çdo Palë që bën ndonjë ndryshim ose vëren pasaktësi në lidhje me të dhënat e saj në regjistër, i kërkohet të njoftojë menjëherë Sekretarin e Përgjithshëm për të siguruar që të tjerët janë në dijeni të kërkesave aktuale dhe mund t'i zbatojnë siç duhet.

Paragrafi 6

116. Paragrafi 6 sqaron se njoftimi i një Pale tjetër dhe sigurimi i informacionit shtesë duke përdorur mjete elektronike, përfshirë përdorimin e *email*-it dhe portaleve elektronike, është i lejueshëm. Nëse pranohet nga ofruesi i shërbimit, një Palë mund të paraqesë një urdhër sipas paragrafit 1 dhe informacion shtesë, sipas paragrafit 4 në formë elektronike. Qëllimi është të inkurajohet përdorimi i mjeteve elektronike nëse pranohet nga ofruesi i shërbimit, pasi këto janë pothuajse gjithmonë mjetet më efikase dhe më të shpejta të komunikimit. Metodave të vlefshëm mund të përfshijnë një shumëllojshmëri mjetesh ose kombinim të tyre që lejojnë identifikim të sigurt të autoritetit kërkuar. Mjete të tilla mund të përfshijnë, për shembull, marrjen e konfirmimit të autenticitetit nëpërmjet një autoriteti të njohur në Palën lëshuese (për shembull nga dërguesi ose një autoritet qendror ose i caktuar), komunikimet e mëvonshme ndërmjet autoritetit lëshues dhe Palës marrëse, përdorimin e një adrese *email*-i ose metodave të ardhshme të verifikimit teknologjik që mund të përdoren lehtësisht nga autoritetet transmetuese. Një tekst i ngjashëm përcaktohet në paragrafin 2 të nenit 10 dhe udhëzime të mëtejshme, në lidhje me kërkesat e sigurisë jepen në paragrafin 174 të raportit shpjegues. Neni 6, paragrafi 4 dhe neni 8, paragrafi 5 i Protokollit, gjithashtu, përmbajnë tekst të ngjashëm.

Paragrafi 7

117. Paragrafi 7 parashikon që nëse një ofrues shërbimi nuk zbaton një urdhër të lëshuar sipas nenit 7, pala lëshuese mund të kërkojë ekzekutim vetëm në përputhje me nenin 8 ose një formë tjetër të ndihmës së ndërsjellë. Palët që procedojnë sipas këtij neni nuk mund të kërkojnë ekzekutim të njëanshëm.

118. Për zbatimin e urdhrat nëpërmjet nenit 8, ky Protokoll parashikon një procedurë të thjeshtuar të shndërrimit të një urdhri sipas këtij neni në një urdhër sipas nenit 8, për të lehtësuar aftësinë e Palës lëshuese për marrjen e informacionit të abonentit.

119. Për të shmangur përpjekjet e dyfishta, një Palë lëshuese duhet t'i japë ofruesit të shërbimit afat 30-ditor ose afatin kohor të përcaktuar në paragrafin 4/d, cilado qoftë periudha kohore më e gjatë, që të kryhet procesi i njoftimit dhe konsultimit dhe që ofruesi i shërbimit të zbulojë informacionin ose të specifikojë një refuzim për ta bërë këtë. Vetëm pas mbarimit të asaj periudhe kohore, ose nëse ofruesi ka specifikuar një refuzim për përmbushje përpara mbarimit të kësaj periudhe kohore, një Palë lëshuese mund të kërkojë zbatimin në përputhje me nenin 8 ose forma të tjera të ndihmës së ndërsjellë. Për të lejuar autoritetet që të vlerësojnë

nëse duhet të kërkojnë zbatim sipas paragrafit 7, ofruesit e shërbimeve inkurajohen të shpjegojnë arsyet për mosdhënien e të dhënave të kërkuara. Për shembull, një ofrues shërbimi mund të shpjegojë se të dhënat nuk janë më të disponueshme.

120. Nëse një autoritet i njoftuar sipas paragrafit 5/a ose i konsultuar sipas paragrafit 5/b, ka informuar Palën lëshuese se ofruesi i shërbimit është udhëzuar që të mos e zbulojë informacionin e kërkuar, pala lëshuese mund të kërkojë, megjithatë, zbatimin e urdhrin nëpërmjet nenit 8 ose një forme tjetër të ndihmës së ndërsjellë. Megjithatë, ekziston rreziku që një kërkesë e tillë e mëtejshme mund të refuzohet, gjithashtu. Pala lëshuese këshillohet të konsultohet paraprakisht me një autoritet të caktuar, sipas paragrafëve 5/a ose 5/b për të trajtuar çdo të metë në urdhrin origjinal dhe për të shmangur dorëzimin e urdhrave, sipas nenit 8 ose nëpërmjet çdo mekanizmi tjetër të ndihmës së ndërsjellë që mund të jetë refuzuar.

Paragrafi 8

121. Sipas paragrafit 8, një Palë mund të deklarojë se një Palë tjetër do të kërkojë zbulimin e informacionit të abonentit nga ofruesi i shërbimit përpara se ta kërkojë atë sipas nenit 8, përveç rastit kur Pala lëshuese jep shpjegim të arsyeshëm për të mos e bërë këtë. Për shembull, një Palë mund të bëjë një deklaratë të tillë për arsye se konsideron që procedurat sipas këtij neni duhet t'u mundësojnë Palëve të tjera të marrin të dhënat e abonentit më shpejt se sa sipas nenit 8, dhe, si rezultat, mund të zvogëlojnë numrin e situatave në të cilat duhet të citohet neni 8. Procedurat e nenit 8 do të përdoren vetëm atëherë kur përpjekjet për të kërkuar zbulimin e informacionit të abonentit drejtpërdrejt nga ofruesi i shërbimit kanë qenë të pasuksesshme, kur Pala lëshuese ka një shpjegim të arsyeshëm për mospërdorimin fillimisht të këtij neni ose kur Pala lëshuese ka rezervuar të drejtën për të mos zbatuar këtë nen. Për shembull, një Palë lëshuese mund ta provojë këtë kur një ofrues shërbimi në mënyrë rutine nuk ofron informacion për abonentin në përgjigje të urdhrave të marrë drejtpërdrejt nga ajo Palë. Ose, si shembull tjetër, nëse një Palë lëshuese, nëpërmjet një urdhri të vetëm, kërkon informacionin e abonentit dhe të dhënat e trafikut nga një Palë tjetër që zbaton nenin 8 për të dyja kategoritë e të dhënave, nuk do të ishte e nevojshme që Pala lëshuese të kërkonte fillimisht informacionin e abonentit veçmas.

Paragrafi 9

122. Sipas paragrafit 9/a, një Pale që rezervon këtë nen nuk i kërkohet të marrë masa sipas paragrafit 2, që ofruesit e shërbimeve në territorin e saj të zbulojnë informacionin e abonentit në përgjigje të urdhrave të lëshuar nga Palët e tjera. Një Pale që rezervon këtë nen nuk i lejohet të lëshojë urdhra, sipas paragrafit 1 për ofruesit e shërbimeve në territoret e palëve të tjera.

123. Paragrafi 9/b parashikon që – për arsyet e shpjeguara në paragrafin 93 më sipër – nëse zbulimi i disa llojeve të numrave të aksesit, sipas këtij neni, do të ishte në kundërshtim me parimet themelore të sistemit të saj të brendshëm ligjor, një Palë mund të rezervojë të drejtën të mos zbatojë këtë nen për numra të tillë. Një Pale që bën një rezervë të tillë nuk i lejohet të lëshojë urdhra për numra të tillë, sipas paragrafit 1 për ofruesit e shërbimeve në territoret e Palëve të tjera.

SEKSIONI 3

PROCEDURAT PËR RRITJEN E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR NDËRMJET AUTORITETEVE PËR ZBULIMIN E TË DHËNAVE TË RUAJTURA KOMPJUTERIKE

Neni 8

Zbatimi i urdhrave nga një Palë tjetër për prodhimin e përshpejtuar të informacionit të abonentit dhe të dhënave të trafikut

124. Qëllimi i nenit 8 është që një Palë kërkuuese të ketë mundësinë të lëshojë një urdhër për t'u paraqitur si pjesë e një kërkesë një Pale tjetër dhe që Pala e kërkuar të ketë aftësinë për të zbatuar atë urdhër, duke detyruar një ofrues shërbimi në territorin e saj për të prodhuar informacionin e abonentit ose të dhënat e trafikut nën zotërimin ose kontrollin e ofruesit të shërbimit.

125. Ky nen krijon një mekanizëm që plotëson dispozitat e Konventës për Ndhimën e Ndërsjellë. Ai është krijuar për të qenë më i thjeshtë se sa është aktualisht ndihma e ndërsjellë, për arsye se informacioni që Pala kërkuuese duhet të sigurojë është më i kufizuar dhe procesi për marrjen e të dhënave është më i shpejtë. Ky nen plotëson dhe, për këtë arsye, nuk cenon procese të tjera të ndihmës së ndërsjellë sipas Konventës ose marrëveshjeve të tjera shumëpalëshe ose dypalëshe, të cilat një Palë mbetet e lirë t'i citojë. Në të vërtetë, në situatat kur një Palë kërkuuese dëshiron të kërkojë të dhëna trafiku nga një Palë që ka rezervuar atë aspekt të nenit 8, Pala kërkuuese mund të përdorë një procedurë tjetër të ndihmës së ndërsjellë. Kur, siç ndodh shpesh, informacioni i abonentit, të dhënat e trafikut dhe të dhënat e ruajtura të përmbajtjes kërkojnë njëkohësisht, mund të jetë më efikase që të kërkojnë të tria format e të dhënave për të njëjtën llogari nëpërmjet një kërkesë të vetme tradicionale për ndihmë të ndërsjellë, në vend që të kërkojnë disa lloje të dhënash nëpërmjet metodës së parashikuar në këtë nen dhe të tjera nëpërmjet një kërkesë të veçantë për ndihmë të ndërsjellë.

Paragrafi 1

126. Paragrafi 1 kërkon që Pala kërkuuese të mund të lëshojë një urdhër për marrjen e informacionit të abonentit ose të dhënat e trafikut nga një ofrues shërbimi në territorin e një Pale tjetër. “Urdhri” i përmendur në nenin 8 është çdo proces ligjor që synon të detyrojë një ofrues shërbimi që të sigurojë informacionin e abonentit ose të dhënat e trafikut. Për shembull, ai mund të zbatohet me një urdhër prodhimi, fletëthirrje ose mekanizëm tjetër të autorizuar me ligj dhe që mund të lëshohet për qëllim të detyrimit të prodhimit të informacionit të abonentit ose të dhënave të trafikut.

127. Siç përcaktohet në paragrafin 2/b, të nenit 3, “autoriteti kompetent” në paragrafin 1 të këtij neni i referohet një “autoriteti gjyqësor, administrativ ose autoriteti tjetër ligjzbatues të autorizuar nga legjislacioni i brendshëm për të urdhëruar, autorizuar ose ndërmarrë ekzekutimin e masave sipas këtij Protokollit, për qëllim të mbledhjes ose prodhimit të provave në lidhje me hetimet ose procedimet penale specifike”. Duhet të theksohet se autoritetet kompetente për lëshimin e një urdhri, sipas paragrafit 1, mund të mos jenë domosdoshmërisht të njëjta me autoritetet e caktuara për të dorëzuar urdhrin që do të zbatohet në përputhje me paragrafin 10/a të nenit 8, siç përshkruhet më hollësisht më poshtë.

128. Neni 8, termi “një ofrues shërbimi në territorin e një Pale tjetër” kërkon që ofruesi i shërbimit të jetë fizikisht i pranishëm në Palën tjetër. Sipas këtij neni, vetëm fakti që për shembull, një ofrues shërbimi ka krijuar marrëdhënie kontraktuale me një kompani në një Palë, por vetë ofruesi i shërbimit nuk është fizikisht i pranishëm në atë Palë, nuk do të përbënte që ofruesi i shërbimit të ndodhet “në territorin” e asaj Pale. Paragrafi 1 kërkon, përveç kësaj, që të dhënat të jenë nën zotërim ose kontroll të ofruesit të shërbimit.

Paragrafi 2

129. Paragrafi 2 i kërkon Palës së kërkuar që të miratojë masat e nevojshme për zbatimin në territorin e saj të një urdhri të lëshuar sipas paragrafit 1, duke iu nënshtruar garancive të përshkruara më poshtë. “Zbatim” nënkupton se pala e kërkuar do të detyrojë ofruesin e shërbimit që të sigurojë informacionin e abonentit dhe të dhënat e trafikut, duke përdorur mekanizmin, sipas zgjedhjes së Palës së kërkuar, me kusht që mekanizmi ta bëjë urdhrin të zbatueshëm, sipas legjislacionit të brendshëm të Palës së kërkuar dhe të plotësojë kërkesat e këtij neni. Për shembull, një Palë e kërkuar mund të zbatojë urdhrin e një Pale kërkuuese duke e pranuar atë si të barasvlershëm me urdhrat e brendshëm, duke e miratuar atë për t'i dhënë të njëjtën fuqi si një urdhër i brendshëm ose duke lëshuar urdhrin e saj të prodhimit. Çdo

mekanizëm i tillë do t'u nënshtrohet kushteve të legjislacionit të Palës së kërkuar, pasi procedurat e Palës së kërkuar do ta kontrollojnë atë. Si rrjedhojë, Pala e kërkuar mund të garantojë që legjislacioni i saj, duke përfshirë kërkesat kushtetuese dhe të të drejtave të njeriut, të respektohet, veçanërisht në lidhje me çdo garanci shtesë, duke përfshirë ato të nevojshme për prodhimin e të dhënave të trafikut.

130. Ndërsa ky nen mund të zbatohet në disa mënyra, një Palë mund të dëshirojë të hartojë proceset e saj të brendshme me fleksibilitetin për të trajtuar kërkesat nga një sërë autoritetesh kompetente. Paragrafi 3/b u negociaua për të siguruar që Palës së kërkuar i ishte dhënë informacioni i mjaftueshëm për të garantuar që mund të kryhej një rishikim i plotë nëse ishte e nevojshme, pasi disa Palë u shprehën se do të lëshonin urdhrin e tyre si një mënyrë për të zbatuar urdhrin e Palës kërkuese.

Paragrafi 3

131. Për të filluar procesin e Palës së kërkuar për zbatimin e urdhrit, Pala kërkuese do të transmetojë urdhrin dhe informacionin mbështetës. Paragrafi 3 përshkruan çka një Palë kërkuese duhet t'i japë Palës së kërkuar, në mënyrë që Pala e kërkuar të zbatojë urdhrin dhe të detyrojë prodhimin nga një ofrues shërbimi në territorin e asaj Pale. Paragrafi 3/a përshkruan informacionin që duhet të përfshihet në vetë urdhrin dhe përfshin informacionin thelbësor për ekzekutimin e tij. Informacioni në paragrafin 3/b, i cili është për përdorim vetëm nga Pala e kërkuar dhe jo për t'u ndarë me ofruesin e shërbimit, përveç me pëlqimin e Palës kërkuese, është informacion mbështetës që përcakton bazat e brendshme ligjore dhe bazën ndërkombëtare në këtë Protokoll për urdhrin dhe i jep informacion Palës së kërkuar për të vlerësuar arsyet e mundshme për kushte ose refuzim sipas paragrafit 8. Palët, në momentin që fillojnë një kërkesë sipas nenit 8, duhet të specifikojnë nëse ka ndonjë informacion sipas paragrafit 3/b që mund të ndahet me ofruesin e shërbimit. Sipas paragrafit 3/c, kërkesa duhet të përfshijë, gjithashtu, të gjitha udhëzimet e veçanta, duke përfshirë, për shembull, kërkesat për certifikim ose konfidencialitet të kërkesës (të ngjashme me nenin 27, paragrafi 8 i Konventës) në kohën e transmetimit për të siguruar përpunimin e duhur të kërkesës.

132. Urdhri për informacionin e abonentit ose të dhënat e trafikut të përshkruara në paragrafin 3/a duhet, fillimisht duhet të specifikojë: i. autoritetin që ka lëshuar urdhrin dhe datën e lëshimit të urdhrit; ii. një deklaratë që është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll; iii. emrin dhe adresën e ofruesit të shërbimit që do të dorëzohet; iv. veprën/at që është/janë objekt hetimi apo procedimi penal; v. autoritetin që kërkon të dhënat, nëse nuk është autoriteti lëshues; dhe vi. një përshkrim të detajuar të të dhënave specifike të kërkuara (që është identiteti i abonentit, adresa postare ose gjeografike, telefoni ose numër tjetër akses, dhe informacioni i faturimit dhe pagesave të disponueshëm në bazë të marrëveshjes ose rregullimit të shërbimit (shih nenin 3 të këtij Protokoll që përfshin nenin 18, paragrafi 3 të Konventës dhe raportin shpjegues, paragrafin 93 më sipër); dhe në lidhje me të dhënat e trafikut, të dhënat kompjuterike për komunikim me anë të një sistemi kompjuterik të krijuar nga një sistem kompjuterik që përbënte zinxhirin e komunikimit, duke specifikuar origjinën e komunikimit, destinacionin, rrugën, kohën, datën, madhësinë, kohëzgjatjen ose llojin e shërbimit bazë (shih nenin 3, paragrafi 1 i këtij Protokoll që përfshin nenin 1, paragrafi d të Konventës). Në lidhje me paragrafin 3/a/v, nëse autoriteti lëshues dhe autoriteti që kërkon të dhënat nuk janë të njëjtë, dispozita kërkon që të dyja të identifikohen. Për shembull, një autoritet hetues ose procedues mund të jetë duke kërkuar të dhënat, ndërsa një gjyqtar lëshon urdhrin. Ky informacion specifikon legjitimitetin e urdhrit dhe jep udhëzime të qarta për ekzekutimin e tij.

133. Informacioni mbështetës, i përshkruar në paragrafin 3/b, synon t'i japë Palës së kërkuar informacionin që do t'i nevojitej për të zbatuar urdhrin e Palës kërkuese. Kjo mund të lehtësohet, gjithashtu, nga një model që do të ishte i lehtë për t'u plotësuar, i cili mund të shtonte më tej efikasitetin në proces. Të përfshira në listën e informacionit mbështetës janë sa më poshtë:

- Paragrafi 3/b/i i referohet bazës ligjore që i jep autoritetit lëshues kompetencën për të lëshuar urdhrin për të detyruar prodhimin. Me fjalë të tjera, ky është ligji përkatës që autorizon një autoritet kompetent për të lëshuar urdhrin e përshkruar në paragrafin 1.

- Paragrafi 3/b/ii i referohet dispozitës ligjore, në lidhje me veprën e referuar në rendin në paragrafin 3/a/iv dhe gamës së saj të dënimeve. Përfshirja e të dyja këtyre elementeve është e rëndësishme për Palën e kërkuar për të vlerësuar nëse kërkesa hyn ose jo brenda fushëveprimit të detyrimeve të saj.

- Paragrafi 3/b/iii i referohet çdo informacioni që Pala kërkuese mund të ofrojë që e çoi atë në përfundimin se ofruesi/t e shërbimit që janë objekt i urdhrit, zotërojnë ose kontrollojnë informacionin ose të dhënat e kërkuara. Ky informacion është i rëndësishëm për fillimin e procesit në Palën e kërkuar. Identifikimi i ofruesit të shërbimit lokal dhe besimi se ai zotëron ose kontrollon informacionin ose të dhënat e kërkuara, është shpesh parakusht për fillimin e aplikimeve për porosinë e prodhimit.

- Paragrafi 3/b/iv i referohet një përmbledhjeje të shkurtër të fakteve që lidhen me hetimin ose procedimin. Ky informacion është, gjithashtu, faktor kyç për Palën e kërkuar për të përcaktuar nëse një urdhrë sipas këtij neni duhet të zbatohet ose jo në territorin e saj.

- Paragrafi 3/b/v i referohet një deklarate në lidhje me rëndësinë e informacionit ose të dhënave për hetimin ose procedimin. Kjo deklaratë ndihmon Palën e kërkuar për të vendosur nëse janë përmbushur ose jo kërkesat e paragrafit 1 të këtij neni, d.m.th. se informacioni ose të dhënat janë “të nevojshme për hetimet ose procedimet penale specifike të Palës”.

- Paragrafi 3/b/vi i referohet informacionit të kontaktit të një autoriteti ose autoriteteve, në rast se autoriteti kompetent në Palën e kërkuar kërkon informacion shtesë për zbatimin e urdhrit.

- Paragrafi 3/b/vii i referohet informacionit nëse është kërkuar tashmë ruajtja e informacionit ose e të dhënave. Ky është informacion i rëndësishëm për Palën e kërkuar, veçanërisht në lidhje me të dhënat e trafikut dhe duhet të përfshijë, për shembull, numrat e referencës dhe datën e ruajtjes, pasi ky informacion mund t'i lejojë Palës së kërkuar të përshtatë kërkesën aktuale me një kërkesë të mëparshme ruajtjeje dhe në këtë mënyrë të lehtësojë zbulimin e informacionit ose të dhënave të ruajtura fillimisht. Për të reduktuar rrezikun e fshirjes së informacionit ose të dhënave, Palët inkurajohen të kërkojnë ruajtjen e informacionit ose të dhënave të kërkuara sa më shpejt të jetë e mundur dhe përpara fillimit të një kërkesë sipas këtij neni, dhe të kërkojnë zgjerimin e ruajtjeve në kohën e duhur.

- Paragrafi 3/b/viii i referohet informacionit nëse të dhënat tashmë janë kërkuar me mjete të tjera dhe, nëse po, në cilën mënyrë. Kjo dispozitë trajton kryesisht nëse Pala kërkuese ka kërkuar tashmë informacionin e abonentit ose të dhënat e trafikut drejtpërdrejt nga ofruesi i shërbimit.

134. Informacioni që do të jepet në përputhje me paragrafin 3/b, nuk do t'i zbulohet ofruesit të shërbimit pa pëlqimin e Palës kërkuese. Në veçanti, përmbledhja e fakteve dhe deklarata në lidhje me rëndësinë e informacionit ose të dhënave për hetimin ose procedimin i jepet Palës së kërkuar, me qëllim të përcaktimit nëse ka një bazë për vendosjen e termave ose kushteve ose për refuzim, por shpesh i nënshtrohen fshehtësisë së hetimit.

135. Sipas paragrafit 3/c, Pala kërkuese mund të kërkojë udhëzime të posaçme procedurale, duke përfshirë kërkesat për moszbulimin e urdhrit tek abonenti ose formularët e vleftësimit që duhet të plotësohen për provat. Ky informacion duhet të njihet që në fillim, pasi udhëzime të posaçme mund të kërkojnë procese shtesë brenda Palës së kërkuar.

136. Për zbatimin e urdhrit dhe për të lehtësuar më tej prodhimin e informacionit ose të dhënave, Pala e kërkuar mund t'i japë ofruesit të shërbimit informacion shtesë, të tillë si mënyra e prodhimit dhe kujt duhet t'i prodhohen të dhënat në Palën e kërkuar.

Paragrafi 4

137. Në bazë të paragrafit 4, Palës së kërkuar mund t'i duhet t'i jepet informacion shtesë, në mënyrë që të zbatojë urdhrin. Për shembull, sipas legjislacionit të brendshëm të disa Palëve, prodhimi i të dhënave të trafikut mund të kërkojë informacione të mëtejshme, sepse ka kërkesa shtesë në ligjet e tyre për marrjen e të dhënave të tilla. Përveç kësaj, Pala e kërkuar mund të kërkojë sqarime, në lidhje me informacionin e dhënë në përputhje me paragrafin 3/b. Si shembull tjetër, disa Palë mund të kërkojnë informacion shtesë kur urdhri nuk është lëshuar ose rishikuar nga një prokuror ose autoritet tjetër gjyqësor ose administrativ i pavarur i Palës kërkuese. Kur bëjnë një deklaratë të tillë, Palët duhet të jenë sa më specifike që të jetë e mundur në lidhje me llojin e informacionit të mëtejshëm të kërkuar.

Paragrafi 5

138. Paragrafi 5 i kërkon Palës së kërkuar që të pranojë kërkesat në formë elektronike. Mund të kërkojë përdorimin e mjeteve të sigurta dhe të vërtetueshme të komunikimeve elektronike për të lehtësuar transmetimin e informacionit ose të të dhënave dhe dokumenteve, duke përfshirë transmetimin e urdhrave dhe informacionit mbështetës. Nenet 6 deri 11 parashikojnë, gjithashtu, mjete të tilla komunikimi.

Paragrafi 6

139. Sipas paragrafit 6, Pala e kërkuar duhet të ndërmarrë hapa të arsyeshëm për të vijuar me shpejtësi në lidhje me kërkesën. Ajo do të bëjë përpjekje të arsyeshme për të përpunuar kërkesat dhe për t'ia dorëzuar ofruesit të shërbimit brenda dyzet e pesë ditëve pasi Pala e kërkuar të ketë marrë të gjitha dokumentet dhe informacionin e nevojshëm. Pala e kërkuar do të urdhërojë ofruesin e shërbimit që të prodhojë informacionin e abonentit brenda njëzet ditëve dhe të dhënat e trafikut brenda dyzet e pesë ditëve. Ndërsa Pala e kërkuar duhet të kërkojë të detyrojë prodhimin sa më shpejt të jetë e mundur, ka shumë faktorë që mund të vonojnë prodhimin, të tillë si ofruesit e shërbimeve që kundërshtojnë, nuk iu përgjigjen kërkesave ose nuk respektojnë datën e kthimit për prodhim, si dhe vëllimi i kërkesave që një Palë të kërkuar mund t'i kërkojë të përpunojë. Për shkak të kësaj, u vendos që palëve të kërkuara t'u kërkojë të bëjnë përpjekje të arsyeshme për të përfunduar vetëm proceset nën kontrollin e tyre.

Paragrafi 7

140. Palët pranuan se disa udhëzime të veçanta procedurale nga Pala kërkuese mund të shkaktojnë, gjithashtu, vonesa në përpunimin e urdhrave, nëse udhëzimet kërkojnë procese shtesë të brendshme për zbatimin e udhëzimeve të veçanta procedurale. Pala e kërkuar mund të kërkojë, gjithashtu, informacion shtesë nga Pala kërkuese për të mbështetur çdo aplikim për urdhra plotësues, të tillë si urdhrat e konfidencialitetit (urdhrat për moszbulim). Disa udhëzime procedurale mund të mos jenë të disponueshme, sipas legjislacionit të Palës së kërkuar, rast në të cilin paragrafi 7 parashikon që ajo duhet të informojë menjëherë Palën kërkuese dhe të specifikojë çdo kusht nën të cilin ajo mund të pajtohet, duke i dhënë Palës kërkuese mundësinë për të përcaktuar nëse dëshiron apo jo që të vijojë me kërkesën.

Paragrafi 8

141. Sipas paragrafit 8, Pala e kërkuar mund të refuzojë të ekzekutojë një kërkesë, nëse ekzistojnë arsyet për refuzim të përcaktuara në nenet 25, paragrafi 4, ose 27, paragrafi 4 të Konventës. Për shembull, në përputhje me paragrafin 257 të raportit shpjegues të Konventës, kjo parashikon që një dispozitë e tillë u nënshtrohet arsyeve për refuzim në traktatet e zbatueshme të ndihmës së ndërsjellë dhe ligjet e brendshme dhe parashikon "garanci për të drejtat e personave të ndodhur në Palën e kërkuar" dhe në përputhje me paragrafin 268 të atij raportit shpjegues, ndihma mund të refuzohet, për shkak të "cenimit të sovranitetit të shtetit, sigurisë, rendit publik ose interesave të tjerë thelbësorë". Ajo, gjithashtu, mund të vendosë kushte të nevojshme për të lejuar ekzekutimin e kërkesës, të tilla si konfidencialiteti. Përveç kësaj, Pala e kërkuar mund të shtyjë ekzekutimin e kërkesës, sipas nenit 27, paragrafi 5 të

Konventës. Pala e kërkuar do të njoftojë Palën kërkuuese për vendimin e saj për të refuzuar, kushtëzuar ose shtyrë kërkesën. Përveç kësaj, Palët mund të aplikojnë kufizimin e përdorimit në përputhje me kushtet e nenit 28, paragrafi 2/b të Konventës.

142. Për të promovuar parimin e sigurimit të masës më të gjerë të bashkëpunimit (shih nenin 5, paragrafi 1, arsyet për refuzim të përcaktuara nga një Palë e kërkuar duhet të jenë të ngushta dhe të ushtrohen me kufizim. Duhet të sillen në vëmendje se paragrafi 253 i raportit shpjegues të Konventës parashikon që “ndihma e ndërsjellë në parim duhet të jetë e gjerë dhe pengesat për të, janë rreptësisht të kufizuara”. Si rrjedhojë, kushtet dhe refuzimet duhet, gjithashtu, të kufizohen në përputhje me objektivat e këtij neni, për të eliminuar barrierat për ndarjen ndërkufitare të informacionit të abonentit dhe të dhënave të trafikut dhe për të ofruar procedura më efikase dhe të përshpejtuara se sa ndihma e ndërsjellë tradicionale.

Paragrafi 9

143. Sipas paragrafit 9, “[nëse] një Palë kërkuuese nuk mund të përmbushë një kusht të vendosur nga Pala e kërkuar sipas paragrafit 8, ajo duhet të informojë menjëherë Palën e kërkuar. Pala e kërkuar do të përcaktojë më pas nëse informacioni ose materiali, gjithsesi, duhet të sigurohet... Nëse Pala kërkuuese e pranon kushtin, ajo do të ketë detyrime ligjore në lidhje me të. Pala e kërkuar që jep informacion ose material që i nënshtrohet një kushti të tillë, mund t’i kërkojë Palës kërkuuese të shpjegojë, në lidhje me atë kusht, përdorimin e këtij informacioni ose materiali”.

Paragrafi 10

144. Qëllimi i paragrafit 10 është të sigurojë që Palët, në kohën e nënshkrimit ose kur depozitojnë instrumentet e tyre të ratifikimit, pranimin ose miratimit, të identifikojnë autoritetet për të dorëzuar dhe marrë urdhra sipas nenit 8. Palët nuk duhet të japin emrin dhe adresën e një individi të caktuar, por mund të identifikojnë një zyrë ose njësi që konsiderohet kompetente për qëllimet e dërgimit dhe marrjes së urdhrave sipas këtij neni.

Paragrafi 11

145. Paragrafi 11 i lejon një Pale të deklarojë se kërkon që urdhrat e paraqitura në bazë të këtij neni të transmetohen nga autoriteti qendror i Palës kërkuuese ose autoritet tjetër, kur përcaktohet reciprokisht ndërmjet Palëve. Palët inkurajohen të ofrojnë sa më shumë fleksibilitet për paraqitjen e kërkesave.

Paragrafi 12

146. Paragrafi 12 kërkon që Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës të krijojë dhe të mbajë të përditësuar një regjistër të autoriteteve të caktuara nga palët, sipas paragrafit 10 dhe që çdo palë të sigurojë që të dhënat e saj të mbajtura në regjistër të jenë të sakta. Një informacion i tillë do të ndihmojë Palët e kërkuara për të verifikuar vërtetësinë e kërkesave.

Paragrafi 13

147. Sipas paragrafit 13, një Pale që rezervon të drejtën për të mos zbatuar këtë nen për të dhënat e trafikut, nuk i kërkohet zbatimi i urdhrave për të dhënat e trafikut nga një Palë tjetër. Një Pale që bën rezervë për këtë nen nuk i lejohet të dorëzojë urdhra për të dhënat e trafikut te Palët e tjera, sipas paragrafit 1.

Neni 9

Zbulimi i përshpejtuar i të dhënave të ruajtura kompjuterike në një rast urgjent

148. Përveç formave të tjera të bashkëpunimit të përshpejtuar të parashikuara në këtë Protokoll, hartuesit ishin të vetëdijshëm për nevojën për të lehtësuar aftësinë e Palëve, në rast urgjence, për të marrë me shpejtësi të dhëna kompjuterike të ruajtura të specifikuara, nën zotërim ose kontroll të një ofruesi shërbimi në territorin e një Pale tjetër për përdorim në hetime ose procedime penale specifike. Siç përcaktohet në paragrafët 42 dhe 172 të këtij raporti shpjegues, nevoja për bashkëpunim maksimal të përshpejtuar mund të lindë në një sërë

situatash emergjente, si p.sh. në pasojat e menjëhershme të një sulmi terrorist, një sulm *ransomware* që mund të dëmtojë një sistem spitalor, ose kur hetohen llogaritë e *email*-it të përdorura nga rrëmbyesit për të lëshuar kërkesa dhe për të komunikuar me familjen e viktimës.

149. Sipas Konventës, në raste urgjente, Palët bëjnë kërkesa për ndihmë të ndërsjellë për të marrë të dhëna dhe, sipas nenit 35, paragrafi 1/c i Konventës, Rrjeti 24/7 është i disponueshëm për të lehtësuar ekzekutimin e këtyre kërkesave. Përveç kësaj, sistemet ligjore të disa vendeve u lejojnë autoriteteve kompetente të vendeve të tjera të kërkojnë zbulimin emergjent të të dhënave nëpërmjet rrjetit 24/7, pa dërguar kërkesë për ndihmë të ndërsjellë.

150. Siç pasqyrohet në nenin 5, paragrafi 7, ky nen nuk cenon bashkëpunimin (përfshirë bashkëpunimin spontan) ndërmjet palëve, ose ndërmjet palëve dhe ofruesve të shërbimeve, nëpërmjet marrëveshjeve, rregullimeve, praktikave ose legjislacioni tjetër të brendshëm të zbatueshëm. Si rrjedhojë, sipas këtij Protokoll, të gjithë mekanizmat e mësipërm mbeten në dispozicion të autoriteteve kompetente që kërkojnë të dhëna në rast urgjence. Risia e këtij Protokoll është përpunimi i dy neneve që detyrojnë të gjitha Palët të ofrojnë të paktën kanale specifike për bashkëpunim të përsheptuar në situata urgjente: Neni 9 dhe neni 10.

151. Ky nen i lejon Palët që të bashkëpunojnë për të marrë të dhëna kompjuterike në situata urgjente, duke përdorur si kanal Rrjetin 24/7 të krijuar sipas nenit 35 të Konventës. Ky Rrjet është veçanërisht i përshtatshëm për trajtimin e kërkesave me afat të ngushtë dhe me prioritet të lartë të parashikuara në këtë nen. Rrjeti 24/7 ka personel me pika kontakti, të cilët, në praktikë, komunikojnë me shpejtësi dhe pa nevojën për përkthime me shkrim dhe janë të aftë të përmbushin kërkesat e marra nga Palët e tjera, qoftë duke shkuar drejtpërdrejt tek ofruesit në territorin e tyre, duke kërkuar ndihmë nga autoritetet e tjera kompetente ose duke iu drejtuar autoriteteve gjyqësore, nëse kjo kërkohet nga legjislacioni i brendshëm i Palës. Gjithashtu, këto pika kontakti mund të këshillojnë Palët kërkuuese për pyetjet që mund të kenë në lidhje me ofruesit dhe marrjen e provave elektronike, për shembull duke shpjeguar legjislacionin e brendshëm që duhet të respektohet për marrjen e provave. Një komunikim i tillë i plotë rrit të kuptuarin e legjislacionit të brendshëm nga Pala kërkuuese në Palën e kërkuar dhe lehtëson marrjen më të lehtë të provave të nevojshme.

152. Përdorimi i kanalit të vendosur në këtë nen mund të ketë përparësi ndaj kanalit të ndihmës së ndërsjellë emergjente të përcaktuar në nenin 10. Për shembull, ky kanal ka avantazhin që nuk është e nevojshme të përgatitet paraprakisht asnjë kërkesë për ndihmë të ndërsjellë. Mund të nevojitet kohë e konsiderueshme për përgatitjen e një kërkesë paraprake për ndihmë të ndërsjellë, përkthimin e saj dhe për t'ia kaluar, nëpërmjet kanaleve të brendshme, autoritetit qendror të Palës kërkuuese për ndihmë të ndërsjellë, çka nuk do të kërkohet sipas nenit 9. Përveç kësaj, pasi Pala e kërkuar të ketë marrë kërkesa, nëse duhet të marrë informacion shtesë përpara se të mund të japë ndihmë, koha shtesë që mund të nevojitet për një kërkesë për ndihmë të ndërsjellë ka më shumë gjasa të ngadalësojë ekzekutimin e kërkesës. Në kontekstin e ndihmës së ndërsjellë, Palët e kërkuara shpesh kërkojnë që informacioni shtesë të jepet në formë të shkruar dhe më të hollësishme, ndërsa kanali 24/7 funksionon duke përdorur shkëmbimin e informacionit në kohë reale. Nga ana tjetër, kanali i ndihmës së ndërsjellë emergjente ofron përparësi në situata të caktuara. Për shembull: i. mund të humbet pak ose aspak kohë duke përdorur atë kanal, nëse ka marrëdhënie pune veçanërisht të ngushta ndërmjet autoriteteve qendrore në fjalë; ii. ndihma e ndërsjellë emergjente mund të përdoret për të siguruar forma shtesë bashkëpunimi përveç të dhënave kompjuterike të mbajtura nga ofruesit; dhe iii. mund të jetë më e lehtë të vërtetohen dëshmitë e marra nëpërmjet ndihmës së ndërsjellë. U takon palëve, bazuar në përvojën e tyre të akumuluar dhe rrethanat specifike ligjore dhe faktike në fjalë, që të vendosin se cili është kanali më i mirë për t'u përdorur në një rast të veçantë.

Paragrafi 1

153. Sipas paragrafit 1/a, çdo Palë do të marrë masa, sipas nevojës, për të garantuar që pika e saj e kontaktit për Rrjetin 24/7 të jetë e aftë të transmetojë kërkesat në rast urgjence në pikën e kontaktit në një Palë tjetër, duke kërkuar ndihmë të menjëhershme për sigurimin e zbulimit të përshpejtuar të të dhënave kompjuterike të specifikuara dhe të ruajtura, të mbajtura nga ofruesit në territorin e asaj Pale dhe marrjen e kërkesave nga pikat e kontaktit në Palët e tjera për të dhëna të tilla të mbajtura nga ofruesit në territorin e saj. Siç parashikohet në nenin 2, kërkesa duhet të bëhet në bazë të një hetimi ose procedimi penal specifik.

154. Pikat e kontaktit 24/7 duhet të kenë aftësinë për të transmetuar dhe marrë kërkesa të tilla në rast urgjence, pa qenë e nevojshme që të përgatitet dhe transmetohet paraprakisht një kërkesë për ndihmë të ndërsjellë, siç përshkruhet në paragrafin 152 të raportit shpjegues më sipër, duke iu nënshtruar mundësisë së një deklaratë, sipas nenit 9, paragrafi 5. Termi “urgjencë” përcaktohet në nenin 3. Sipas nenit 9, Pala e kërkuar duhet të përcaktojë nëse ekziston një “urgjencë”, në lidhje me një kërkesë, duke përdorur informacionin e dhënë në paragrafin 3.

155. Ndryshe nga nenet e tjera të këtij Protokolli, të tillë si neni 7, i cili mund të përdoret vetëm për të marrë “informacion të specifikuar, të ruajtur të abonentit”, ky nen përdor termin më të gjerë “të dhëna kompjuterike të specifikuara, të ruajtura”. Shtrirja e këtij termi është e gjerë, por jo në mënyrë jodiskriminuese: ai mbulon çdo të dhënë kompjuterike “të specifikuar”, siç përcaktohet në nenin 1/b të Konventës që përfshihet në nenin 3, paragrafi 1 të këtij Protokolli. Përdorimi i këtij termi më të gjerë njeh rëndësinë e marrjes së përmbajtjes së ruajtur dhe të të dhënave të trafikut, dhe jo vetëm të informacionit të abonentit, në situata urgjente, pa kërkuar si kusht paraprak paraqitjen e një kërkesë për ndihmë të ndërsjellë. Të dhënat në fjalë janë të ruajtura ose të dhëna ekzistuese dhe nuk përfshijnë të dhëna që nuk ekzistojnë ende, të tilla si të dhënat e trafikut ose të dhënat e përmbajtjes që lidhen me komunikimet e ardhshme (shih paragrafin 170 të raportit shpjegues të Konventës).

156. Kjo dispozitë i ofron fleksibilitet palës kërkuese për të përcaktuar se cili prej autoriteteve të saj duhet të fillojë kërkesën, siç janë autoritetet kompetente që po kryejnë hetimin ose pika e saj e kontaktit 24/7, në përputhje me legjislacionin e brendshëm. Pika e kontaktit e rrjetit 24/7 në Palën kërkuese më pas funksionon si kanal për të transmetuar kërkesën në pikën e kontaktit 24/7 në Palën tjetër.

157. Sipas paragrafit 1/b, një Palë mund të deklarojë se nuk do të ekzekutojë një kërkesë, sipas nenit 9 vetëm për informacionin e abonentit, siç përcaktohet në nenin 18.3 të Konventës, të përfshirë në nenin 3, paragrafi 1 të këtij Protokolli. Për disa Palë, marrja e kërkesave sipas këtij neni vetëm për informacionin e abonentit do të rrezikonte mbingarkimin e pikave të kontaktit të Rrjetit 24/7, duke devijuar burimet dhe energjinë larg kërkesave për përmbajtje ose të dhëna trafiku. Në raste të tilla, Palët që kërkojnë vetëm informacionin e abonentit mund të përdorin në vend të kësaj nenet 7 ose 8, të cilët lehtësojnë zbulimin e shpejtë të një informacioni të tillë. Një deklaratë e tillë nuk i ndalon Palët e tjera që të përfshijnë një kërkesë për informacionin e abonentit, kur ato, gjithashtu, lëshojnë një kërkesë sipas këtij neni për përmbajtjen dhe/ose të dhënat e trafikut.

Paragrafi 2

158. Paragrafi 2 kërkon që çdo Palë të marrë masa, sipas nevojës, për të garantuar që autoriteteve të saj t’u mundësohet, sipas legjislacionit të saj të brendshëm, të kërkojnë dhe të marrin të dhëna të kërkuara sipas paragrafit 1 nga ofruesit e shërbimeve në territorin e saj, dhe t’u përgjigjen kërkesave të tilla, pa qenë e nevojshme që Pala kërkuese të paraqesë kërkesë për ndihmë të ndërsjellë, duke iu nënshtruar mundësisë për të bërë një deklaratë, në përputhje me paragrafin 5.

159. Duke pasur parasysh ndryshimin në ligjet kombëtare, paragrafi 2 është hartuar për të ofruar fleksibilitet për Palët në ndërtimin e sistemeve të tyre për t’iu përgjigjur kërkesave sipas paragrafit 1. Megjithatë, Palët inkurajohen që të zhvillojnë mekanizma për respektimin e këtij

neni që theksojnë shpejtësinë dhe efikasitetin, të cilat janë përshtatur me urgjencën e një situatë urgjente dhe që ofrojnë një bazë të gjerë ligjore për zbulimin e të dhënave ndaj palëve të tjera në situata urgjente.

160. Është në diskrecionin e Palës së kërkuar që të përcaktojë: i. nëse kërkesat për përdorimin e këtij neni janë përmbushur; ii. nëse një mekanizëm tjetër është i përshtatshëm për qëllime të asistimit të Palës kërkuese; iii. autoritetin përkatës për ekzekutimin e një kërkesë të marrë nga pika e kontaktit të rrjetit 24/7. Ndërsa pika e kontaktit të rrjetit 24/7 në disa Palë mund të ketë tashmë autoritetin e nevojshëm për të ekzekutuar vetë kërkesën, Palët e tjera mund të kërkojnë që pika e tyre e kontaktit t'ia përcjellë kërkesën një autoriteti ose autoriteti tjetër për të kërkuar zbulimin e të dhënave nga ofruesi. Në disa Palë, kjo mund të kërkojë marrjen e një urdhri gjyqësor për të kërkuar zbulimin e të dhënave. Pala e kërkuar ka, gjithashtu, diskrecionin për të përcaktuar kanalën për transmetimin e të dhënave të aksesueshme të Pala kërkuese – qoftë nëpërmjet pikës së kontaktit 24/7 ose nëpërmjet një autoriteti tjetër.

Paragrafi 3

161. Paragrafi 3 specifikon informacionin që duhet të jepet në një kërkesë në përputhje me paragrafin 1. Informacioni i specifikuar në paragrafin 3 është për të lehtësuar shqyrtimin dhe, sipas rastit, ekzekutimin e kërkesës nga autoriteti përkatës i Palës së kërkuar.

162. Në lidhje me paragrafin 3/a, Pala kërkuese do të specifikojë autoritetin kompetent në emër të të cilit kërkohen të dhënat.

163. Në lidhje me paragrafin 3/b, Pala kërkuese duhet të deklarojë se kërkesa është lëshuar në përputhje me këtë Protokoll. Kjo do të garantojë që kërkesa është bërë në përputhje me këtë Protokoll dhe se çdo e dhënë e marrë, si rezultat, do të trajtohet në një mënyrë të pajtueshme me kërkesat e këtij Protokoll. Kjo do të dallojë, gjithashtu, kërkesën nga kërkesat e tjera për zbulimin e urgjencës që pika e kontaktit të Rrjetit 24/7 mund të marrë.

164. Sipas paragrafit 3/e, Pala kërkuese duhet të sigurojë fakte të mjaftueshme që provojnë ekzistencën e një urgjence, siç përcaktohet në nenin 3, dhe se si të dhënat e kërkuara nga kërkesa lidhen me atë urgjencë. Nëse Pala e kërkuar kërkon sqarim të kërkesës ose informacion shtesë për të vepruar sipas kërkesës, ajo duhet të konsultohet me pikën e kontaktit të Rrjetit 24/7 të palës kërkuese.

165. Sipas paragrafit 3/g, kërkesa duhet të specifikojë çdo udhëzim të veçantë procedural. Këto përfshijnë, në veçanti, kërkesat për moszbulim të kërkesës për abonentët dhe palët e tjera të treta ose formularët e vleftësimit që duhet të plotësohen për të dhënat e kërkuara. Sipas këtij paragrafi, këto udhëzime procedurale jepen që në fillim, pasi udhëzimet e veçanta mund të kërkojnë procese shtesë brenda Palës së kërkuar. Në disa Palë, konfidencialiteti mund të ruhet në bazë të ligjit, ndërsa në Palët e tjera, ky nuk është domosdoshmërisht rasti. Si rrjedhojë, për të shmangur rrezikun e zbulimit të parakohshëm të hetimit, Palët inkurajohen të komunikojnë në lidhje me nevojën dhe çdo vështirësi që mund të lindë në ruajtjen e konfidencialitetit, duke përfshirë çdo ligj të zbatueshëm, si dhe politikat e një ofruesi shërbimi në lidhje me njoftimin. Meqë kërkesat për vleftësimin e të dhënave të aksesueshme shpesh mund të ngadalësojnë objektivin kryesor të zbulimit të shpejtë të të dhënave të kërkuara, autoritetet e Palës së kërkuar, në konsultim me autoritetet e Palës kërkuese, duhet të përcaktojnë se kur dhe në cilën mënyrë duhet të jepet konfirmimi i autenticitetit.

166. Përveç kësaj, Pala ose ofruesi i shërbimit mund të kërkojë informacion shtesë për të lokalizuar dhe zbuluar të dhënat e ruajtura kompjuterike të kërkuara nga Pala kërkuese.

Paragrafi 4

167. Paragrafi 4 kërkon që Pala e kërkuar të pranojë kërkesat në formë elektronike. Palët inkurajohen që të përdorin mjete të shpejta komunikimi për të lehtësuar transmetimin e informacionit ose të të dhënave dhe dokumenteve, duke përfshirë transmetimin e kërkesave. Ky paragraf bazohet në paragrafin 5 të nenit 8, por ai është ndryshuar për të shtuar se një Palë

mund të pranojë kërkesat verbalisht, një metodë komunikimi e përdorur shpesh nga Rrjeti 24/7.

Paragrafi 5

168. Paragrafi 5 i lejon një Palë të bëjë një deklaratë që kërkon nga Palët e tjera që kërkojnë të dhëna prej saj sipas këtij neni, të paraqesin, pas ekzekutimit të kërkesës dhe transmetimit të të dhënave, kërkesën dhe çdo informacion shtesë të transmetuar në mbështetje të saj, në një format specifik dhe përmes një kanali specifik. Për shembull, një Palë mund të deklarojë se në rrethana specifike, ajo do të kërkojë që një Palë kërkuuese të paraqesë kërkesë të mëvonshme për ndihmë të ndërsjellë, në mënyrë që të dokumentojë zyrtarisht kërkesën e urgjencës dhe vendimin paraprak për të siguruar të dhëna në përgjigje të një kërkesë të tillë. Për disa Palë një procedurë e tillë do të kërkohej nga legjislacioni i tyre i brendshëm, ndërsa palët e tjera specifikuan se nuk kanë kërkesa të tilla dhe nuk është e nevojshme të përdorin këtë mundësi për një deklaratë.

Paragrafi 6

169. Ky nen u referohet “kërkesave” dhe nuk u kërkon palëve të kërkuara t’u japin të dhënat e kërkuara palëve kërkuuese. Si rrjedhojë, hartuesit pranojnë se do të ketë situata kur Palët e kërkuara nuk do t’i japin të dhënat e kërkuara një Palë kërkuuese sipas këtij neni. Pala e kërkuar mund të përcaktojë që, në një rast të veçantë, ndihma e ndërsjellë urgjente, sipas nenit 10 ose një mjeti tjetër bashkëpunimi, do të ishin më të përshtatshme. Si rezultat, paragrafi 6 parashikon që kur një Palë e kërkuar vendos që nuk do t’i japë të dhënat e kërkuara një Palë që ka bërë kërkesë në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, Pala e kërkuar do të informojë Palën kërkuuese për vendimin e saj në një kohë të shpejtë mbi bazë të përshpejtuar, dhe nëse është e zbatueshme, do të specifikojë çdo kusht nën të cilin do të sigurojë të dhënat dhe do të shpjegojë çdo formë tjetër bashkëpunimi që mund të jetë e disponueshme, në përpjekje për të arritur qëllimin e ndërsjellë të Palëve për përshpejtimin e zbulimit të të dhënave në raste urgjente.

Paragrafi 7

170. Paragrafi 7 përshkruan procedurat e zbatueshme, kur shteti i kërkuar ka specifikuar kushte për ofrimin e bashkëpunimit sipas paragrafit 6. Sipas paragrafit 7/a, kur Pala kërkuuese nuk mund të përmbushë kushtet e specifikuar, ajo duhet ta sjellë këtë menjëherë në vëmendjen e Palës së kërkuar dhe kjo e fundit do të vendosë më pas nëse ndihma mund të jepet ende. Në të kundërt, kur Pala kërkuuese ka pranuar një kusht të caktuar, ajo do të ketë detyrime ligjore në lidhje me të. Sipas paragrafit 7/b, një Palë e kërkuar që ka dhënë informacion ose material që i nënshtrohet një kushti, sipas paragrafit 6, për të konstatuar nëse një kusht i tillë është përmbushur, mund të kërkojë që Pala kërkuuese të shpjegojë përdorimin që i ka bërë informacionit ose materialit të ofruar, por u kuptua se Pala kërkuuese nuk mund të kërkojë një shpjegim tejet të ngarkuar (shih raportin shpjegues, paragrafët 279 dhe 280, të Konventës).

SEKSIONI 4

PROCEDURAT NË LIDHJE ME NDIHMËN E NDËRSJELLË NË RASTE URGJENTE

Neni 10

Ndihma e ndërsjellë në raste urgjente

171. Neni 10 i këtij Protokoll synon të sigurojë një procedurë të përshpejtuar për kërkesat për ndihmë të ndërsjellë të bëra në situata urgjente. Një urgjencë përcaktohet në nenin 3, paragrafi 2/c dhe shpjegohet në paragrafët 41 dhe 42 të këtij raporti shpjegues.

172. Për shkak se neni 10 i këtij Protokolli kufizohet të rastet urgjente që justifikojnë një veprim të tillë të përsheptuar, ai dallon nga neni 25, paragrafi 3 i Konventës, në të cilin kërkesat për ndihmë të ndërsjellë mund të bëhen me mjete të përsheptuara komunikimi në rrethana urgjente që nuk ngrihen në nivelin e urgjencës, siç është përcaktuar. Me fjalë të tjera, neni 25, paragrafi 3 është më i gjerë në fushëveprim sesa neni 10 i këtij Protokolli, në faktin që mbulon situatat që nuk mbulohen në nenin 10, siç janë rreziqet e vazhdueshme, por jo të menjëhershme për jetën ose sigurinë e personave, shkatërrimin e mundshëm të provave që mund të rezultojnë nga vonesa, një datë gjykimi të afërt ose lloje të tjera urgjencash. Ndërsa mekanizmi në nenin 25, paragrafi 3 parashikon një metodë më të shpejtë të përcjelljes dhe përgjigjes ndaj një kërkesë, detyrimet në rast urgjence sipas nenit 10 të këtij Protokolli janë dukshëm më të zgjeruara, d.m.th., kur ka rrezik të lartë dhe të pashmangshëm për jetën ose sigurinë e një personi fizik, procesi duhet të përsheptohet edhe më shumë (shih paragrafin 42 të këtij raporti shpjegues për shembuj të situatave urgjente).

Paragrafi 1

173. Sipas paragrafit 1, në bërjen e një kërkesë urgjente, Pala kërkuuese duhet të arrijë në përfundimin se një urgjencë sipas kuptimit të nenit 3, paragrafi 2/c, ekziston dhe duhet të përfshijë në kërkesën e saj një përshkrim të fakteve që e provojnë këtë, duke shpjeguar mënyrën në të cilën ndihma e kërkuar është e nevojshme për t'iu përgjigjur urgjencës, përveç informacioneve të tjera që kërkojnë të përmbahen në kërkesë, sipas traktatit në fuqi ose legjislacionit të brendshëm të Palës së kërkuar. Në lidhje me këtë, duhet të sjellim në vëmendje se sipas nenit 25, paragrafi 4 i Konventës, ekzekutimi i kërkesave për ndihmë të ndërsjellë në përgjithësi “do t’u nënshtrohet kushteve të parashikuara nga legjislacioni i Palës së kërkuar ose nga traktatet e zbatueshme të ndihmës së ndërsjellë, përfshirë arsyet mbi të cilat Pala e kërkuar mund të refuzojë bashkëpunimin”. Hartuesit e kuptuan se kjo vlen edhe për kërkesat urgjente për ndihmë të ndërsjellë sipas këtij Protokolli.

Paragrafi 2

174. Paragrafi 2 kërkon që Pala e kërkuar të pranojë kërkesën për ndihmë të ndërsjellë në formë elektronike. Përpara pranimin të kërkesës, Pala e kërkuar mund të kushtëzojë pranimin e kërkesës me pajtueshmërinë nga Pala kërkuuese me nivelet e duhura të sigurisë dhe vleftësimit. Në lidhje me kërkesat e sigurisë të përfshira në këtë paragraf, Palët mund të vendosin ndërmjet tyre nëse nevojiten garanci të posaçme (përfshirë kodimin) që mund të jenë të nevojshme në një çështje veçanërisht sensitive.

Paragrafi 3

175. Kur Pala e kërkuar kërkon informacion shtesë për të arritur në përfundimin se ekziston një urgjencë sipas kuptimit të nenit 3, paragrafi 2/c dhe/ose se kërkesat e tjera për ndihmë të ndërsjellë janë përmbushur, nga paragrafi 3 kërkojnë informacion shtesë mbi bazë të përsheptuar. Në mënyrë të ngjashme, paragrafi 3 kërkon që Pala kërkuuese të japë informacionin shtesë në të njëjtën mënyrë të përsheptuar. Si rrjedhojë, të dyja palët duhet të bëjnë përpjekje maksimale për të shmangur humbjen e kohës që mund të kontribuojë pa dashje në një rezultat tragjik.

Paragrafi 4

176. Sipas paragrafit 4, pasi të jetë dhënë informacioni i nevojshëm për të mundësuar ekzekutimin e kërkesës, Palës së kërkuar i kërkojnë t’i përgjigjet kërkesës mbi të njëjtën bazë të përsheptuar. Kjo në përgjithësi nënkupton përsheptimin e sigurimit të urdhrave gjyqësorë që detyrojnë një ofrues të prodhojë të dhëna që janë provë e veprës penale dhe dorëzimi po aq i shpejtë i urdhrave tek ofruesi. Megjithatë, vonesat e shkaktuara nga koha e përgjigjes së ofruesit ndaj urdhrave të tillë, nuk duhet t’u atribuohen autoriteteve të Palës së kërkuar.

Paragrafi 5

177. Sipas paragrafit 5, të gjitha Palët do të garantojnë që anëtarët e autoritetit të saj qendror ose autoritetet e tjera përgjegjëse për t’iu përgjigjur kërkesave për ndihmë të ndërsjellë, do të

jenë të disponueshëm njëzet e katër orë në ditë, shtatë ditë të javës, në rast se nevojiten të bëhen kërkesa urgjente për ndihmë të ndërsjellë jashtë orarit të rregullt të punës. Duhet të sjellim në vëmendje se në këtë drejtim Rrjeti 24/7 sipas nenit 35 të Konventës është i disponueshëm për koordinim me autoritetet përgjegjëse për ndihmën e ndërsjellë. Detyrimi në këtë paragraf nuk kërkon që autoriteti qendror ose autoritetet e tjera përgjegjëse për t'iu përgjigjur kërkesave për ndihmë të ndërsjellë të jenë të pajisura me personel dhe në veprim gjatë gjithë kohës. Përkundrazi, ai autoritet duhet të zbatojë procedura për të siguruar që stafi mund të kontaktohet për të shqyrtuar kërkesat urgjente jashtë orarit normal të punës. T-CY do të përpiqet jozyrtarisht të mbajë një drejtori të autoriteteve të tilla.

Paragrafi 6

178. Paragrafi 6 ofron një bazë për autoritetet qendrore ose autoritetet e tjera përgjegjëse për ndihmën e ndërsjellë që të përcaktojnë reciprokisht një kanal alternativ për transmetimin e informacionit ose të provës së aksesueshme, qoftë mënyrën e transmetimit ose autoritetet ndërmjet të cilave ai transmetohet. Kështu, në vend që informacioni ose prova e aksesueshme të dërgohet përmes kanalit të autoritetit qendror që përdoret zakonisht për të transmetuar informacionin ose provat e dhëna në ekzekutimin e kërkesës së palës kërkuese, ato mund të vendosin reciprokisht të përdorin një kanal tjetër për të përshpejtuar transmetimin, duke ruajtur integritetin e provave ose për një arsye tjetër. Për shembull, në rast urgjence, autoritetet mund të vendosin për transmetimin e provave drejtpërdrejt te një autoritet hetues ose procedues në Palën kërkuese që do të përdorë provat, në vend që të kalojë zinxhirin e autoriteteve të cilin këto prova normalisht do të përshkojnë. Autoritetet, gjithashtu, mund të vendosin, për shembull, për trajtimin e veçantë të provave fizike, në mënyrë që të mund të përjashtojnë sfidat në procedimet gjyqësore të mëvonshme që provat mund të jenë ndryshuar ose prishur, ose mund të vendosin reciprokisht për trajtimin e veçantë të transmetimit të provave sensitive.

Paragrafi 7

179. Në lidhje me procedurat që rregullojnë këtë nen, ekzistojnë dy mundësi, siç përshkruhet në paragrafët 7 dhe 8. Paragrafi 7 i nenit 10 parashikon që kur Palët e interesuara nuk kanë detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ose rregullim i zbatueshëm i ndihmës së ndërsjellë në bazë të legjislacionit uniform ose të ndërsjellë, Palët zbatojnë disa procedura të përcaktuara në paragrafët e specifikuar të neneve 27 dhe 28 të Konventës (që rregullojnë ndihmën e ndërsjellë në mungesë të një traktati).

Paragrafi 8

180. Paragrafi 8 parashikon që kur Palët e interesuara kanë detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ose rregullim i tillë, neni 10 plotësohet nga dispozitat e asaj marrëveshjeje ose rregullimi, përveç rastit kur palët e interesuara vendosin reciprokisht të zbatojnë një ose të gjitha dispozitat e Konventës, të referuara në paragrafin 7, në vend të tyre.

Paragrafi 9

181. Së fundi, paragrafi 9 parashikon një mundësi për një deklaratë me anë të së cilës Palët e këtij Protokolli mund të parashikojnë që kërkesat të bëhen drejtpërdrejt ndërmjet prokurorëve ose autoriteteve të tjera gjyqësore. Në disa Palë, këto kanale të drejtpërdrejta ndërmjet autoriteteve gjyqësore janë të konsoliduara dhe mund të ofrojnë një mjet efikas për të përshpejtuar më tej bërjen dhe ekzekutimin e kërkesave. Transmetimi i kërkesës urgjente përmes pikës së kontaktit të Palës 24/7 ose nëpërmjet Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (INTERPOL) është i dobishëm jo vetëm për të reduktuar ndonjë vonesë, por edhe për të rritur standardet e sigurisë dhe të vlefësisë. Megjithatë, në disa Palë, dërgimi i një kërkesë drejtpërdrejt te një autoritet gjyqësor në Palën e kërkuar, pa përfshirjen dhe miratimin e autoritetit të saj qendror, mund të jetë kundërproduktiv, pasi pa udhëzim dhe/ose miratim nga autoriteti i saj qendror, autoriteti marrës nuk mund të jetë i autorizuar për të vepruar në mënyrë

të pavarur, ose mund të mos jetë njohur me procedurën e duhur. Si rrjedhojë, një Palë duhet të deklarojë se kërkesat mund të dërgohen nëpërmjet këtyre kanaleve të autoritetit joqendror.

SEKSIONI 5

PROCEDURAT NË LIDHJE ME BASHKËPUNIMIN NDËRKOMBËTAR NË MUNGESË TË MARRËVESHJEVE TË ZBATUESHME NDËRKOMBËTARE

182. Siç parashikohet në nenin 5, paragrafi 5, ky seksion, në lidhje me nenet 11 dhe 12, zbatohet “kur nuk ka traktat ose rregullim të ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve kërkuuese dhe atyre të kërkuara. Dispozitat e seksionit 5 nuk do të zbatohen kur ekziston një traktat ose rregullim i tillë, përveç siç parashikohet në nenin 12, paragrafi 7. Megjithatë, Palët e interesuara mund të vendosin reciprokisht të zbatojnë dispozitat e seksionit 5 në vend të tyre, nëse traktati ose rregullimi nuk e ndalon atë”. Kjo ndjek qasjen e nenit 27 të Konventës.

183. Ndërmjet disa Palëve të këtij Protokolli, subjektet e neneve 11 dhe 12 janë rregulluar tashmë nëpërmjet kushteve të traktateve të ndihmës së ndërsjellë (për shembull, Protokolli i Dytë Shtesë i Konventës Evropiane për Ndhimën e Ndërsjellë në Çështjet Penale (ETS nr. 182) ose Marrëveshja për Ndhimën e Ndërsjellë Juridike ndërmjet Bashkimit Evropian dhe Shteteve të Bashkuara të Amerikës). Traktatet e Ndhimës së Ndërsjellë si ETS nr. 182 mund të japin, gjithashtu, më shumë hollësi në lidhje me rrethanat, kushtet dhe procedurat në të cilat mund të zhvillohet një bashkëpunim i tillë.

184. Megjithëse hartuesit i morën parasysh këto traktate, nenet 11 dhe 12 të këtij Protokolli përmbajnë terma që ndryshojnë nga dispozitat e ngjashme në traktate të tjera të ndihmës së ndërsjellë.

185. Ndërsa kushtet e ETS nr. 182 do të vijojnë të zbatohen ndërmjet Palëve të tij, u çmua e nevojshme që këto dy nene në këtë Protokoll të rregulloheshin në një mënyrë që ndryshon në disa aspekte për arsye të mëposhtme:

- Anëtarësimi në ETS nr. 182 është i ndryshëm nga ai i Konventës për Krimin Kibernetik dhe si rrjedhojë, dispozitat e saj nuk janë të disponueshme për bashkëpunim ndërmjet të gjitha palëve të Konventës për Krimin Kibernetik. ETS nr. 182 u negociua për të përmbushur nevojat e shteteve anëtare të Këshillit të Evropës dhe jo kërkesat ligjore, sistemet dhe nevojat e të gjitha palëve të Konventës për Krimin Kibernetik, megjithëse, në parim, Konventa Evropiane për Ndhimën e Ndërsjellë në Çështjet Penale (ETS nr. 30) dhe Protokollat e saj janë të hapura për aderim nga shtetet joanëtare të Këshillit të Evropës pas një ftese nga Komiteti i Ministrave.

- Dispozitat e ndihmës së ndërsjellë të këtij Protokolli kanë një fushëveprim material specifik pasi ato zbatohen për “hetimet ose procedimet penale specifike për veprat penale që lidhen me sistemet dhe të dhënat kompjuterike dhe për marrjen e provave në formë elektronike të veprës penale” (neni 2). Duke pasur parasysh problemet e veçanta të këtij lloji hetimi ose procedimi – të tilla si paqëndrueshmëria e të dhënave, çështjet që lidhen me territorin dhe juridiksionin dhe volumin e kërkesave – dispozitat e ngjashme të ETS nr. 182 mund të mos jenë gjithmonë të zbatueshme në të njëjtën mënyrë.

- Hartuesit pranuan, se: “meqë Konventa zbatohet për Palët e shumë sistemeve dhe kulturave ligjore të ndryshme, nuk është e mundur të specifikohen hollësisht kushtet dhe garancitë e zbatueshme për çdo kompetencë ose procedurë” (shih paragrafin 145 të raportit shpjegues të Konventës). Në vend të kësaj, palëve u kërkohej të garantojnë që të ofrojnë “garanci të mjaftueshme të të drejtave dhe lirive të njeriut” dhe të zbatojnë “standardet e përbashkëta [dhe] garancitë minimale të cilave duhet t’i përmbahen Palët...”, duke përfshirë: “garancitë që lindin në përputhje me detyrimet që një Palë ka ndërmarrë sipas instrumenteve ndërkombëtare të zbatueshme për të drejtat e njeriut” (shih paragrafin 145 të raportit shpjegues

të Konventës). Shih nenin 13 të këtij Protokolli (duke përfshirë nenin 15 të Konventës). Si rrjedhojë, ndryshe nga dispozitat e ETS nr. 182 – për shembull neni 9 për “dëgjimin me videokonferencë” – të cilët përshkruajnë procedura dhe masa mbrojtëse specifike që duhen ndjekur nga Palët e ETS nr. 182, dispozitat përkatëse të këtij Protokolli lejojnë më shumë fleksibilitet në zbatimin e palëve. Për shembull, procedurat dhe kushtet që rregullojnë funksionimin e ekipeve të përbashkëta hetimore do të jenë, siç është rënë dakord ndërmjet autoriteteve kompetente të palëve (shih nenin 12, paragrafi 2) dhe në lidhje me videokonferencat, një Palë e kërkuar mund të kërkojë kushte dhe masa të veçanta kur lejohet dëgjimi i një personi të dyshuar ose të akuzuar nëpërmjet videokonferencës (shih nenin 11, paragrafi 8). Në masën e parashikuar në këto nene, Palët mund të vendosin, gjithashtu, të mos bashkëpunojnë nëse kërkesat e tyre për sa u përket kushteve dhe garancive, nuk plotësohen.

186. Nenet 11 dhe 12 të këtij Protokolli zbatohen vetëm në mungesë të traktateve ose rregulimeve të tjera të ndihmës së ndërsjellë në bazë të legjislacionit uniform ose të ndërsjellë - përveç rasteve kur Palët e interesuara vendosin reciprokisht të zbatojnë një ose të gjitha dispozitat e tyre në vend të tyre, nëse traktati ose marrëveshja nuk e ndalon atë. Megjithatë, neni 12, paragrafi 7 zbatohet, pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmë të ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara.

Neni 11 Videokonferenca

187. Neni 11 trajton kryesisht përdorimin e teknologjisë së videokonferencës për të marrë dëshmi ose deklarata. Kjo formë bashkëpunimi mund të parashikohet në traktatet ekzistuese të ndihmës së ndërsjellë dypalëshe dhe shumëpalëshe, për shembull ETS nr. 182. Për të mos zëvendësuar dispozitat e hartuara posaçërisht për të përmbushur kërkesat e palëve të atyre traktateve ose konventave dhe, siç përcaktohet në parimet e përgjithshme të zbatueshme për këtë seksion (neni 5, paragrafi 5), neni 11, ashtu si neni 12 në këtë Protokoll, “zbatohet kur nuk ka traktat ose marrëveshje të ndihmës së ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet palëve kërkuese dhe të kërkuara. Dispozitat e seksionit 5 nuk do të zbatohen kur ekziston një traktat ose rregullim i tillë, përveç siç parashikohet në nenin 12, paragrafi 7. Megjithatë, Palët e interesuara mund të vendosin reciprokisht që të zbatojnë dispozitat e seksionit 5 në vend të tyre, nëse traktati ose marrëveshja nuk e ndalon këtë”.

Paragrafi 1

188. Paragrafi 1 autorizon marrjen e dëshmisë dhe deklaratave nga një dëshmitar ose ekspert me anë të videokonferencës. Ky paragraf i jep Palës së kërkuar diskrecion nëse do të pranojë ose jo kërkesën për ndihmë të ndërsjellë ose të vendosë kushte në dhënien e ndihmës. Për shembull, një Palë mund të refuzojë ose të shtyjë ndihmën për arsyt e parashikuara në nenin 27, paragrafët 4 deri 5 të Konventës. Përndryshe, kur do të ishte më efektive që ndihma të jepej në një mënyrë të ndryshme, si p.sh. nëpërmjet një formulari me shkrim që vërteton të dhënat zyrtare ose të biznesit, Pala e kërkuar mund të zgjedhë të ofrojë ndihmë në atë mënyrë.

189. Në të njëjtën kohë, pritet që Palët e këtij Protokolli do të kenë aftësinë teknike bazë për të ofruar ndihmë nëpërmjet videokonferencës.

190. Zhvillimi i një videokonference për të marrë dëshmi ose deklaratë, mund të shkaktojë shumë probleme, të cilat mund të përfshijnë probleme ligjore, logjistike dhe teknike. Në mënyrë që videokonferenca të mirëfunksionojë, koordinimi paraprak është thelbësor. Mund të nevojitet një koordinim shtesë kur Pala e kërkuar vendos kushte si parakushte për zhvillimin e videokonferencës. Si rrjedhojë, paragrafi 1 kërkon, gjithashtu, që palët kërkuese dhe të kërkuara të konsultohen në rastet kur është e nevojshme për të lehtësuar zgjidhjen e çdo problemi të tillë që lind. Për shembull, siç shpjegohet më tej më poshtë, videokonferenca mund të duhet të

ndjekë një procedurë të caktuar, në mënyrë që rezultati të jetë i pranueshëm si provë në Palën kërkuese. Në të kundërt, Palës së kërkuar mund t'i duhet të zbatojë kërkesat e veta ligjore në disa aspekte (për shembull kryerja e një betimi nga dëshmitari ose informimi mbi të drejtat e tij). Për më tepër, Pala e kërkuar mund të kërkojë që zyrtari/ët e saj të jenë të pranishëm në videokonferencë në disa ose të gjitha situatat, qoftë për qëllim të kryesimit të procedurës ose për të garantuar që të drejtat e personit, dëshmia ose deklaratat e të cilit është marrë, të respektohen. Në lidhje me këtë, konsultimet mund të zbulojnë se disa palë të kërkuara kërkojnë që zyrtari i saj pjesëmarrës të jetë në gjendje të ndërhyjë, ndërpresë ose ndalojë seancën në rast problemesh në lidhje me pajtueshmërinë me ligjin e saj, ndërsa Palët e tjera mund të lejojnë që një videokonferencë të zhvillohet pa pjesëmarrjen e zyrtarëve të saj në disa rrethana. Si shembull i mëtejshëm, Palët e kërkuara mund të kërkojnë garanci të veçanta në lidhje me dëshmitarët, siguria e të cilëve është në rrezik, dëshmitarët fëmijë dhe të ngjashëm. Këto çështje duhet të diskutohen dhe vendosen paraprakisht. Në disa raste, dëshira e palës së kërkuar për një procedurë mund të bie ndesh me ligjet e Palës kërkuese për të lehtësuar përdorimin e dëshmisë ose deklaratës në gjykim. Në raste të tilla, Palët duhet të bëjnë përpjekje maksimale për të gjetur zgjidhje kreative që plotësojnë nevojat e të dyja palëve. Përveç kësaj, Palët do të konsultohen paraprakisht për të lehtësuar zgjidhjen e çështjeve të tilla si mënyra e trajtimit të kundërshtimeve ose pretendimeve për privilegj ose imunitet, të ngritura nga personi ose avokati i tyre, ose përdorimi i dokumentacionit ose provave të tjera gjatë videokonferencës. Gjithashtu, mund të kërkojen procedura të veçanta, për shkak të kushteve të vendosura, në mënyrë që të zhvillohet një video konferencë. Çështjet logjistike të tilla si nëse Pala kërkuese duhet të sigurojë interpretimin/përkthimin dhe regjistrimin e dëshmisë ose deklaratës nga ana e saj të videokonferencës ose Pala e kërkuar nga ana e saj, duhet, gjithashtu, të diskutohen, si dhe koordinimi teknik për të filluar dhe ruajtur transmetimin dhe për të pasur kanale alternative komunikimi në rast se transmetimi ndërpritet.

Paragrafi 2

191. Paragrafi 2 trajton një sërë mekanizmesh proceduralë dhe të lidhur që rregullojnë këtë formë bashkëpunimi (përveç procedurave dhe kërkesave të tjera të zbatueshme të përcaktuara në paragrafët e tjerë të këtij neni), të cilat janë marrë ose përshtatur nga Konventa. Paragrafi 2 është i ndarë në dy nënparagrafë.

192. Meqë videokonferencat janë një formë ndihme e ndërsjellë, paragrafi 2/a parashikon që autoritetet qendrore të Palëve të kërkuara dhe kërkuese do të komunikojnë drejtpërdrejt me njëri-tjetrin për qëllimet e zbatimit të këtij neni. Për shkak se ky nen zbatohet vetëm në mungesë të një marrëveshjeje ose rregullimi të ndihmës së ndërsjellë në bazë të legjislacionit uniform ose të ndërsjellë, “autoriteti qendror” këtu nënkupton autoritetin ose autoritetet e caktuara sipas nenit 27, paragrafi 2/a, të Konventës (shih nenin 3, paragrafi 2/a të këtij Protokollit dhe paragrafin 38 të raportit shpjegues).

193. Paragrafi 2/a i këtij neni parashikon, gjithashtu, që një Palë e kërkuar mund të pranojë një kërkesë për videokonferencë në formë elektronike dhe mund të kërkojë nivele të përshtatshme sigurie dhe vlefësimi përpara pranimit të kërkesës.

194. Paragrafi 2/b kërkon (ngjashëm me nenin 27, paragrafi 7 i Konventës) që Pala e kërkuar të informojë Palën kërkuese për arsyet e saj për mosëkzekutimin e një kërkesë ose për vonimin e ekzekutimit të kërkesës. Siç u përcaktua në paragrafin 192 më lart, komunikime të tilla do të kryhen nëpërmjet kanaleve të autoritetit qendror. Së fundi, paragrafi 2/b parashikon se neni 27, paragrafi 8 (trajtimi i konfidencialitetit të një kërkesë për ndihmë të ndërsjellë në mungesë të një traktati) dhe neni 28, paragrafët 2 deri 4 (që trajtojnë konfidencialitetin e përgjigjes dhe kufizimet e përdorimit në mungesë të një traktati) të Konventës, zbatohen për nenin e videokonferencës.

Paragrafi 3

195. Meqë një videokonferencë mund të kërkojë që zyrtarët gjyqësorë dhe ndihmës në një Palë kërkuese, të jenë të disponueshëm për të marrë pjesë në marrjen e dëshmisë ose deklaratës në Palën e kërkuar, shumë zona kohore larg, është thelbësore që personi që do të dëgjohet, të paraqitet në kohën dhe vendin e planifikuar. Sipas paragrafit 3, kur Pala e kërkuar ofron ndihmë sipas këtij neni, ajo duhet të përpiqet të sigurojë praninë e personit, dëshmia ose deklarata e të cilit kërkohet. Mënyra më e mirë për ta bërë këtë mund të varet nga rrethanat e çështjes, legjislacioni i brendshëm i Palës së kërkuar dhe nëse, për shembull, ekziston besimi se personi do të paraqitet vullnetarisht në kohën e caktuar. Në të kundërt, për të siguruar paraqitjen e personit, mund të jetë e këshillueshme që Pala e kërkuar të lëshojë një urdhër ose fletëthirrje që detyron personin të paraqitet dhe ky paragraf e autorizon për ta bërë këtë në përputhje me garancitë e përcaktuara në legjislacionin e brendshëm.

Paragrafi 4

196. Procedura në lidhje me zhvillimin e videokonferencës parashtrohet në paragrafin 4. Objektivi kryesor është që Palës kërkuese t'i jepet dëshmia ose deklarata në një formë që do të lejojë përdorimin e saj si provë në hetimin dhe procedimet e saj. Për këtë arsye, procedurat e kërkuara nga Pala kërkuese do të zbatohen, përveç rasteve kur kjo do të ishte e papajtueshme me ligjin e Palës së kërkuar, duke përfshirë parimet ligjore të zbatueshme të Palës së kërkuar, të pakodifikuara në legjislacionin e saj. Për shembull, gjatë videokonferencës, procedura e preferuar do të ishte që Pala e kërkuar të lejojë autoritetet e Palës kërkuese të pyesin drejtpërdrejt personin nga i cili kërkohet dëshmia ose deklarata. Do të jetë prokurori i palës kërkuese, gjyqtari hetues ose hetuesi që e njeh në nivel të thelluar hetimin ose ndjekjen penale, dhe për këtë arsye e di më mirë se cilat pyetje janë më të dobishme për hetimin ose ndjekjen penale, si dhe mënyrën më të mirë për t'i formuluar në mënyrë që të pajtohen me ligjin e Palës kërkuese. Në atë rast, autoriteti i Palës së kërkuar që merr pjesë në seancë do të ndërhynte vetëm nëse është e nevojshme, sepse autoriteti i Palës kërkuese ka vepruar në një mënyrë të papajtueshme me ligjin e Palës së kërkuar. Në këtë rast, Pala e kërkuar mund të mos lejojë pyetje, të marrë përsipër marrjen në pyetje ose të ndërmarrë veprime të tjera, sipas legjislacionit të saj dhe rrethanave të videokonferencës. Termi “e papajtueshme me ligjin e Palës së kërkuar” nuk përfshin situatat në të cilat procedura është thjesht e ndryshme nga ajo në Palën e kërkuar, gjë që shpesh ndodh. Përkundrazi, ai synon të trajtojë situatat në të cilat procedura është në kundërshtim me legjislacionin e palës së kërkuar ose kur nuk zbatohet. Në raste të tilla ose kur asnjë procedurë specifike nuk kërkohet nga Pala kërkuese, procedura e paracaktuar do të jetë procedura e zbatueshme sipas ligjit të Palës së kërkuar. Nëse zbatimi i ligjit të palës së kërkuar shkakton një problem për Palën kërkuese, për shembull në lidhje me pranueshmërinë e dëshmisë ose deklaratës në gjykim, Pala kërkuese dhe e kërkuar mund të kërkojnë të arrijnë marrëveshje për një procedurë të ndryshme që do të jetë e pajtueshme për Palën kërkuese, megjithatë, duke shmangur problemin sipas ligjit të Palës së kërkuar.

Paragrafi 5

197. Qëllimi i paragrafit 5, lidhur me dënimin ose sanksionin për deklarimin e rremë, refuzimin për t'u përgjigjur dhe sjellje të tjera të papërshtatshme, është që të mbrojë integritetin e procesit të dhënies së dëshmisë ose deklaratës kur dëshmitari ndodhet fizikisht në një vend të ndryshëm nga ai në të cilin po zhvillohet procedimi penal. Në masën që Pala e kërkuar e ka vendosur personin nën detyrimin për të dëshmuar ose për të dëshmuar me vërtetësi, ose e ka ndaluar personin të përfshihet në sjellje të caktuara (për shembull ndërprerja e procesit), dëshmitari do t'u nënshtrohet pasojave në juridiksionin ku ndodhet dëshmitari. Në raste të tilla, pala e kërkuar duhet të jetë në gjendje të zbatojë sanksionin që do të zbatonte nëse një sjellje e tillë do të ndodhte gjatë proceseve të saj të brendshme. Ai do të zbatohet pa cenuar ndonjë juridiksion të Palës kërkuese. Kjo kërkesë ofron një stimul të mëtijshëm për dëshmitarin që të dëshmojë, të dëshmojë me vërtetësi dhe të mos përfshihet në sjellje të ndaluar. Nëse nuk ka asnjë sanksion që do të zbatohet në procedurat e brendshme të Palës së kërkuar (për shembull

për një deklaratë të rreme nga një i akuzuar), nuk kërkohet të përcaktohet ndonjë për sjellje të tillë të kryer gjatë një videokonference. Kjo dispozitë do të jetë veçanërisht e dobishme për të siguruar ndjekjen penale të një dëshmitari që dëshmon në mënyrë të rreme, por nuk mund të ekstradohet për t'u përballur me ndjekjen penale në Palën kërkuese për shkak, për shembull, të ndalimit të një Pale të kërkuar për ekstradimin e shtetasve.

Paragrafi 6

198. Paragrafi 6 parashikon rregulla në lidhje me alokimin e kostove që lindin gjatë videokonferencave. Si rregull i përgjithshëm, të gjitha kostot që lindin gjatë një videokonference, mbulohen nga Pala e kërkuar, me përjashtim të: i. tarifave të një dëshmitari ekspert; ii. kostove të përkthimit, interpretimit dhe transkriptimit; dhe iii. kostove që janë aq të larta sa të jenë të një natyre të jashtëzakonshme. Shpenzimet e udhëtimit dhe shpenzimet për qëndrimet gjatë natës brenda Palës së kërkuar shpesh nuk janë thelbësore, kështu që kostot e tilla, nëse ka, përgjithësisht mbulohen nga Pala e kërkuar. Megjithatë, rregullat në lidhje me kostot mund të ndryshohen nga marrëveshja ndërmjet palëve kërkuese dhe atyre të kërkuara. Për shembull, nëse Pala kërkuese parashikon praninë e një përkthyesi që është i nevojshëm ose për shërbimet e transkriptimit në fund të videokonferencës, mund të mos jetë e nevojshme që ajo të paguajë për Palën e kërkuar për të ofruar shërbime të tilla. Kur Pala e kërkuar parashikon kosto të jashtëzakonshme në ofrimin e ndihmës, në përputhje me paragrafin 6/b, Pala kërkuese dhe Pala e kërkuar do të konsultohen përpara ekzekutimit të kërkesës, për të përcaktuar nëse Pala kërkuese mund të përballojë këto kosto dhe, nëse jo, mënyrën si mund të shmangen.

Paragrafi 7

199. Ndërsa paragrafi 1 autorizon shprehimisht përdorimin e teknologjisë së videokonferencave për marrjen e dëshmisë ose deklaratës, paragrafi 7/a parashikon që dispozitat e nenit 11 mund të zbatohen për qëllime të kryerjes së audiokonferencave kur është rënë dakord reciprokisht. Gjithashtu, paragrafi 7/b parashikon që kur është rënë dakord nga Palët kërkuese dhe kërkuese, teknologjia mund të përdoret për “qëllime të tjera ose për seanca dëgjimore... duke përfshirë për qëllimet e identifikimit të personave ose objekteve”. Kështu, nëse bien dakord reciprokisht, Palët kërkuese dhe të kërkuara mund të çmojnë të përdorin teknologjinë e videokonferencës për të dëgjuar ose kryer procedurat në lidhje me një të dyshuar ose të akuzuar (duhet të theksohet se disa Palë mund të konsiderojnë një të dyshuar ose të akuzuar si “dëshmitar”, në mënyrë që marrja e dëshmisë apo deklaratës së atij personi do të mbulohej tashmë nga paragrafi 1 i këtij neni). Kur paragrafi 1 nuk është i zbatueshëm, paragrafi 7 siguron autoritet ligjor për të lejuar përdorimin e teknologjisë në raste të tilla.

Paragrafi 8

200. Paragrafi 8 trajton situatën në të cilën Pala e kërkuar zgjedh të lejojë dëgjimin e një personi të dyshuar ose të akuzuar, si për qëllime të dhënies së dëshmisë ose deklaratave, ose për njoftime ose masa të tjera procedurale. Në të njëjtën mënyrë, meqë Pala e kërkuar ka diskrecionin për të lejuar një videokonferencë të një dëshmitari ose eksperti të zakonshëm, ajo ka diskrecion në lidhje me një të dyshuar ose të akuzuar. Për më tepër, përveç ndonjë kushti ose kufizimi tjetër që një Palë e kërkuar mund të vendosë për të lejuar kryerjen e një videokonference, legjislacioni i brendshëm i një Pale mund të kërkojë kushte të veçanta në lidhje me dëgjimin e të dyshuarve ose të akuzuarve. Për shembull, ligji i një Pale mund të kërkojë pëlqimin e të dyshuarit ose të akuzuarit për të dhënë dëshmi ose deklaratë, ose ligji i një Pale mund të ndalojë ose kufizojë përdorimin e videokonferencës për njoftime ose masa të tjera procedurale. Kështu, paragrafi 8 synon të theksojë faktin se procedurat e synuara për një të dyshuar ose të akuzuar, mund të sjellin nevojën për kushte ose garanci plotësuese ndaj atyre që mund të lindin ndryshe.

201. Duke pasur parasysh natyrën transnacionale të krimit kibernetik dhe provave elektronike, hetimet dhe ndjekjet penale për krimin kibernetik dhe provat elektronike shpesh kanë lidhje me shtete të tjera. Ekipet e përbashkëta hetimore (JIT) mund të jenë një mjet efektiv për bashkëpunimin ose koordinimin operacional ndërmjet dy ose më shumë shteteve. Neni 12 ofron një bazë për forma të tilla bashkëpunimi.

202. Përvoja ka treguar se kur një shtet po heton një vepër me dimension ndërkufitar në lidhje me krimin kibernetik ose për të cilën duhet të merren prova elektronike, hetimi mund të përfitojë nga pjesëmarrja e autoriteteve të shteteve të tjera që po hetojnë, gjithashtu, sjelljen e njëjtë ose të lidhur ose kur koordinimi është i dobishëm në ndonjë formë tjetër.

203. Siç specifikohet në nenin 5 të këtij Protokolli dhe në raportin shpjegues, paragrafët 182 deri në 186, dispozitat e nenit 12 nuk do të zbatohen kur ekziston një traktat ose rregullim për ndihmë të ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet palëve kërkuuese dhe të kërkuara, përveç rasteve kur Palët e interesuara vendosin reciprokisht të zbatojnë ndonjë ose të gjithë pjesën e mbetur të këtij neni në vend të tyre, nëse traktati ose marrëveshja nuk e ndalon atë. Siç shpjegohet më poshtë, paragrafi 7 zbatohet pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose rregullim për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara.

Paragrafi 1

204. Paragrafi 1 përcakton se autoritetet kompetente të dy ose më shumë Palëve mund të bien dakord të hartojnë një marrëveshje JIT kur gjykojnë se ka një dobi të veçantë. Një JIT lidhet me marrëveshje të ndërsjellë. Termat “marrëveshje e ndërsjellë”, “marrëveshje” dhe “pajtohen” – siç përdoren në nenin 12 – nuk duhet të kuptohen se kërkojnë një marrëveshje detyruese sipas së drejtës ndërkombëtare.

205. Ky nen përdor dy terma të ndërlidhur: “autoritete kompetente” dhe “autoritete pjesëmarrëse”. Çdo palë përcakton se cilat autoritete janë kompetente – d.m.th. “autoritetet kompetente” – për të lidhur një marrëveshje JIT. Disa Palë mund të autorizojnë një sërë zyrtarësh, të tillë si prokurorët, gjyqtarët hetues ose zyrtarë të tjerë të lartë ligjzbatues që drejtojnë hetimet ose procedimet penale, për të lidhur një marrëveshje të tillë; të tjerët mund t'i kërkojnë autoritetit qendror – zyrës normalisht përgjegjëse për çështjet e ndihmës së ndërsjellë – që ta bëjë këtë. Vendimi se cilat autoritete marrin pjesë realisht në një JIT – “autoritetet pjesëmarrëse” – në mënyrë të ngjashme do të përcaktohet nga Palët përkatëse.

Paragrafi 2

206. Paragrafi 2 parashikon se procedurat dhe kushtet sipas të cilave duhet të veprojnë ekipet e përbashkëta hetimore, siç janë qëllimet e tyre specifike: përbërja, funksionet, kohëzgjatja dhe çdo periudhë zgjatjeje, vendndodhja, organizimi, kushtet e mbledhjes, transmetimit dhe përdorimit të informacionit ose provave, kushtet e konfidencialitetit, dhe kushtet për përfshirjen e autoriteteve pjesëmarrëse të një Pale në aktivitetet hetimore që zhvillohen në territorin e një Pale tjetër, do të jenë rënë dakord ndërmjet këtyre autoriteteve kompetente. Në veçanti, gjatë përgatitjes së marrëveshjes, Palët e interesuara mund të dëshirojnë të diskutojnë kushtet për refuzimin ose kufizimin e përdorimit të informacionit ose provave, duke përfshirë, për shembull, mbi bazat e përcaktuara në nenin 27, paragrafët 4 ose 5 të Konventës, dhe cila procedure duhet ndjekur nëse informacioni ose provat nevojiten për qëllime të ndryshme nga ato për të cilat është lidhur marrëveshja (përfshirë përdorimin e informacionit ose provave nga prokuroria ose mbrojtja në një rast tjetër ose kur mund të nevojiten për të parandaluar një urgjencë, siç përcaktohet në nenin 3, paragrafi 2/c, d.m.th. një situatë në të cilën ekziston një rrezik i lartë dhe i pashmangshëm për jetën ose sigurinë e një personi fizik). Palët inkurajohen të specifikojnë në marrëveshje kufijtë e kompetencave të zyrtarëve pjesëmarrës të një Pale që janë fizikisht të pranishëm në territorin e një Pale tjetër.

Palët inkurajohen, gjithashtu, të lejojnë në marrëveshje transmetimin elektronik të provave ose informacionit të marrë.

207. Parashikohet që Palët në përgjithësi do t'i përcaktojnë reciprokisht këto procedura dhe kushte me shkrim. Në çdo marrëveshje, duhet t'i kushtohet vëmendje nivelit të detajeve të kërkuara. Një tekst i efektshëm mund të garantojë nivelin e nevojshëm të saktësisë për rrethanat e parashikueshme, me mundësinë për të shtuar dispozita shtesë nëse rrethanat e ardhshme kërkojnë saktësi të mëtejshme. Palët do të marrin në konsideratë shtrirjen gjeografike dhe kohëzgjatjen e marrëveshjes JIT dhe faktin që marrëveshja mund të duhet të ndryshohet ose zgjerohet pasi fakte të reja të bëhen të disponueshme.

208. Informacioni ose provat e përdorura si pjesë e ekipit të përbashkët hetimor, mund të përfshijë të dhëna personale në formën e informacionit të abonentit, të dhënave të trafikut ose të dhënave të përmbajtjes. Si në rastin e masave të tjera bashkëpunuese sipas këtij Protokoll, neni 14 zbatohet për transferimin e të dhënave personale në përputhje me JIT-et.

209. Siç ndodh në përgjithësi në lidhje me të gjitha provat ose informacionet e marra nga një Palë në përputhje me këtë Protokoll, rregullat e zbatueshme të provave të asaj Pale do të rregullojnë nëse informacioni ose provat do të jenë të pranueshme në procedimet gjyqësore.

Paragrafi 3

210. Paragrafi 3 i lejon një Pale që të deklarojë në momentin e nënshkrimit të këtij Protokoll, ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, se autoriteti i saj qendror duhet të jetë nënshkruar ose të pajtohet ndryshe në marrëveshjen për krijimin e ekipit. Kjo dispozitë u prezantua për disa arsye. Së pari, një numër Palësh i konsiderojnë JIT-të si një formë ndihme të ndërsjellë dhe në një sërë Palësh të tjera, autoritetet qendrore për ndihmën e ndërsjellë mund të luajnë një rol në garantimin e përmbushjes së kërkesave ligjore vendëse të zbatueshme, kur autoritetet kompetente (të cilët mund të jenë prokurorë ose oficerë policie me përvojë relativisht të kufizuar të bashkëpunimit ndërkombëtar) po përgatisin një marrëveshje JIT sipas këtij neni. Përvoja e një autoriteti qendror me marrëveshjet ndërkombëtare që rregullojnë ndihmën e ndërsjellë dhe forma të tjera të bashkëpunimit ndërkombëtar (përfshirë këtë Protokoll) mund ta ndihmojë, gjithashtu, atë të luajë një rol të vlefshëm për të garantuar që kërkesat e Protokollit të jenë përmbushur. Së fundi, nëse një Palë ka bërë deklaratën e parashikuar në këtë paragraf, autoritetet e Palëve të tjera që kërkojnë të lidhin një JIT me Palën deklaruuese, njoftohen se autoriteti qendror i palës deklaruuese duhet të nënshkruajë ose të pajtohet ndryshe në marrëveshjen JIT për të qenë të vlefshme sipas Protokollit. Kjo mbron nga lidhja e një marrëveshjeje JIT që nuk ka autorizimin e kërkuar ose nuk përputhet me kërkesat ligjore në fuqi të Palës deklaruuese.

Paragrafi 4

211. Sipas paragrafit 4, autoritetet kompetente të caktuara nga Palët sipas paragrafit 1 dhe autoritetet pjesëmarrëse të përshkruara në paragrafin 2 normalisht do të komunikojnë drejtpërdrejt me njëri-tjetrin për të garantuar efikasitet dhe efektivitet. Megjithatë, kur rrethanat e jashtëzakonshme mund të kërkojnë një koordinim më qendror – siç janë rastet me pasoja veçanërisht serioze ose situata që ngrenë probleme të veçanta koordinimi – mund të bien dakord për kanale të tjera të përshtatshme. Për shembull, autoritetet qendrore për ndihmë të ndërsjellë mund të jenë të disponueshme për të ndihmuar në koordinimin e çështjeve të tilla.

Paragrafi 5

212. Paragrafi 5 parashikon që kur duhet të ndërmerren masa hetimore në territorin e njëres prej Palëve pjesëmarrëse, autoritetet pjesëmarrëse të asaj Pale mund t'i bëjnë kërkesë autoriteteve të tyre për të kryer këto masa. Këto autoritete përcaktojnë nëse mund të marrin masën hetimore sipas legjislacionit të tyre të brendshëm. Në rastet kur mund ta bëjnë këtë, mund të mos kërkohet një kërkesë për ndihmë të ndërsjellë nga Palët e tjera pjesëmarrëse. Kjo garanton një nga aspektet më inovative të JIT-eve. Megjithatë, në disa situata, këto autoritete

mund të mos kenë autoritet të mjaftueshëm të brendshëm për të marrë një masë të veçantë hetimore në emër të një Pale tjetër pa një kërkesë për ndihmë të ndërsjellë.

Paragrafi 6

213. Paragrafi 6 trajton përdorimin e provave ose informacioneve të marra nga autoritetet pjesëmarrëse të një Pale nga autoritetet pjesëmarrëse të një Pale tjetër. Përdorimi mund të refuzohet ose kufizohet në përputhje me kushtet e një marrëveshjeje të përshkruar në paragrafët 1 dhe 2; megjithatë, nëse ajo marrëveshje nuk parashikon kushte për refuzimin ose kufizimin e përdorimit, informacioni ose provat mund të përdoren në mënyrën e parashikuar në paragrafët 6/a deri c. Rrethanat e përcaktuara në paragrafin 6 nuk cenojnë kërkesat e përcaktuara për transferimet e mëtejshme të informacionit ose provave në një Shtet tjetër sipas nenit 14.

214. Duhet të theksohet se kur zbatohen paragrafët 6/a deri c, autoritetet pjesëmarrëse, megjithatë, mund të vendosin reciprokisht të kufizojnë më tej përdorimin e informacionit ose provave të veçanta për të shmangur pasojat negative për një nga hetimet e tyre, qoftë më parë, ose veçanërisht pasi të jetë dhënë informacioni ose provat. Për shembull, edhe nëse përdorimi i provave është për një qëllim për të cilin JIT është krijuar nga Pala që e ka marrë atë, ajo mund të ketë ndikim negativ në hetimin e Palës që ofron informacionin ose provat (si p.sh., duke zbuluar ekzistencën e hetimit ndaj një grupi kriminal, duke bërë që kriminelët të arratisen, të shkatërrojnë provat ose të frikësojnë dëshmitarët). Në këtë rast, Pala që ka dhënë informacionin ose provat, mund t'i kërkojë palës tjetër të japë pëlqimin për të mos e bërë atë publik derisa ky rrezik të mos jetë më i pranishëm.

215. Në paragrafin 6/b hartuesit synuan që në mungesë të një marrëveshjeje që parashikonte kushte për refuzimin ose kufizimin e përdorimit, nuk do të kërkohej pëlqimi i autoriteteve që ofrojnë informacionin ose provat kur, sipas parimeve ligjore themelore të Palës, autoritetet pjesëmarrëse të të cilit e kanë marrë atë, informacioni ose provat e rëndësishme për kryerjen e një mbrojtjeje efektive në procedimet, në lidhje me ato vepra të tjera, duhet t'i zbulohen mbrojtjes ose autoritetit gjyqësor. Edhe pse në këtë rast nuk kërkohet pëlqimi, njoftimi për zbulimin e informacionit ose provës për këtë qëllim do të bëhet pa vonesë të panevojshme. Nëse është e mundur, një njoftim i tillë duhet të sigurohet përpara zbulimit, për t'i mundësuar Palës që ka dhënë informacionin ose provat që të përgatitet për zbulimin dhe t'i lejojë Palët të konsultohen sipas rastit.

216. Hartuesit kuptuan se paragrafi 6/c u referohet rrethanave të jashtëzakonshme kur autoritetet e Palës marrëse mund të përdorin drejtpërdrejt informacionin ose provat për të parandaluar një urgjencë, siç përcaktohet në nenin 3, paragrafi 2/c të këtij Protokoll. Siguria e personit fizik nënkupton dëmtim të rëndë trupor. Koncepti i një "rreziku të lartë dhe të pashmangshëm për jetën ose sigurinë e ndonjë personi fizik" shpjegohet më hollësisht në paragrafin 42 të raportit shpjegues, ku jepen edhe shembuj të situatave të tilla.

Hartuesit çmuan se rastet kur një rrezik i lartë dhe i pashmangshëm ndaj aseteve ose rrjeteve përfshin jetën ose sigurinë e një personi fizik, do të përfshiheshin në një koncept të tillë. Në rastet kur informacioni ose provat përdoren sipas paragrafit 6/c, autoritetet pjesëmarrëse të Palës që ka dhënë informacionin ose provat, do të njoftohen pa vonesë të panevojshme për një përdorim të tillë, përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe reciprokisht. Për shembull, autoritetet pjesëmarrëse mund të përcaktojnë që autoriteti qendror duhet të njoftohet.

Paragrafi 7

217. Së fundi, duhet të sillen në vëmendje përgjithësisht se ka një histori të gjatë të përpjekjeve ndërkombëtare të bashkëpunimit të kryera ndërmjet partnerëve ligjzbatues mbi baza *ad hoc*, në të cilat një ekip prokurorësh dhe/ose hetuesish nga një vend ka bashkëpunuar me homologët e huaj në një hetim të caktuar, përveç në bazë të një JIT-i. Paragrafi 7 parashikon këto përpjekje ndërkombëtare bashkëpunimi dhe siguron një bazë traktati për të hyrë në një hetim të përbashkët në mungesë të një marrëveshjeje të përshkruar në paragrafët 1

dhe 2, nëse një Palë kërkon një bazë të tillë ligjore. Ky paragraf zbatohet, pavarësisht nëse ka apo jo një traktat ose marrëveshje për ndihmën e ndërsjellë mbi bazën e legjislacionit uniform ose të ndërsjellë në fuqi ndërmjet Palëve të interesuara. Si me të gjitha masat sipas këtij Protokoll, hetimet e përbashkëta sipas paragrafit 7 u nënshtrohen kushteve dhe masave mbrojtëse të kreut III.

KREU III KUSHTET DHE GARANCITË

Neni 13 **Kushtet dhe garancitë**

218. Bazuar në nenin 15 të Konventës, neni 13 parashikon që “çdo Palë do të garantojë që krijimi, kryerja dhe zbatimi i kompetencave dhe procedurave të parashikuara në këtë Protokoll, t’u nënshtrohen kushteve dhe garancive të parashikuara në legjislacionin e saj të brendshëm, i cili do të garantojë mbrojtjen e duhur të të drejtave dhe lirive të njeriut”. Meqë ky nen bazohet në nenin 15 të Konventës, shpjegimi i atij neni në paragrafët 145 deri në 148 të raportit shpjegues të Konventës, është gjithashtu i vlefshëm për nenin 13 të këtij Protokoll, duke përfshirë se parimi i proporcionalitetit “do të zbatohet nga çdo Palë në përputhje me parimet përkatëse të legjislacionit të saj të brendshëm” (shih paragrafin 146 të raportit shpjegues të Konventës).

219. Duhet të theksohet se përveç këtij neni, nene të tjerë përmbajnë garanci të rëndësishme. Për shembull, masat e këtij Protokoll janë të kufizuara në fushëveprim, d.m.th. “për hetime ose procedime penale specifike për veprat penale që lidhen me sistemet dhe të dhënat kompjuterike dhe për marrjen e provave në formë elektronike të një vepre penale” (shih nenin 2). Përveç kësaj, nenet individuale specifikojnë informacionin që duhet përfshirë në kërkesat, urdhrat dhe informacionin shoqërues që mund të ndihmojë në zbatimin e garancive të brendshme (shih nenin 6, paragrafi 3; nenin 7, paragrafët 3 dhe 4; nenin 8, paragrafi 3; nenin 9, paragrafi 3). Për më tepër, llojet e të dhënave që do të zbulohen specifikohen në çdo nen, si për shembull, në nenin 7, i cili kufizohet në informacionin e abonentit. Gjithashtu, Palët mund të bëjnë rezerva dhe deklarata, për shembull për të kufizuar llojin e informacionit që duhet dhënë, si në nenet 7 dhe 8. Së fundi, kur të dhënat personale transferohen në përputhje me këtë Protokoll, zbatohen garancitë e nenit 14 për mbrojtjen e të dhënave.

Neni 14 **Mbrojtja e të dhënave personale**

Paragrafi 1 – Fushëveprimi

220. Masat e parashikuara në kreun II të këtij Protokoll shpesh përfshijnë transferimin e të dhënave personale. Meqë shumë Palëve të këtij Protokoll mund t’u kërkohet, me qëllim që të përmbushin detyrimet e tyre kushtetuese ose ndërkombëtare, të garantojnë mbrojtjen e të dhënave personale, neni 14 parashikon garanci për mbrojtjen e të dhënave për t’i lejuar palët të përmbushin këto kërkesa dhe në këtë mënyrë të mundësojnë përpunimin të të dhënave personale për qëllimet e këtij Protokoll.

221. Në bazë të paragrafit 1/a, çdo palë do të përpunojë të dhënat personale që merr sipas këtij Protokoll në përputhje me garancitë specifike të përcaktuara në paragrafët 2 deri 15. Kjo përfshin të dhënat personale të transferuara si pjesë e një urdhri ose kërkesë sipas këtij Protokoll. Megjithatë, paragrafët 2 deri në 15 nuk zbatohen nëse kushtet e përjashtimeve të përcaktuara në paragrafët 1/b ose 1/c janë të zbatueshme.

222. Përjashtimi i parë parashtrohet në paragrafin 1/b, i cili parashikon se “nëse në momentin e marrjes së të dhënave personale sipas këtij Protokolli, si pala transferuese dhe pala marrëse kanë detyrime ligjore reciprokisht nga një marrëveshje ndërkombëtare që përcakton një kuadër gjithëpërfshirës ndërmjet këtyre Palëve për mbrojtjen e të dhënave personale, i cili është i zbatueshëm për transferimin e të dhënave personale, për qëllim të parandalimit, zbulimit, hetimit dhe ndjekjes penale të veprave penale dhe që parashikon se përpunimi i të dhënave personale sipas asaj marrëveshjeje përputhet me kërkesat e legjislacionit për mbrojtjen e të dhënave të palëve të interesuara, do të zbatohen kushtet e kësaj marrëveshjeje për masat që përfshihen në objektin e kësaj marrëveshjeje, për të dhënat personale të marra sipas Protokollit në vend të paragrafëve 2 deri në 15, përveç rasteve kur bihet dakord ndryshe ndërmjet Palëve të interesuara”. Në këtë kontekst, një kuadër përgjithësisht do të konsiderohet “gjithëpërfshirës” ku mbulon në mënyrë gjithëpërfshirëse aspektet e mbrojtjes së të dhënave të transferimeve të të dhënave. Dy shembuj të marrëveshjeve sipas paragrafit 1/b janë Konventa për Mbrojtjen e Individëve në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale (ETS Nr. 108), e ndryshuar nga Protokolli CETS Nr. 223 dhe Marrëveshja ndërmjet Shteteve të Bashkuara të Amerikës dhe Bashkimit Evropian për Mbrojtjen e Informacionit Personal në lidhje me Parandalimin, Hetimin, Zbulimin dhe Ndjekjen e Veprave Penale. Kushtet e këtyre marrëveshjeve do të zbatohen në vend të paragrafëve 2 deri në 15 për masat që përfshihen në objektin e këtyre marrëveshjeve. Në lidhje me Palët e Konventës ETS nr. 108, të ndryshuar nga Protokolli CETS nr. 223, kjo nënkupton se neni 14, paragrafi 1 i atij traktati, siç shpjegohet më tej në paragrafët 105 deri në 107 të raportit të tij shpjegues, është i zbatueshëm. Për sa i përket kohës, paragrafët 2 deri në 15 të këtij neni do të zëvendësohen vetëm nëse Palët kanë detyrime ligjore reciprokisht nga marrëveshja në momentin e marrjes së të dhënave personale sipas këtij Protokolli. Kjo vlen për sa kohë që marrëveshja parashikon që të dhënat e transferuara në përputhje me të, vijojnë të përpunohen sipas kushteve të asaj marrëveshjeje.

223. Përjashtimi i dytë parashtrohet në paragrafin 1/c i cili parashikon se, edhe nëse Pala transferuese dhe Pala marrëse nuk kanë detyrime ligjore reciprokisht, sipas një marrëveshjeje të llojit të përshkruar në paragrafin 1/b ato, megjithatë, mund të përcaktojnë reciprokisht se transferimi i të dhënave personale sipas këtij Protokolli mund të kryhet në bazë të marrëveshjeve ose rregullimeve të tjera ndërmjet tyre në vend të paragrafëve 2 deri në 15 të këtij neni. Kjo garanton që Palët të ruajnë fleksibilitetin në përcaktimin e garancive për mbrojtjen e të dhënave që zbatohen për transferimet ndërmjet tyre sipas Protokollit. Për të garantuar siguri juridike dhe transparencë për individët dhe për ofruesit dhe subjektet e përfshira në transferimin e të dhënave në përputhje me masat në kreun 2, seksioni 2 i këtij Protokolli, Palët inkurajohen t’i komunikojnë qartë publikut vendosmërinë e tyre të ndërsjellë se një marrëveshje ose rregullim i tillë rregullon aspektet e mbrojtjes së të dhënave të transferimeve të të dhënave personale ndërmjet tyre.

224. Hartuesit çmuan se, nëpërmjet garancive për mbrojtjen e të dhënave të përcaktuara në paragrafët 2 deri në 15 të këtij neni, ky Protokoll garanton mbrojtje të duhur për transferimet e të dhënave sipas këtij Protokolli. Për këtë qëllim, në përputhje me paragrafin 1/d, transferimet e të dhënave sipas paragrafit 1/a do të konsiderohen se plotësojnë kërkesat e kuadrit ligjor për mbrojtjen e të dhënave për transferimet ndërkombëtare të të dhënave personale të çdo Pale dhe nuk do të ketë autorizim të mëtejshëm për transferime të tilla të kërkuara sipas kuadrove të tilla ligjore. Për më tepër, në masën që marrëveshjet e përshkruara në paragrafin 1/b parashikojnë nga kushtet e tyre që përpunimi i të dhënave personale sipas këtyre marrëveshjeve është në përputhje me kërkesat e legjislacionit për mbrojtjen e të dhënave të Palëve të interesuara, paragrafi 1/d e shtrinë këtë miratim të transferimit sipas kësaj Protokolli. Kështu, ky paragraf ofron siguri juridike për transferimet ndërkombëtare të të dhënave personale në përputhje me paragrafët 1/a ose 1/b, në përgjigje të urdhrave dhe kërkesave sipas këtij Protokolli, në mënyrë që të sigurohet shkëmbim efektiv dhe i parashikueshëm i të dhënave. Për

shkak se marrëveshjet ose rregullimet e përshkruara në paragrafin 1/c mund të mos i referohen gjithmonë pajtueshmërisë me kuadrin ligjor të mbrojtjes së të dhënave të palëve për transferimet ndërkombëtare – për shembull në rastin e traktateve dypalëshe të ndihmës së ndërsjellë – ato nuk marrin të njëjtin miratim sipas këtij Protokolli si për paragrafët 1/a ose 1/b. Megjithatë, Palët e interesuara mund të parashikojnë një miratim të tillë me vendim të ndërsjellë.

225. Përveç kësaj, paragrafi 1/d parashikon që një Palë mund të refuzojë ose parandalojë transferimet e të dhënave personale në një Palë tjetër sipas këtij Protokolli për arsye të mbrojtjes së të dhënave: i. sipas kushteve të përcaktuara në paragrafin 15, në lidhje me konsultimin dhe pezullimin, kur zbatohet paragrafi 1/a; ose ii. sipas kushteve të marrëveshjeve ose rregullimeve specifike të përmendura në paragrafët 1/b ose 1/c, kur zbatohet një nga këta paragrafë.

226. Së fundi, objektivi i nenit 14 është që të vendosë garanci të duhura që lejojnë transferimin e të dhënave personale ndërmjet Palëve sipas këtij Protokolli. Neni 14 nuk kërkon harmonizimin e kuadrit të brendshëm ligjor për përpunimin e të dhënave personale në përgjithësi, as të kuadrit për përpunimin e të dhënave personale për qëllime të zbatimit të legjislacionit penal në mënyrë specifike. Paragrafi 1/e parashikon që Palët nuk përjashtohen nga zbatimi i garancive më rigorozë për mbrojtjen e të dhënave sesa ato të parashikuara në paragrafët 2 deri në 15 për përpunimin, nga autoritetet e tyre, të të dhënave personale që ato autoritete marrin sipas këtij Protokolli. Përkundrazi, paragrafi 1/e nuk synon të lejojë Palët të vendosin kërkesa shtesë për mbrojtjen e të dhënave për transferimet e të dhënave sipas këtij Protokolli përtej atyre të lejuara specifikisht në këtë nen.

Paragrafi 2 – Qëllimi dhe përdorimi

227. Paragrafi 2 trajton qëllimet dhe përdorimin për të cilin Palët mund të përpunojnë të dhëna personale sipas këtij Protokolli. Paragrafi 2/a parashikon se “Pala që ka marrë të dhëna personale do t’i përpunojë ato për qëllimet e përshkruara në nenin 2”, d.m.th. për qëllime të hetimeve specifike penale ose procedimeve për veprat penale që lidhen me sistemet dhe të dhënat kompjuterike” dhe për “marrjen e provave në formë elektronike të veprës penale”, dhe si ndërmjet palëve në Protokollin e Parë, për qëllim të “hetimeve ose procedimeve specifike penale në lidhje me veprat penale të përcaktuara në bazë të Protokollit të Parë”. Me fjalë të tjera, autoritetet duhet të hetojnë ose ndjekin penalisht një aktivitet specifik kriminal, që është qëllimi legjitim për të cilin mund të kërkohej dhe përpunohen provat ose informacionet që përmbajnë të dhëna personale.

228. Ndërsa në shkallën e parë ky Protokoll mund të përdoret vetëm për të marrë informacion ose prova në një hetim apo procedim penal specifik dhe jo për qëllime të tjera, paragrafi 2/a parashikon, gjithashtu, që një Palë “nuk do të përpunojë më tej të dhënat personale për një qëllim të papajtueshëm dhe nuk do të përpunojë më tej të dhënat kur kjo nuk lejohet nga kuadri i saj brendshëm ligjor”. Në përcaktimin nëse qëllimi i përpunimit të mëtejshëm nuk është i papajtueshëm me qëllimin fillestar, autoriteti kompetent inkurajohet të kryejë një vlerësim të përgjithshëm të rrethanave specifike, të tilla si: i. marrëdhëniet midis qëllimit fillestar dhe qëllimit të mëtejshëm (për shembull çdo lidhje objektive); ii. pasojat (e mundshme) të përdorimit të mëtejshëm të synuar për individët në fjalë, duke pasur parasysh natyrën e të dhënave personale (për shembull sensitivitetin e tyre); iii. çdo pritshmëri të arsyeshme të individëve të interesuar në lidhje me qëllimin e përdorimit të mëtejshëm dhe cilat subjekte mund të përpunojnë të dhënat; dhe iv. mënyrën në të cilën të dhënat do të përpunohen dhe mbrohen nga përdorimi jo i duhur. Kuadri ligjor i një Pale mund të vendosë më tej kufizime të veçanta në lidhje me qëllime të tjera për të cilat mund të përdoren të dhënat.

229. Përpunimi për një qëllim të pajtueshëm zakonisht përfshin përdorimin e të dhënave për bashkëpunim ndërkombëtar në përputhje me ligjet vendëse dhe marrëveshjet ose rregullimet ndërkombëtare (për shembull ndihma e ndërsjellë) në fushën e së drejtës penale. Ai, gjithashtu,

mund të përfshijë, ndër të tjera, përdorime për funksione të caktuara qeveritare, të tilla si raportimi tek organet mbikëqyrëse; hetimet lidhur me shkeljet e legjislacionit penal, civil ose administrativ (duke përfshirë hetimet nga komponentë të tjerë të qeverisë) dhe gjykimin e tyre; zbulimet e kërkuara nga urdhrat e gjykatës vendëse; zbulimin ndaj palëve ndërgjyqëse private; dhënien e informacioneve të caktuara mbrojtësit të të akuzuarit; dhe zbulimin drejtpërdrejt për publikun ose median, të lajmeve (përfshirë në kontekstin e aksesit në kërkesat për dokumente dhe procedurat ligjore publike). Gjithashtu, përpunimi i mëtejshëm i të dhënave personale për qëllime arkivimi në interes publik, kërkime shkencore ose historike ose qëllime statistikore mund të konsiderohen të pajtueshme.

230. Paragrafi 2/a i lejon Palët më tej të vendosin kushte dhe kufizime shtesë për përdorimin e të dhënave personale në raste individuale, në masën e parashikuar në kreun II të këtij Protokolli. Megjithatë, këto kushte nuk do të përfshijnë kushtet e përgjithshme të mbrojtjes së të dhënave – d.m.th. ato që nuk janë specifike për çështjen – përtej atyre të parashikuara nga neni 14. Si shembull, sisteme të ndryshme për mbikëqyrje pranohen sipas paragrafit 14 dhe një Palë nuk mund ta bëjë atë kusht transferimi në një rast individual që Pala kërkuese ka ekuivalentin e një autoriteti të specializuar për mbrojtjen e të dhënave.

231. Së fundi, paragrafi 2/b kërkon që në kërkimin dhe përdorimin e të dhënave personale sipas këtij Protokolli, “pala marrëse do të sigurojë sipas kuadrit të saj të brendshëm ligjor që të dhënat personale të kërkuara dhe të përpunuara të jenë të rëndësishme dhe jo të tepëruara në lidhje me qëllimet e një përpunimi të tillë”. Kjo kërkesë mund të zbatohet, për shembull, nëpërmjet rregullave të provave dhe kufizimeve në gamën e urdhrave të detyrueshëm, parimeve të domosdoshmërisë dhe proporcionalitetit, parimeve të arsyeshmërisë dhe të udhëzimeve, dhe të politikave të brendshme që kufizojnë mbledhjen ose përdorimin e të dhënave. Palët inkurajohen, gjithashtu, të marrin në konsideratë, sipas kuadrit të tyre të brendshëm ligjor, situatat që përfshijnë individë të cenueshëm, të tillë si për shembull, viktimat ose të miturit.

Paragrafi 3 – Cilësia dhe integriteti

232. Paragrafi 3 kërkon nga Palët që “të ndërmarrin hapa të arsyeshëm për të garantuar që të dhënat personale të mbahen me saktësi dhe plotësi të tillë dhe të jenë aq të përditësuara sa është e nevojshme dhe e përshtatshme për përpunimin e ligjshëm të të dhënave personale, duke pasur parasysh qëllimet për të cilat përpunohen”. Konteksti është i rëndësishëm, në mënyrë që ky parim të mund të zbatohet ndryshe sipas rrethanave. Për shembull, parimi do të zbatohet ndryshe për procedimet penale se sa për qëllime të tjera.

233. Lidhur me hetimet dhe procedimet penale, paragrafi 3 nuk duhet të konsiderohet se kërkon nga autoritetet e zbatimit të legjislacionit penal që të ndryshojnë informacionin – edhe nëse ky informacion është i pasaktë ose i paplotë – që mund të përbëjë provë në një çështje penale, pasi pasaktësia e të dhënave mund të jetë e rëndësishme për krimin (për shembull, në rastet e mashtrimit) dhe, gjithashtu, do të cenonte qëllimin e drejtësisë ndaj të akuzuarve, nëse autoritetet do të modifikonin një pjesë të provës që u mor nëpërmjet këtij Protokolli.

234. Në shumë situata, kur ka dyshime për besueshmërinë e të dhënave personale, kjo duhet të specifikohet qartë. Për shembull, në masën që informacioni ose provat që janë marrë nëpërmjet këtij Protokolli përdoren për të gjurmuar sjelljen kriminale në të kaluarën, procedurat e zbatueshme duhet të ofrojnë mjete për korrigjimin ose memorizimin e gabimeve në informacion (si për shembull, duke ndryshuar ose plotësuar informacionin origjinal) dhe për përditësimin, ndryshimin ose plotësimin e të dhënave jo të besueshme ose të vjetruara, në mënyrë që të minimizohet rreziku që autoritetet të ndërmarrin veprime të papërshtatshme dhe potencialisht negative të zbatimit të ligjit, për shkak të cilësisë së dobët të të dhënave (për shembull, arrestimi i personit të gabuar ose arrestimi i një personi që mbështetet në një kuptim të gabuar të sjelljes së tij ose të saj). Palët inkurajohen të ndërmarrin hapa të arsyeshëm për të garantuar që kur informacionet e dhëna ose të marra nga një autoritet tjetër konstatohen të

pasakta ose të vjetruara, autoriteti tjetër informohet sa më shpejt të jetë e mundur për të bërë korrigjime në masën e nevojshme dhe të përshtatshme, duke pasur parasysh qëllimet e përpunimit.

Paragrafi 4 – Të dhënat sensitive

235. Paragrafi 4 lidhet me masat që duhet të merren sipas këtij Protokolli nga Palët kur trajtohen disa lloje të dhënash që mund të nevojiten, në veçanti, si prova në një hetim apo procedim penal, por në të njëjtën kohë janë të një natyre të tillë që nevojiten garanci të duhura për t'u mbrojtur nga rreziku i ndikimit paragjykues të pajustificuar ndaj individit në fjalë nga përdorimi i këtyre të dhënave, veçanërisht kundër diskriminimit të paligjshëm.

236. Paragrafi 4 parashikon që të dhënat sensitive përfshijnë “të dhënat personale që zbulojnë origjinën raciale ose etnike; opinionet politike, besimet fetare ose të tjera ose anëtarësimin në sindikata; të dhëna gjenetike; të dhëna biometrike të konsideruara sensitive, duke pasur parasysh rreziqet e përfshira; ose të dhëna personale në lidhje me shëndetin ose jetën seksuale”, të cilat do të përfshinin si orientimin seksual, ashtu edhe praktikat seksuale. Të dhënat shëndetësore mund të përfshijnë të dhëna në lidhje me shëndetin fizik ose mendor të një personi që zbulojnë informacione për gjendjen e tij shëndetësore të së shkuarës, të tashmes ose të ardhmes (për shembull, informacion në lidhje me një sëmundje, aftësi të kufizuara, rrezik sëmundjeje, historinë mjekësore ose trajtimin e një personi, ose gjendjen fiziologjike ose biomjekësore të personit). Të dhënat gjenetike mund të përfshijnë, për shembull, të dhëna që rezultojnë nga analiza kromozomale, ADN-ja ose ARN-ja, dhe të lidhura me karakteristikat gjenetike të trashëguara ose të fituara të një personi që përmbajnë informacion unik për fiziologjinë, shëndetin ose origjinën e tij/saj.

237. Koncepti i të dhënave biometrike mbulon një sërë identifikuesish unikë që rezultojnë nga karakteristikat e matshme fizike ose fiziologjike të përdorura për të identifikuar ose verifikuar identitetin e pretenduar të një individi (për shembull gjurmët e gishtave, modele të venave të irisit ose pëllëmbës së dorës, modele zëri, fotografi ose filmime-video). Disa Palë konsiderojnë, gjithashtu, identifikues unikë që rezultojnë nga karakteristikat biologjike ose të sjelljes si të dhëna biometrike. Ndërsa forma të caktuara të të dhënave biometrike mund të konsiderohen sensitive për shkak të rreziqeve të përfshira, forma të tjera mund të mos konsiderohen sensitive. Për shembull, disa Palë i konsiderojnë sensitive të dhënat biometrike që llogariten ose nxirren nga një mostër ose imazh biometrik (si p.sh. modelet biometrike). Anasjelltas, disa fotografi ose filmime-video, edhe nëse zbulojnë veçori fizike ose anatomike si vraga, shenja në lëkurë dhe tatuazhe, përgjithësisht nuk do të konsiderohen se hyjnë në kategorinë e të dhënave sensitive biometrike. Për shkak se niveli i sensitivitetit të të dhënave biometrike mund të ndryshojë, paragrafi 4 u ofron palëve fleksibilitet për të rregulluar këtë fushë, duke specifikuar se të dhënat sensitive përfshijnë “të dhënat biometrike që konsiderohen sensitive në funksion të rreziqeve të përfshira”. Kjo gjuhë pranon se biometria është një fushë në zhvillim dhe se cilat të dhëna konsiderohen “sensitive” sipas këtij paragrafi, do të duhet të vlerësohen me kalimin e kohës në lidhje me zhvillimet teknologjike, hetimore dhe zhvillime të tjera dhe rreziqet për individin e përfshirë. Për sa u përket Palëve të Konventës për Mbrojtjen e Individëve në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale (ETS nr. 108), të ndryshuar nga Protokolli CETS nr. 223, interpretimi i çka përbën të dhëna biometrike “sensitive” duhet të udhëhiqet nga neni 6, paragrafi 1 i atij traktati, siç detajohet më tej në paragrafët 58 dhe 59 të raportit të tij shpjegues.

238. Shpërdorimi dhe përpunimi i papërshtatshëm i të dhënave sensitive paraqet rreziqe të mundshme të paragjykimit të pajustificuar ndaj individëve, duke përfshirë rreziqet e diskriminimit të paligjshëm. Sistemi i drejtësisë penale duhet të konfigurohet për t'u mbrojtur nga ndikimi paragjykues i pajustificuar dhe diskriminimi i paligjshëm bazuar, për shembull, në përdorimin e provave që zbulojnë racën, fenë ose jetën seksuale. Si shembull tjetër, ky paragraf njeh, gjithashtu, rëndësinë e mbrojtjes kundër rrezikut të dëmtimit të shkaktuar nga zbulimi i

pajustificuar ose i paligjshëm, për shembull, një person që përjashtohet bazuar në informacione që zbulojnë orientimin seksual ose identitetin gjinor. Në lidhje me këtë, paragrafi 4 kërkon nga Palët që të parashikojnë “garanci të duhura” për t’u mbrojtur kundër rreziqeve të tilla.

239. Përshtatshmëria e garancive duhet të vlerësohet duke iu referuar sensitivitetit të të dhënave dhe fushëveprimit, kontekstit, qëllimeve dhe natyrës së përpunimit (për shembull në rastin e vendimmarrjes së automatizuar), si dhe mundësisë dhe shkallës së rreziqeve. Këto garanci mund të ndryshojnë ndërmjet sistemeve ligjore vendëse dhe varen nga këta faktorë. Një listë joshteruese e garancive mund të përfshijë kufizimin e përpunimit (për shembull, lejimin e përpunimit vetëm për qëllime të caktuara ose rast pas rasti), kufizimin e shpërndarjes, kufizimin e aksesit (për shembull, kufizimin e aksesit vetëm për personel të caktuar nëpërmjet autorizimit të veçantë ose procedurave të vlefshimit që kërkojnë trajnim të specializuar për një personel të tillë), masa shtesë organizative ose teknike të sigurisë (për shembull, maskimi, vendosja e pseudonimeve ose ruajtja e ndarë e të dhënave biometrike nga informacioni i lidhur biografik) ose periudha më të shkurtra ruajtjeje. Në raste të caktuara, mund të jetë e dobishme të kryhet një vlerësim ndikimi për të ndihmuar në identifikimin dhe menaxhimin e rreziqeve.

Paragrafi 5 – Periudhat e ruajtjes

240. Fjalja e parë e paragrafit 5 parashikon se çdo Palë do t’i ruajë të dhënat personale vetëm për aq kohë sa është e nevojshme dhe e përshtatshme në funksion të qëllimeve të përpunimit të të dhënave sipas paragrafit 2”. Në këtë drejtim, parimi i kufizimit të qëllimit të paragrafit 2 parashikon që një Palë që ka marrë të dhëna personale, do t’i përpunojë ato për qëllime specifike në përputhje me nenin 2 dhe nuk do t’i përpunojë më tej për një qëllim të papajtuësëm. Në përputhje me këtë parim, periudha e ruajtjes së të dhënave lidhet me qëllimet specifike për të cilat përpunohen të dhënat.

241. Për shkak se sipas nenit 2, të dhënat personale të marra nga një palë në përputhje me këtë Protokoll, janë për qëllime të hetimeve ose procedimeve penale specifike, të dhënat personale mund të mbahen për aq kohë sa nevojitet: i. për kohëzgjatjen e hetimit dhe procedimit pasues, duke përfshirë çdo apelim ose periudhë gjatë të cilës një çështje mund të rihapet sipas legjislacionit të brendshëm; dhe ii. pasi të jetë përmbushur qëllimi i marrjes fillestare, për përpunim të mëtejshëm për një qëllim që “nuk është i papajtuësëm”, me qëllimin fillestar. Për shembull, një Palë mund të garantojë që informacioni ose provat të mbahen për qëllime arkivimi ose kërkimi historik, ose qëllime të tjera të pajtuësme në përputhje me nenin 14, paragrafi 2, siç shpjegohet më tej në paragrafët korrespondues të këtij raporti shpjegues.

242. Fjalja e dytë e paragrafit 5 u jep Palëve dy mundësi për të përmbushur detyrimin për të ruajtur të dhënat personale vetëm për aq kohë sa është e nevojshme dhe e përshtatshme në funksion të qëllimeve të përpunimit të të dhënave sipas paragrafit 2 të këtij neni. Së pari, një Palë mund të parashikojë periudha të caktuara ruajtjeje në kuadrin e saj të brendshëm ligjor. Përndryshe, Palët mund të parashikojnë në kuadrin e tyre të brendshëm ligjor shqyrtimin e nevojës për ruajtje të mëtejshme në intervale të planifikuara. Palët kanë një marzh diskrecioni për të vendosur se cila qasje, në kontekstin e kuadrit të tyre të brendshëm ligjor, i përshtatet më mirë grupit specifik të të dhënave. Palët mund të kombinojnë, gjithashtu, një periudhë të caktuar ruajtjeje me një sistem rishikimi periodik në intervale më të shkurtra. Ato duhet të sigurojnë në kuadrin e tyre ligjor që autoritetet kompetente të hartojnë rregulla dhe/ose procedura të brendshme për zbatimin e periudhave specifike të ruajtjes dhe/ose rishikimin periodik të nevojës për ruajtje të mëtejshme. Nëse periudha e ruajtjes ka mbaruar ose nëse Pala ka përcaktuar me rishikim periodik se nuk ka nevojë të mëtejshme për të ruajtur të dhënat, ato duhet të fshihen ose të bëhen anonime.

Paragrafi 6 – Vendimet e automatizuara

243. Paragrafi 6 lidhet me mbrojtjen e individëve kur vendimet që prodhojnë një efekt negativ të konsiderueshëm, në lidhje me interesat e tyre përkatës, bazohen vetëm në

përpunimin e automatizuar të të dhënave të tyre personale. Nuk parashikohet që kur një Palë merr të dhëna personale nga një Palë tjetër sipas këtij Protokolli, vendimarrja e automatizuar do të përfshihet shpesh, sepse provat ose informacionet do të merren nga hetuesit ose autoritetet gjyqësore për qëllime të një hetimi ose procedimi specifik penal. Megjithatë, nëse vendimarrja e automatizuar që prodhon efekt negativ të konsiderueshëm në lidhje me interesat përkatës të individit me të cilin lidhen të dhënat personale, zhvillohet në hetimin për të cilin janë kërkuar të dhënat, autoritetet duhet të zbatojnë këtë dispozitë. Gjithashtu, autoritetet duhet të zbatojnë këtë dispozitë nëse përdorimet e mëvonshme të të dhënave bëhen për parandalimin, zbulimin, hetimin ose ndjekjen penale të krimeve të tjera (për shembull arrestimi i bazuar vetëm në përpunimin e automatizuar të profileve kriminale, dënimi, lirimi me garanci pasurore, lirimi me kusht) ose për një qëllim të pajtueshëm (për shembull brenda kontekstit të kontroleve paraprake), nëse të dhënat janë objekt i mjeteve analitike të automatizuara për qëllime vendimarrjeje.

244. Si rrjedhojë, paragrafi 6 ndalon një vendim të bazuar vetëm në përpunimin e automatizuar të të dhënave personale, kur ai prodhon një efekt negativ të konsiderueshëm në lidhje me interesat përkatës të një individ, duke përfshirë efektet e pafavorshme juridike (duke ndikuar në statusin ligjor ose të drejtat e individit), si për shembull lëshimi i një urdhërarresti ose refuzimi i lirit me garanci pasurore ose lirit me kusht, përveç rastit kur një vendim i tillë autorizohet sipas legjislacionit të brendshëm dhe u nënshtrohet garancive të duhura.

245. Masat e duhura mbrojtëse janë vendimtare për reduktimin e ndikimit të mundshëm ndaj interesave përkatës të individit me të cilin lidhen të dhënat personale. Garanci të tilla duhet të mbulojnë mundësinë që individit në fjalë të marrë ndërhyrjen njerëzore për të vlerësuar vendimin. Palët inkurajohen, gjithashtu, të ndërmarrin hapa të arsyeshëm për të garantuar cilësinë dhe përfaqësimin e të dhënave të përdorura për zhvillimin e algoritmeve dhe saktësinë e konkluzioneve statistikore të përdorura, duke pasur parasysh rrethanat specifike dhe kontekstin e përpunimit, përfshirë kontekstin e zbatimit të së drejtës penale.

Paragrafi 7 – Siguria e të dhënave dhe incidentet e sigurisë

246. Në bazë të paragrafit 7/a, çdo Palë do të garantojë që të ketë në veprim masat e duhura teknologjike, fizike dhe organizative për mbrojtjen e të dhënave personale”. Për shembull, masat teknologjike mund të përfshijnë softuerin që mbron kundër *malware* kompjuterik, kodimin e të dhënave dhe *firewalls* (sistemeve ose rrjeteve mbrojtëse nga aksesit i paautorizuar). Masat fizike mund të përfshijnë ruajtjen e serverëve dhe skedarëve kompjuterikë në vende të sigurta dhe masat organizative mund të përfshijnë rregulla, praktika, politika dhe procedura, duke përfshirë ato që kufizojnë të drejtat e aksesit.

247. Paragrafi 7/a parashikon më tej se masat duhet të mbrojnë, në veçanti, nga humbja (për shembull procedurat e standardizuara për depozitimin dhe trajtimin e të dhënave), aksesit aksidental ose i paautorizuar (për shembull mbrojtja kundër ndërhyrjeve kompjuterike, kërkesat e autorizimit ose vlefësisimit për aksesin në letër ose skedarët kompjuterikë), zbulimi aksidental ose i paautorizuar (për shembull masat teknologjike për të zbuluar dhe parandaluar zbulimet aksidentale ose të paautorizuara dhe masat organizative për të përshkruar pasojat për zbulime të tilla) dhe ndryshimi ose shkatërrimi aksidental ose ndryshe i paautorizuar i të dhënave (për shembull, kufizimi i hyrjes ose ndryshimi i të dhënave elektronike ose skedarëve në letër për personelin e autorizuar, përdorimi i sistemeve të logimit, shfaqja e periudhave të ruajtjes, instalimi i sistemeve kompjuterike ose të skedarëve rezervë në format letër).

248. Mënyra e saktë e përmbushjes së këtyre kërkesave, në një mënyrë të përshtatshme për rrethanat specifike, i është lënë palës së interesuar. Palët inkurajohen, për shembull, të hartojnë dhe zbatojnë masa sigurie që marrin parasysh faktorë të tillë si natyra e të dhënave personale (përfshirë sensitivitetin e tyre), rreziqet e identifikuar dhe çdo pasojë të mundshme negative për individin në fjalë, në rast të një incidenti sigurie. Në të njëjtën kohë, Palët mund të marrin parasysh çështjet e burimeve të përfshira në hartimin dhe zbatimin e masave të sigurisë së të

dhënave. Palët inkurajohen t'ia nënshtrojnë këto masa rishikimit periodik dhe përditësimit të tyre, kur është e nevojshme, në funksion të zhvillimit të teknologjisë dhe natyrës progresive të rreziqeve.

249. Paragrafi 7/b përcakton kërkesat në rast të një “incidenti sigurie” (siç përcaktohet në paragrafin 7/a dhe të përshkruar më sipër) në lidhje me të dhënat personale të marra sipas këtij Protokollit që krijojnë një “rrezik të konsiderueshëm fizik ose dëm jofizik” për individët ose për Palën nga e cila kanë origjinën të dhënat. Dëmi përkatës ndaj një individi mund të përfshijë, për shembull, dëmtimin trupor ose reputacional, shqetësimin emocional (për shembull, nëpërmjet poshtërimit ose shkeljes së konfidencialitetit), diskriminimin ose dëmin financiar (për shembull, humbjen e punësimit ose mundësive profesionale, vlerësimin negativ të besueshmërisë, vjedhjen e identitetit ose mundësinë për shantazh). Për sa i përket palës tjetër, dëmi përkatës mund të përfshijë në veçanti ndikimin e mundshëm negativ në një hetim paralel (për shembull, arratisja e të dyshuarit, shkatërrimi i provave). Nëse ekziston një “rrezik i konsiderueshëm” i një dëmi të tillë, Pala marrëse ka detyrimin që të “vlerësojë menjëherë mundësitë dhe shkallën” e dëmit dhe të “ndërmarrë menjëherë veprimet e duhura për të zbutur një dëm të tillë”. Faktorët që lidhen me mundësitë dhe shkallën e dëmit për t'u marrë në konsideratë, mund të përfshijnë, ndër të tjera, llojin e incidentit, si për shembull, nëse është i njohur, nëse ishte keqdashës; personat që kanë ose mund të marrin informacionin; natyrën dhe sensitivitetin e të dhënave të prekura; volumnin e të dhënave potencialisht të rrezikuara dhe numrin e individëve që mund të preken; lehtësinë e identifikimit të individëve në fjalë; mundësitë e aksesit dhe përdorimit të të dhënave, për shembull, nëse të dhënat janë të koduara ose janë bërë ndryshe të paaksesueshme dhe pasojat e mundshme që mund të ndodhin si rezultat i incidentit.

250. Në përputhje me masat e përshkruara në paragrafin 7/a dhe për të siguruar një reagim të duhur sipas paragrafit 7/b, Palëve u kërkohet të kenë në veprim procese të brendshme për të qenë të afta të zbulojnë incidente sigurie. Ato, gjithashtu, duhet të kenë një proces për vlerësimin e menjëhershëm të mundësive dhe shkallës së dëmit të mundshëm, dhe për marrjen e menjëhershme të masave të duhura për të zbutur dëmin (për shembull, duke sjellë në vëmendje ose kërkuar fshirjen e informacionit që i është transmetuar aksidentalisht një marrësi të paautorizuar). Zbatimi efektiv i këtyre kërkesave mund të përfitojë nga procedurat e raportimit të brendshëm dhe nga mbajtja e të dhënave për çdo incident sigurie.

251. Paragrafi 7/b përcakton, gjithashtu, rrethanat në të cilat Pala tjetër dhe individët e prekur duhet të njoftohen në lidhje me incidentin, duke iu nënshtruar përjashtimeve dhe kufizimeve.

252. Në rast të një incidenti sigurie në të cilin ekziston një rrezik i konsiderueshëm i dëmtimit fizik ose jofizik për individët ose për Palën tjetër, njoftimi do t'i jepet autoritetit transferues ose, për qëllimet e kreut II, seksioni 2, autoritetit ose autoriteteve të caktuara në përputhje me paragrafin 7/c. Megjithatë, njoftimi mund të përfshijë kufizimet e duhura për sa i përket transmetimit të mëtejshëm të njoftimit që do të vonohet ose anashkalohe kur një njoftim i tillë mund të rrezikojë sigurinë kombëtare ose do të vonohet kur një njoftim i tillë mund të rrezikojë masat për mbrojtjen e sigurisë publike (duke përfshirë kur njoftimi do të rrezikonte hetimin e veprave penale që rrjedhin nga incidenti i sigurisë). Për të vendosur nëse një njoftim duhet të vonohet ose anashkalohe në rrethana ku njoftimi mund të rrezikojë sigurinë kombëtare, një Palë duhet të marrë parasysh nëse do të ishte e arsyeshme në këto rrethana të anashkalohej njoftimi ose nëse një njoftim i vonuar do të ishte më i përshtatshëm.

253. Në rast të një incidenti sigurie në të cilin ekziston një rrezik i konsiderueshëm i dëmtimit fizik ose jofizik për individët, njoftimi do t'u jepet edhe individëve të prekur nga incidenti, në mënyrë që ata të mund të mbrojnë interesat, edhe pse u nënshtrohet përjashtimeve. Së pari, paragrafi 7/b përcakton se njoftimi nuk është i nevojshëm nëse Pala ka marrë masat e duhura, në mënyrë që të mos ketë më një rrezik të konsiderueshëm dëmtimi.

Për shembull, nuk do të kërkohet asnjë njoftim kur një *email* që përmban informacione sensitive personale i është dërguar aksidentalisht marrësit të gabuar dhe do të kishte krijuar një rrezik të konsiderueshëm dëmi pa masa zbutëse, por është fshirë shpejt dhe përgjithmonë nga marrësi, sipas kërkesës, përpara se të ndahej më tej. Së dyti, njoftimi i individit mund të vonohet ose anashkalohet sipas kushteve të përcaktuara në paragrafin 12/a/i – d.m.th., njoftimi “mund t’i nënshtrohet zbatimit të kufizimeve proporcionale të lejuara, sipas kuadrit të tij të brendshëm ligjor, të nevojshme... për të mbrojtur të drejtat dhe liritë e të tjerëve ose objektivat e rëndësishëm të interesit të përgjithshëm publik dhe që u kushtojnë vëmendjen e duhur interesave legjitimë të individit në fjalë”.

254. Në përgjithësi, Palët inkurajohen të përfshijnë në një njoftim sipas paragrafit 7.b, kur është e nevojshme, informacion për llojin e incidentit të sigurisë, llojin dhe volumin e informacionit që mund të jetë kompromentuar, rreziqet e mundshme dhe masat e parashikuara për t’u marrë për zbutjen e dëmit të mundshëm, duke përfshirë masat për të frenuar incidentin. Duke pasur parasysh funksionin e tyre mbikëqyrës dhe me synimin për të përfutur nga këshillat e ekspertëve për trajtimin e incidentit, mund të jetë, gjithashtu, e nevojshme që Pala njoftuese të informojë autoritetet mbikëqyrëse të përshtatshme në paragrafin 14 të incidentit dhe çdo masë lehtësuese.

255. Për të lejuar një reagim të koordinuar dhe për ta mbështetur në përpjekjet e veta për zbutjen e rrezikut, Pala e njoftuar mund të kërkojë konsultim dhe informacion shtesë në lidhje me incidentin dhe reagimin ndaj tij nga Pala njoftuese.

256. Paragrafi 7/c parashikon procedurat e kërkuara që Palët të caktojnë autoritetin ose autoritetet të cilat do të njoftohen sipas paragrafit 7/b për qëllimet e kreut II, seksioni 2.

Paragrafi 8 – Mbajtja e të dhënave

257. Paragrafi 8 kërkon nga Palët që “të mbajnë të dhëna ose të kenë mjete të tjera të përshtatshme për të provuar se si aksesohen, përdoren dhe zbulohen të dhënat personale të një individi në një rast specifik”. Objektivi është që çdo palë të ketë mjete efektive për të provuar se si janë aksesuar, përdorur dhe zbuluar të dhënat e një individi të caktuar në një rast specifik, në përputhje me këtë nen. Të provuarit e pajtueshmërisë është i rëndësishëm, veçanërisht për qëllime mbikëqyrëse dhe si i tillë kontribuon në llogaridhënie. Ndërsa mjetet e sakta për të provuar se si përpunohen të dhënat i lihen secilës Palë për t’i zbatuar, Palët inkurajohen që t’i përshtatin metodat e tyre ndaj rrethanave, duke pasur parasysh rreziqet për individët në fjalë dhe natyrën, fushëveprimin, qëllimet dhe kontekstin e përgjithshëm të përpunimit.

258. Për shembull, disa Palë mund të vendosin të përdorin regjistrimin e automatizuar të aktiviteteve (logimin) ose alternativa të tjera (të tilla si të dhënat me shkrim dore në rastin e skedarëve në format letër). Siç u theksua më lart, objektivi është që të lehtësojë llogaridhënien, por të lejojë një shkallë fleksibiliteti në lidhje me mënyrën se si një Palë e bën këtë, në përputhje me detyrimet e tjera të zbatueshme sipas nenit 14. Për shembull, Palët duhet të mbajnë të dhëna ose dokumentacion tjetër mbi aksesin, përdorimin ose zbulimin në një mënyrë që lehtëson punën e autoriteteve mbikëqyrëse.

Paragrafi 9 – Ndarja e mëtejshme brenda një Pale

259. Paragrafi 9 parashikon se “kur një autoritet i një Pale i jep të dhëna personale të marra fillimisht sipas këtij Protokolli, një autoriteti tjetër të asaj Pale, ai autoritet tjetër do t’i përpunojë ato në përputhje me këtë nen, në bazë të paragrafit 9/b”.

Me fjalë të tjera, sa herë që të dhënat personale të marra sipas këtij Protokolli i jepen më pas një autoriteti tjetër të së njëjtës Palë – duke përfshirë një autoritet të një shteti përbërës ose njësi tjetër të ngjashme territoriale– të dhëna të tilla duhet të përpunohen sipas këtij neni, përveç rasteve kur zbatohet përjashtimi në paragrafin 9/b. Paragrafi 9 zbatohet edhe në rastet e shumëfishta të ndarjes së mëtejshme.

260. Paragrafi 9/b parashikon një përjashtim nga paragrafi 9/a, kur një palë që është shtet federal, ka bërë rezervë ndaj detyrimeve të këtij Protokolli sipas nenit 17, në përputhje me

kushtet e përcaktuara aty. Sipas paragrafit 297 të këtij raporti shpjegues, ky përjashtim zbut “vështirësitë me të cilat mund të përballen shtetet federale si rezultat i shpërndarjes së tyre karakteristike të kompetencave ndërmjet autoriteteve qendrore dhe rajonale”. Shih, gjithashtu, paragrafin 316 të raportit shpjegues të Konventës. Si rrjedhojë, paragrafi 9/b përcakton se kur një Palë ka bërë rezervë sipas nenit 17, ajo ende mund t’u japë të dhëna personale të marra fillimisht sipas këtij Protokolli, shteteve të saj përbërëse ose subjekteve të tjera të ngjashme territoriale, me kusht që Pala të ketë vënë në funksionim masa që autoritetet marrëse të vijnë të mbrojnë në mënyrë efektive të dhënat, duke parashikuar një nivel mbrojtjeje të të dhënave të krahasueshëm me atë të parashikuar nga ky nen. Mosmarrja nga një Palë e “masave të vendosura në mënyrë që autoritetet marrëse të vijnë të mbrojnë në mënyrë efektive të dhënat, duke parashikuar një nivel mbrojtjeje të të dhënave të krahasueshëm me atë të parashikuar nga ky nen”, në bazë të shkallës, arsyeve dhe rrethanave të mosplotësimit të kësaj kërkeje, përbën shkelje materiale ose sistematike sipas paragrafit 15 të nenit 14.

261. Paragrafi 9/c parashikon që në rast të të dhënave treguese për zbatimin e gabuar të këtij paragrafi nga një Palë tjetër, Pala transferuese mund të kërkojë konsultim me atë Palë tjetër dhe informacion përkatës në lidhje me këto të dhëna treguese, me qëllim sqarimin e situatës.

Paragrafi 10 – Transferimi i mëtejshëm të një Shtet tjetër ose organizatë ndërkombëtare

262. Në bazë të paragrafit 10/a, një Palë mund t’i transferojë të dhënat personale të marra sipas Protokollit “një shteti ose organizatë tjetër ndërkombëtare vetëm me autorizimin paraprak të autoritetit transferues ose, për qëllimet e kreut II, seksioni 2, autoritetit ose autoriteteve të përcaktuara në paragrafin 10/b”. Kjo lloj garancie është kusht i zakonshëm i transferimeve për të ndihmuar partnerët e huaj në kontekstin e zbatimit të së drejtës penale (për shembull në bazë të traktateve të ndihmës së ndërsjellë ose bashkëpunimit ndërpolicor) dhe kjo qasje aplikohet në këtë paragraf, gjithashtu, si një mjet për mbrojtjen e të dhënave personale të transferuara sipas këtij Protokolli.

263. Paragrafi 10/b parashikon që çdo Palë, në kohën e nënshkrimit të këtij Protokolli ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, do t’i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës autoritetin ose autoritetet e caktuara për të dhënë autorizimin, sipas paragrafit 10/a, për qëllime të transferimeve, sipas kreut II, seksioni 2, i cili mund të ndryshohet më pas.

264. Marrja e autorizimit për transferim të mëtejshëm mund të sjellë dërgimin e një kërkeje të individualizuar nga autoritetet e Palës marrëse autoriteteve të Palës transferuese për autorizim për të transferuar të dhëna personale të identifikuara specifikisht te një vend i tretë ose organizatë ndërkombëtare specifike. Megjithatë, paragrafi 10/a nuk i pengon Palët të përcaktojnë rregulla paraprakisht për transferimet e mëtejshme (për shembull, nëpërmjet marrëveshjes me shkrim ose marrëveshjeve të tjera). Paragrafi 10/a nuk cenon, gjithashtu, aftësinë e një Pale për të vendosur kushte të tjera për përdorim nga marrësi i të dhënave (për shembull, vendosja e kufizimeve në masën në të cilën Pala marrëse mund të përdorë ose shpërndajë të dhënat personale për të shmangur cenimin e hetimit të Palës transferuese) në përputhje me dispozitat specifike të kreut II.

265. Në përcaktimin nëse do të jepet autorizim për një transferim sipas paragrafit 10, autoriteti transferues ose i caktuar inkurajohet të marrë parasysh të gjithë faktorët përkatës, duke përfshirë shkallën e veprës penale, qëllimin për të cilin janë transferuar fillimisht të dhënat, kushtet e zbatueshme, në lidhje me transferimin fillestar dhe nëse vendi i tretë ose organizata ndërkombëtare garanton nivel të duhur të mbrojtjes së të dhënave personale.

Paragrafi 11 – Transparenca dhe njoftimi

266. Paragrafi 11/a vendos disa kërkesa për transparencë dhe njoftim për Palët në lidhje me nenet e specifikuar në paragrafët 11/a/i deri iv. Këto kërkesa për transparencë dhe njoftim i

ndihmojnë individët të kuptojnë se si Palët mund të përpunojnë të dhënat e tyre. Këto kërkesa, gjithashtu, informojnë individët për aksesin, korrigjimin dhe rregullimin e disponueshëm.

267. Çdo Palë ka fleksibilitet nëse një njoftim dhe transparencë e tillë ofrohet nëpërmjet publikimit të njoftimeve të përgjithshme për publikun – për shembull në një faqe interneti qeveritare – ose njoftimit personal për individin, të dhënat personale të të cilit ka marrë Pala. Njoftimi duhet të jetë i aksesueshëm pa vështirësi dhe lehtësisht i kuptueshëm. Pavarësisht nëse është dhënë njoftim i përgjithshëm apo personal, duhet të përfshihet informacioni i mëposhtëm: i. baza ligjore për përpunim dhe qëllimi/et e përpunimit, përfshirë qëllimet e zbulimeve të parashikuara ose të zakonshme të informacionit; ii. periudhat e mbajtjes ose rishikimit sipas paragrafit 5 të këtij neni, sipas rastit; iii. marrësit ose kategoritë e marrësve të cilëve u jepen të dhënat; dhe iv. akses, korrigjim dhe mjetet juridike gjyqësore dhe jogjyqësore të disponueshme.

268. Sipas paragrafit 11/b, kur njoftimi personal i jepet individit të dhënat e të cilit ka marrë Pala, kërkesa e njoftimit dhe transparencës e paragrafit 11/a mund t'u nënshtrohet kufizimeve të arsyeshme në përputhje me kushtet e përcaktuara në paragrafin 12/a/i të këtij neni. Për shembull, brenda kontekstit të çështjeve të drejtësisë penale mund të ketë rrethana legjitime në të cilat dhënia e njoftimit mund të vonohet ose anashkalohet. Këto rrethana referohen në paragrafin 12/a/i dhe përshkruhen në paragrafin 272 të këtij raporti shpjegues. Mund të lindin, gjithashtu, situata kur sasia e detajeve të dhëna në njoftimin e përgjithshëm mund të jetë e kufizuar, në varësi të sensitivitetit të informacionit.

269. Paragrafi 11/c ofron një bazë për palët që të balancojnë interesin për transparencë me nevojën për konfidencialitet në çështjet e drejtësisë penale. Ai parashikon që kur kuadri i brendshëm ligjor i Palës transferuese kërkon njoftim personal për individin, të dhënat e të cilit i janë paraqitur një Pale tjetër sipas këtij Protokolli, pala transferuese do të marrë masa që Pala marrëse të informohet në momentin e transferimit në lidhje me këtë kërkesë dhe informacionin e duhur të kontaktit. Pala transferuese nuk do ta njoftojë individin nëse Pala marrëse ka kërkuar, kur zbatohen kushtet për kufizimet e përcaktuara në paragrafin 12.a.i, që siguri i të dhënave të mbahet konfidencial. Pasi këto kushte për kufizime të mos zbatohen më dhe mund të jepet njoftim personal, Pala marrëse do të marrë masa që Pala transferuese të informohet se njoftimi mund të jepet. Kjo mund të përfshijë një rishikim periodik të nevojës për kufizime të tilla. Nëse ende nuk është informuar, pala transferuese ka të drejtë t'i bëjë kërkesa palës marrëse, e cila do të informojë palën transferuese nëse duhet të mbajë kufizimin.

Paragrafi 12 – Akses dhe korrigjim

270. Paragrafi 12/a kërkon që çdo palë të garantojë që çdo individ, të dhënat personale të të cilit janë marrë sipas këtij Protokolli, ka të drejtë të kërkojë dhe të sigurojë, në përputhje me proceset e përcaktuara në kuadrin e saj të brendshëm ligjor dhe pa vonesë të panevojshme, akses në këto të dhëna (në bazë të kufizimeve të mundshme) dhe kur këto të dhëna janë të pasakta ose janë përpunuar në mënyrë jo të duhur, korrigjimin. Shprehja “në përputhje me proceset e përcaktuara në kuadrin e saj të brendshëm ligjor” u jep palëve fleksibilitet në lidhje me mënyrën se si mund të kërkohet dhe sigurohet akses dhe korrigjimi, dhe synon t'u referohet proceseve të vendosura, për shembull, në ligjet, rregulloret, rregullat në fuqi (të tilla si rregullat juridiksionale) dhe politikat, si dhe rregullat e zbatueshme të provave. Në disa sisteme ligjore, një individ do të duhet të ndjekë aksesin dhe korrigjimin administrativisht përpara se të kërkojë mjete juridike.

271. Paragrafi 12/a/i parashikon që në rastin e një kërkesë për akses, një individ ka të drejtë të marrë një kopje me shkrim ose elektronike të dokumentacionit që përmban të dhënat personale të individit dhe informacionin e disponueshëm që specifikon bazën ligjore dhe qëllimin/et e përpunimit, mbajtjen dhe marrësit ose kategoritë e marrësve të të dhënave (“aksesi”), si dhe informacion për opsionet e disponueshme për rregullim sipas paragrafit 13. Kjo, gjithashtu, mund t'i lejojë individit të konfirmojë nëse të dhënat e tyre personale janë

marrë (ose jo) sipas këtij Protokolli dhe nëse janë përpunuar ose janë duke u përpunuar. Dhënia e dokumentacionit që përmban informacionin e disponueshëm që specifikon bazën ligjore dhe qëllimin/et e përpunimit do ta ndihmojë individin në vlerësimin nëse të dhënat personale janë duke u përpunuar, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Shumë Palë mund të ofrojnë tashmë një kuadër për akses të tillë nëpërmjet ligjeve të tyre të privatësisë, lirisë së informacionit ose aksesit në të dhënat qeveritare.

272. Aftësia për të garantuar akses të tillë në një rast të veçantë mund t'i nënshtrohet kufizimeve proporcionale të lejuara sipas kuadrit të brendshëm ligjor të një Pale, "të nevojshme, në kohën e gjykimit, për të mbrojtur të drejtat dhe liritë e të tjerëve ose objektiva të rëndësishëm të interesit të përgjithshëm publik dhe që i kushtojnë vëmendjen e duhur interesave legjitimë të individit në fjalë". Të drejtat dhe liritë e të tjerëve, për shembull, mund të përfshijnë privatësinë e individëve të tjerë, të dhënat personale të të cilëve do të zbuloheshin në rast se u jepet akses. Objektivat e rëndësishëm të interesit të përgjithshëm publik mund të përfshijnë, për shembull, mbrojtjen e sigurisë kombëtare dhe sigurisë publike (për shembull informacion për kërcënimet e mundshme terroriste ose rreziqe serioze për zyrtarët ligjzbatues); parandalimin, zbulimin, hetimin ose ndjekjen penale të veprave penale dhe shmangien e cenimeve ndaj kërkimeve, hetimeve dhe procedimeve zyrtare. Në mënyrë të ngjashme me përshkrimin e proporcionalitetit në paragrafin 146 të raportit shpjegues të Konventës, "kufizimet proporcionale" në këtë kontekst pritet të zbatohen nga çdo Palë në përputhje me parimet përkatëse të kuadrit të saj të brendshëm ligjor. Për Palët e Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (ETS nr. 5) ose të Protokollit CETS nr. 223 që ndryshon Konventën për Mbrojtjen e Individëve në lidhje me Përpunimin Automatik të të Dhënave Personale, proporcionaliteti do të burojë nga kërkesat e këtyre Konventave. Palët e tjera do të zbatojnë parimet përkatëse të kuadrit të tyre të brendshëm ligjor që kufizojnë në mënyrë të arsyeshme aftësinë për të garantuar akses për mbrojtjen e interesave të tjerë legjitimë. Siç u përcaktua më lart, kufizimet proporcionale duhet të mbrojnë të drejtat dhe liritë e të tjerëve ose të mbrojnë objektiva të rëndësishëm të interesit të përgjithshëm publik dhe t'u kushtojnë vëmendjen e duhur "interesave legjitimë të individit në fjalë". Shprehja "interesat legjitimë të individit në fjalë" u konsiderua nga hartuesit se përfshin të drejtat dhe liritë e individit. Në rastin kur përmenden këto arsye për kufizime, autoriteti i kërkuar inkurajohet të dokumentojë një vendim të tillë për qëllimin e paragrafit 14. Palët duhet, gjithashtu, të marrin në konsideratë nëse aksesit i pjesshëm mund të jepet kur arsyet për ndonjë kufizim (për shembull për të mbrojtur informacionin e klasifikuar ose informacionin konfidencial tregtar) zbatohen vetëm për pjesë të caktuara të informacionit.

273. Kur dispozitat e tjera të këtij neni lejojnë kufizime sipas kushteve të përcaktuara në paragrafin 12/a/i, "në momentin e gjykimit" synohet t'i referohet, në rastin e paragrafit 7, momentit të njoftimit të një incidenti sigurie; në rastin e paragrafit 11/b, deri në kohën e dhënies së njoftimit personal dhe në rastin e 11/c, në kohën kur një Palë kërkon konfidencialitet.

274. Sipas paragrafit 12/a/ii, çdo Palë do të garantojë që çdo individ, të dhënat e të cilit janë marrë sipas këtij Protokolli, ka të drejtë të kërkojë dhe të sigurojë, në përputhje me proceset e përcaktuara në kuadrin e saj të brendshëm ligjor dhe pa vonesë të panevojshme, korrigjim kur të dhënat personale të individit janë të pasakta ose janë përpunuar në mënyrë jo të duhur. Korrigjimi do të përfshijë – sipas rastit dhe siç është e arsyeshme, duke marrë parasysh arsyet për korrigjimin dhe kontekstin e veçantë të përpunimit – korrigjim, plotësim (për shembull, nëpërmjet raportimit ose duke ofruar informacion shtesë ose korrigjues), fshirje ose anonimizim, kufizim të përpunimit ose bllokim. Në këtë drejtim, hartuesit çmuan se fshirja ose anonimizimi është masa e përshtatshme dhe e arsyeshme e veprimit, nëse të dhënat përpunohen në kundërshtim me paragrafin 5. Në rast të shkeljes së paragrafit 2, mund të jetë, gjithashtu, e nevojshme që Pala të kufizojë përpunimin; megjithatë, kjo do të varet

përfundimisht nga konteksti i veçantë (për shembull nevoja për të ruajtur të dhënat personale për qëllime provash). Kur të dhënat bëhen anonime, Palët duhet të marrin në konsideratë rrezikun e ri-identifikimit të paautorizuar dhe të zbatojnë masat e duhura për të minimizuar atë rrezik. Palët inkurajohen, kur është e mundur, të njoftojnë Palën nga e cila janë marrë të dhënat dhe subjektet e tjera me të cilat janë ndarë të dhënat, për çdo veprim korrigjues të ndërmarrë.

275. Sipas paragrafit 12/b, nëse aksesit ose korrigjimi refuzohet ose kufizohet sipas paragrafit 12/a, Pala do t'i japë individit, në formë të shkruar, e cila mund të sigurohet në mënyrë elektronike, pa vonesë të panevojshme, një përgjigje që informon atë individ për mohimin ose kufizimin. Ndërsa autoriteti do të paraqesë arsyet për një mohim ose kufizim të tillë, një komunikim mund të jetë i përgjithshëm (d.m.th., pa konfirmuar ose mohuar ekzistencën e ndonjë regjistrimi përkatës), kur është e nevojshme për të mos cenuar një objektiv sipas paragrafit 12/a/i. Megjithatë, palët duhet të garantojnë që komunikimi të përfshijë informacion mbi opsionet e disponueshme për rregullim.

276. Palët mund të paguajnë një tarifë për sigurimin e aksesit (për shembull koston administrative të grumbullimit dhe shqyrtimit të dokumenteve në të cilat është kërkuar akses). Megjithatë, për të mos penguar ose shkurajuar aksesin, çdo tarifë duhet të kufizohet në atë që është e arsyeshme dhe jo e tepruar, duke pasur parasysh burimet e përfshira. Për të lehtësuar ushtrimin e të drejtave të përcaktuara në paragrafin 12/a, Palët inkurajohen që të lejojnë individët të kërkojnë një përfaqësues për të ndihmuar në kërkimin dhe marrjen e masave të përshkruara aty ose për të paraqitur një kërkesë dhe/ose ankesë në emër të tij ose të saj. Në këto rrethana, njoftimi sipas paragrafit 11/a, si dhe informacioni i marrë në përgjigje të një kërkesë për akses në bazë të paragrafit 12/a/i., mund t'i referohet kësaj mundësie. Megjithatë, një përfaqësim i tillë duhet të jetë në përputhje me kërkesat ligjore të brendshme të zbatueshme të Palës në të cilën kërkohen masa të tilla, ose kërkesa dhe/ose ankesa është paraqitur siç përshkruhet më sipër, duke përfshirë rregullat që rregullojnë kushtet në të cilat personat ose subjektet mund të përfaqësojnë interesat ligjore të të tjerëve (për shembull, në disa sisteme ligjore vendëse, rregullat që rregullojnë autorizimin/prokurën).

Paragrafi 13 – Mjetet juridike gjyqësore dhe jogjyqësore

277. Paragrafi 13 parashikon se “çdo Palë do të ketë mjete juridike efektive gjyqësore dhe jogjyqësore për të siguruar rregullim për shkeljet e këtij neni”. I lihet secilës Palë që të përcaktojë llojin e mjeteve juridike për shkelje të dispozitave të këtij neni dhe nuk kërkohet që çdo lloj mjeti juridik të jetë i disponueshëm për ndonjë shkelje të këtij neni. Mjetet juridike të ofruara duhet të jenë efektive në trajtimin e shkeljeve të këtij neni. Palët mund të përfshijnë kompensimin si mjet juridik, në rastet kur është e nevojshme, për dëmin fizik ose jo fizik që ankuesi ka konstatuar se ka rezultuar nga shkelja.

Paragrafi 14 – Mbikëqyrja

278. Paragrafi 14 kërkon që palët të kenë “një ose më shumë autoritete publike funksionale që ushtrojnë, të vetme ose në mënyrë kumulative, funksione dhe kompetenca të pavarura dhe efektive mbikëqyrëse në lidhje me masat e përcaktuara në këtë nen”. Dispozita u lejon Palëve fleksibilitet në mënyrën se si ta zbatojnë këtë kërkesë. Disa Palë mund të krijojnë autoritete të specializuara për mbrojtjen e të dhënave, ndërsa palë të tjera mund të zgjedhin të ushtrojnë mbikëqyrje në mënyrë kumulative nëpërmjet më shumë se një autoriteti, funksionet e të cilit mund të mbivendosen. Kjo pasqyron dallimet në strukturat kushtetuese, organizative dhe administrative të palëve. Në disa palë, këto autoritete mbikëqyrëse mund të jenë vendosur brenda komponentëve qeveritarë, aktivitetet e të cilëve mbikëqyrin dhe buxhetet e tyre mund të jenë pjesë e buxhetit të përgjithshëm të komponentit. Në një rast të tillë, këto autoritete duhet të gëzojnë pavarësinë për të kryer me efektivitet përgjegjësitë e tyre mbikëqyrëse.

279. Hartuesit çmuan se një numër elementesh kontribuojnë në funksionet dhe kompetencat e pavarura dhe efektive të mbikëqyrjes. Autoritetet duhet të kryejnë detyrat e tyre dhe të ushtrojnë kompetencat në mënyrë të paanshme; ata duhet të gëzojnë aftësinë për të

vepruar pa ndikime të jashtme që mund të ndërhyjnë në ushtrimin e pavarur të kompetencave dhe funksioneve të tyre; në veçanti, këto autoritete nuk duhet t'u nënshtrohen udhëzimeve, në një rast të veçantë, për ushtrimin e kompetencave të tyre hetimore dhe/ose marrjen e masave korrigjuese; dhe së fundi, është e rëndësishme që autoritetet të kenë aftësitë, njohuritë dhe ekspertizën e nevojshme për të kryer detyrat e tyre dhe për të marrë burimet e duhura financiare, teknike dhe njerëzore për kryerjen efektive të funksioneve të tyre.

280. Funksionet dhe kompetencat e këtyre autoriteteve do të “përfshijnë kompetencat hetimore, fuqinë për të vepruar sipas ankesave dhe aftësinë për të ndërmarrë veprime korrigjuese”. Hartuesit çmuan se kompetencat hetimore duhet të përfshijnë kompetencën për të marrë informacionin e nevojshëm për kryerjen e detyrave të tyre, duke përfshirë, në bazë të kushteve të përshtatshme, aksesin në të dhënat e mbajtura sipas paragrafit 8. Veprimet korrigjuese mund të përfshijnë nxjerrjen e paralajmërimeve për mospërputhje ose udhëzime se si të përmbushen operacionet e përpunimit të të dhënave (për shembull, duke kërkuar zbatimin e masave shtesë të sigurisë për të kufizuar aksesin në të dhëna ose korrigjimin e të dhënave personale), duke kërkuar pezullimin (e përkohshëm) të disa operacioneve të përpunimit ose duke ia referuar çështjen autoriteteve të tjera (për shembull inspektorëve të përgjithshëm, prokurorëve publikë, gjyqtarëve hetues ose organeve legislative). Një veprim i tillë korrigjues mund të merret me nismën e autoriteteve ose me ankesat e bëra nga individë në lidhje me përpunimin e të dhënave të tyre personale.

281. Palët inkurajohen që të nxisin bashkëpunimin ndërmjet autoriteteve të tyre mbikëqyrëse përkatëse. Konsultimet ndërmjet autoriteteve përkatëse të palëve, gjatë kryerjes së funksioneve të tyre mbikëqyrëse sipas këtij neni, mund të zhvillohen sipas rastit. Kjo mund të përfshijë shkëmbimin e informacionit dhe praktikave më të mira.

Paragrafi 15 – Konsultimi dhe pezullimi

282. Paragrafi 15 rregullon rastet kur, sipas nenit 14, një Palë mund të pezullojë transferimin e të dhënave personale ,sipas këtij Protokolli të një Palë tjetër kur Palët veprojnë sipas paragrafit 1/a të nenit 14. Paragrafi 15 sqaron se duke marrë parasysh qëllimet e rëndësishme ligjzbatuese të këtij Protokolli, pezullime të tilla duhet të ndodhin vetëm në kushte rigorozë dhe në përputhje me procedurat specifike të përshkruara në të. Qëllimi i dispozitave për mbrojtjen e të dhënave të këtij neni është siguri i garancie të duhura për mbrojtjen e të dhënave personale, duke përfshirë rastin e ndarjes së mëtejshme brenda një Pale dhe transferimeve të mëtejshme. Hartuesit çmuan se garancitë e këtij neni dhe zbatimi efektiv i tyre janë thelbësore dhe për këtë arsye e çmuan të rëndësishëm parashikimin e pezullimit të transferimeve të të dhënave personale për situata të caktuara. Si rrjedhojë, një Palë mund të pezullojë transferimin e të dhënave personale, sipas këtij Protokolli të një Palë tjetër, nëse ka prova thelbësore për shkelje sistematike ose materiale të kushteve të këtij neni, ose nëse një shkelje materiale është e pashmangshme. Ndërsa kërkesa e “provave materiale” nuk e detyron një Palë të provojë një shkelje sistematike ose materiale përtej dyshimit, ajo nuk mund të pezullojë transferimet bazuar vetëm në një dyshim ose supozim. Në fakt, përcaktimi i Palës duhet të ketë mbështetje thelbësore në prova të besueshme faktike. Një “shkelje materiale” nënkupton shkelje të konsiderueshme të një detyrimi material sipas këtij neni. Kjo mund të përfshijë mos-sigurimin e një garancie të kërkuar të këtij neni në kuadrin e brendshëm ligjor të një Pale. Hartuesit pranuan se pezullimi është, gjithashtu, i disponueshëm, për shkak të shkeljeve sistematike – për shembull shkeljet e shpeshta të përsëritura të garancive të këtij neni. Hartuesit pranuan më tej se moszbatimi i disa garancive për përpunimin e të dhënave personale në një rast individual, në mungesë të një shkeljeje materiale, nuk do të sigurojë bazë të mjaftueshme për të cituar këtë dispozitë, pasi individë në fjalë duhet të jetë i aftë për të trajtuar shkelje të tilla nëpërmjet mjeteve efektive juridike gjyqësore jo gjyqësore sipas paragrafit 13 të nenit 14.

283. Paragrafi 15 parashikon më tej se një Palë “nuk do të pezullojë transferimet pa njoftim të arsyeshëm dhe jo derisa Palët e interesuara të jenë angazhuar në një periudhë të arsyeshme

konsultimi pa arritur një zgjidhje”. Kjo kërkesë konsultimi pranon se pezullimi i transferimeve kritike ligjzbatuese duhet të ndërmerret vetëm pasi palës tjetër t’i jepet mundësi e arsyeshme për të sqaruar situatën ose për të trajtuar problemet e deklaruara. Në fillim të këtij konsultimi, Pala që citohet në paragrafin 15 mund t’i kërkojë Palës tjetër të japë informacionin përkatës. Megjithatë, siç pranohet në paragrafin 15, Pala që citohet në këtë paragraf duhet të ketë paraprakisht prova thelbësore të një shkeljeje materiale ose sistematike ose shkeljeje të pashmangshme materiale; si rrjedhojë, mekanizmi i konsultimit nuk duhet të përdoret për të marrë prova të mëtejshme kur thjesht dyshohet për një shkelje. Transferimet e të dhënave sipas këtij Protokollit mund të pezullohen vetëm pas një njoftimi të arsyeshëm dhe një periudhe të arsyeshme konsultimi pa arritur zgjidhje. Megjithatë, një Palë mund të pezullojë përkohësisht transferimet në rast të një shkeljeje sistematike ose materiale që paraqet rrezik të lartë dhe të pashmangshëm për jetën ose sigurinë ose rrezik të lartë dhe të pashmangshëm të dëmtimit të konsiderueshëm të reputacionit ose monetar për një person fizik. Kjo përfshin një rrezik të lartë dhe të pashmangshëm për dëmtim trupor ose për shëndetin e një personi fizik. Në këto raste, Pala do të njoftojë dhe do të fillojë konsultimet me Palën tjetër menjëherë pas pezullimit të përkohshëm të transferimeve. Hartuesit çmuan se pezullimi i përkohshëm në përgjithësi duhet të kufizohet tek ato transferime që lidhen drejtpërdrejt me urgjencën që justifikon pezullimin e përkohshëm.

284. Nëse Pala pezulluese përmbush kushtet e përcaktuara në paragrafin 15, ajo mund të pezullojë transferimet dhe Pala tjetër nuk mund të reagojë. Megjithatë, nëse Pala tjetër ka prova thelbësore se pezullimi nga Pala pezulluese ishte në kundërshtim me kushtet e paragrafit 15, ajo mund të pezullojë reciprokisht transferimet e të dhënave të Pala pezulluese.

Në këtë kontekst, termi “provë thelbësore” ka të njëjtin kuptim si në lidhje me pezullimin fillestar nga pala pezulluese. Pezullimi nga pala pezulluese do të ishte në kundërshtim me kushtet e paragrafit 15, për shembull, nëse pala pezulluese nuk do të kishte “prova thelbësore”, shkelja nuk ishte as “sistematike”, as “materiale” ose pala pezulluese nuk arriti të përmbushte kërkesat procedurale për pezullim, veçanërisht ato që lidhen me konsultimet.

285. Së fundi, paragrafi 15 parashikon se “Pala pezulluese do të heqë pezullimin sapo shkelja që justifikon pezullimin të jetë korrigjuar” dhe se “çdo pezullim i ndërsjellë do të hiqet në atë kohë”. Një rregull i ngjashëm me atë të zbatuar në nenin 24, paragrafi 4, zbatohet në kontekstin e pezullimit sipas këtij paragrafi. Kjo nënkupton se paragrafi 15 parashikon që “çdo e dhënë personale e transferuar përpara pezullimit, do të vijojë të trajtohet në përputhje me këtë Protokoll”.

286. Palët inkurajohen të bëjnë publike ose të njoftojnë zyrtarisht ofruesit e shërbimeve dhe subjektet të cilëve mund t’u drejtohen kërkesat ose urdhrat sipas kreut II, seksioni 2, për çdo pezullim ose pezullim të përkohshëm sipas këtij paragrafi. Një komunikim i tillë mund të jetë i rëndësishëm për të pezulluar në mënyrë efektive transferimet e të dhënave personale të një Palë që është në shkelje materiale ose sistematike të nenit 14, por, gjithashtu, për të siguruar që ofruesit dhe subjektet e shërbimeve të mos kufizojnë transferimin e informacionit ose provave sipas këtij Protokollit bazuar në besimin e gabuar se një Palë i nënshtrohet kësaj dispozite pezullimi.

287. Megjithëse paragrafi 15 parashikon procedura specifike në lidhje me konsultimin dhe pezullimin e transferimeve të të dhënave personale për arsye të mbrojtjes së të dhënave, procedurat në paragrafin 15 nuk synojnë të cenojnë konsultimet sipas nenit 23, paragrafi 1, ose të drejtat e pezullimit që mund të zbatohen sipas së drejtës ndërkombëtare, në lidhje me nenet e tjera të këtij Protokollit.

KREU IV DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

288. Dispozitat e përfshira në këtë krye, në pjesën më të madhe, bazohen si në “Klauzolat përfundimtare model për Konventat, Protokollet Shtesë dhe Protokollet Ndryshuese të lidhura brenda Këshillit të Evropës”, të cilat u miratuan nga Komiteti i Ministrave në mbledhjen e 1291-të të Zëvendësministrave në korrik 2017, dhe klauzolat përfundimtare të Konventës. Meqë disa nga nenet nën këtë krye ose përdorin gjuhën standarde të klauzolave model, ose bazohen në praktikën e konsoliduar të hartimit të traktateve në Këshillin e Evropës, ato nuk kërkojnë komente specifike. Megjithatë, disa modifikime të klauzolave të modelit standard dhe devijimet nga dispozitat përfundimtare të Konventës kërkojnë disa shpjegime.

Neni 15 **Efektet e këtij Protokolli**

289. Paragrafi 1/a i nenit 15 përfshin nenin 39, paragrafi 2 të Konventës. Siç pranohet në paragrafin 312 të raportit shpjegues të Konventës, ky paragraf parashikon që Palët janë të lira të zbatojnë marrëveshjet që ekzistojnë tashmë ose që mund të hyjnë në fuqi në të ardhmen. Ky Protokoll, si Konventa, në përgjithësi parashikon detyrime minimale; si rrjedhojë, ky paragraf pranon se Palët janë të lira të marrin përsipër detyrime që janë më specifike, përveç atyre të përcaktuara tashmë në këtë Protokoll, kur vendosin marrëdhëniet e tyre në lidhje me çështjet e trajtuara në të. Megjithatë, Palët duhet të respektojnë objektivat dhe parimet e Protokollit kur veprojnë në këtë mënyrë dhe për këtë arsye nuk mund të pranojnë detyrime që do të cenonin qëllimin e tij.

290. Paragrafi 1/b i këtij neni pranon, gjithashtu, integrimin e zgjeruar të Bashkimit Evropian (BE) që nga hapja e Konventës për nënshkrim në vitin 2001, veçanërisht në fushat e zbatimit të ligjit dhe bashkëpunimit gjyqësor në çështjet penale, si dhe mbrojtjes së të dhënave. Si rrjedhojë, ai i lejon shtetet anëtare të BE-së të zbatojnë legjislacionin e Bashkimit Evropian që rregullon çështjet e trajtuara në këtë Protokoll ndërmjet tyre. Hartuesit synonin që legjislacioni i Bashkimit Evropian të përfshinte masat, parimet dhe procedurat e parashikuara në rendin juridik të BE-së, në veçanti ligjet, rregulloret ose dispozitat administrative, si dhe kërkesa të tjera, përfshirë vendimet gjyqësore. Si rrjedhojë, paragrafi 1/b synon të mbulojë marrëdhëniet e brendshme ndërmjet shteteve anëtare të BE-së dhe ndërmjet shteteve anëtare të BE-së dhe institucioneve, organeve dhe agjencive të BE-së. Nëse nuk ka legjislacion të Bashkimit Evropian në lidhje me një çështje që hyn në objektin e këtij Protokolli, ky Protokoll do të vijojë të rregullojë atë çështje ndërmjet Palëve që janë shtete anëtare të BE-së.

291. Paragrafi 1/c sqaron se paragrafi 1/b nuk cenon zbatimin e plotë të këtij Protokolli ndërmjet palëve që janë anëtare të BE-së dhe palëve të tjera. Si rrjedhojë, paragrafi 1/b nuk synon të ketë ndonjë efekt përtej marrëdhënieve të brendshme të BE-së, siç përshkruhet në paragrafin 290 më lart; ky Protokoll zbatohet plotësisht ndërmjet Palëve që janë shtete anëtare të BE-së dhe palëve të tjera. Hartuesit e konsideruan një dispozitë të tillë thelbësore, për të garantuar që palët që nuk janë shtete anëtare të BE-së do të merrnin të gjitha përfitimet e këtij Protokolli në marrëdhëniet e tyre me Palët që janë shtete anëtare të BE-së. Për shembull, hartuesit diskutuan se një shtet anëtar i BE-së që merr informacion ose prova nga një Palë joanëtare e BE-së do të duhet të kërkonte pëlqimin e palës joanëtare të BE-së përpara se të transferonte informacionin ose provat te një Palë tjetër e BE-së, në përputhje me nenin 14, paragrafi 10. Në mënyrë të ngjashme, paragrafi 1/a i këtij neni do të zbatohet plotësisht ndërmjet palëve që janë shtete anëtare të BE-së dhe palëve të tjera që nuk janë.

292. Paragrafi 2 i nenit 15 përfshin nenin 39, paragrafi 3 të Konventës. Ngjashëm me Konventën, siç shpjegohet në paragrafin 314 të raportit shpjegues të Konventës, ky Protokoll nuk synon të trajtojë të gjitha çështjet e pazgjidhura në lidhje me format e bashkëpunimit ndërmjet palëve ose ndërmjet palëve dhe subjekteve private lidhur me krimin kibernetik dhe marrjen e provave në formë elektronike të veprave penale. Si rrjedhojë, paragrafi 2 i nenit 15 u

përfshi për të qartësuar se ky Protokoll prek vetëm atë që trajton. Të paprekura mbeten të drejta, kufizime, detyrime dhe përgjegjësi të tjera që mund të ekzistojnë, por që nuk trajtohen nga ky Protokoll.

293. Neni 15 nuk përmban një dispozitë të ngjashme me nenin 39, paragrafi 1 të Konventës. Kjo dispozitë në Konventë shpjegoi se qëllimi i Konventës ishte që të plotësonte traktatet ose marrëveshjet dypalëshe të zbatueshme ndërmjet Palëve, duke përfshirë disa traktate të ekstradimit dhe ndihmës së ndërsjellë. Ky Protokoll nuk përmban asnjë dispozitë për ekstradimin dhe ka shumë dispozita që nuk janë dispozita të ndihmës së ndërsjellë. Siç shpjegohet më gjerësisht në nenin 5 dhe raportin e tij shpjegues shoqërues, çdo seksion i masave të bashkëpunimit në kreun II ndërvepron në mënyra të ndryshme me traktatet e ndihmës së ndërsjellë. Si rrjedhojë, hartuesit arritën në përfundimin se ata nuk duhet të përfshijnë një dispozitë të ngjashme me nenin 39, paragrafi 1.

Neni 16

Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

294. Neni 16 i lejon të gjitha Palët e Konventës që të nënshkruajnë dhe të bëhen Palë të këtij Protokoll. Ndryshe nga Protokoll i Parë (neni 11), ky Protokoll nuk parashikon një procedurë për aderim në këtë Protokoll. Një shtet që dëshiron të nënshkruajë dhe të bëhet Palë e këtij Protokoll, do të duhet fillimisht të bëhet Palë e Konventës.

295. Paragrafi 3 parashikon se ky “Protokoll do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës në të cilën pesë Palë të Konventës kanë shprehur pëlqimin e tyre për të pasur detyrime ligjore për këtë Protokoll”. Ndërsa Konventa parashikonte në nenin 36, paragrafi 3, që të paktën tre nga pesë palët duhet të ishin shtete anëtare të Këshillit të Evropës që Konventa të hynte në fuqi, një kërkesë e tillë nuk përfshihet këtu, pasi ky është Protokoll Shtesë i një Konvente dhe se të gjitha palët duhet të kenë të njëjtën të drejtë për të zbatuar këtë Protokoll sapo një numër minimal prej pesë palëve të Konventës të kenë shprehur pëlqimin e tyre për të pasur detyrime ligjore në lidhje me të. Kjo ndjek qasjen e nenit 10 të Protokollit të Parë.

296. Paragrafi 4 përshkruan procesin për hyrjen në fuqi të këtij Protokoll për ato Palë të Konventës që shprehin pëlqimin e tyre për të pasur detyrime ligjore për këtë Protokoll pas hyrjes së tij në fuqi sipas paragrafit 3. Kjo ndjek qasjen e nenit 36, paragrafi 4 të Konventës.

Neni 17

Klauzola federale

297. Ngjashëm me klauzolën federale të parashikuar në nenin 41 të Konventës, neni 17 i këtij Protokoll përmban një klauzolë federale që lejon një Palë që është shtet federal, të bëjë rezervë “në përputhje me parimet e saj themelore që rregullojnë marrëdhëniet midis qeverisë së saj qendrore dhe Shteteve përbërëse ose subjekteve të tjera të ngjashme territoriale”. Qëllimi i nenit 17 është i njëjtë me atë të nenit 41 të Konventës. Kjo do të thotë, siç përcaktohet në paragrafin 316 të raportit shpjegues të Konventës, “për të përballuar vështirësitë me të cilat shtetet federale mund të përballen si rezultat i shpërndarjes së tyre karakteristike të pushtetit midis autoriteteve qendrore dhe rajonale”.

298. Shtetet federale lejohen të bëjnë rezervë ndaj detyrimeve në kreun II të Konventës (përcaktimi i veprave penale të brendshme dhe masave procedurale të brendshme), në shkallën që masat nuk hyjnë në kompetencën rregullatore të qeverisë qendrore të një shteti federal. Megjithatë, shteteve federale u kërkohet të jenë të aftë të ofrojnë bashkëpunim ndërkombëtar për Palët e tjera sipas kreut III të Konventës.

299. Megjithëse ky Protokoll parashikon bashkëpunim ndërkombëtar dhe jo masa të brendshme, negociatorët pruan se një klauzolë federale është ende e nevojshme në këtë Protokoll. Ndërsa Konventa nuk parashikonte asnjë rezervë federalizmi për ndihmën e ndërsjellë, shumica e masave të këtij Protokoll nuk funksionojnë në të njëjtën mënyrë si ndihma e ndërsjellë tradicionale. Ky Protokoll ofron një sërë masash bashkëpunimi që janë më efikase sesa ndihma e ndërsjellë tradicionale dhe që nuk kërkojnë domosdoshmërisht përfshirjen e qeverisë qendrore. Në veçanti, ky Protokoll prezanton dy masa, nenet 6 dhe 7, në të cilat autoritetet kompetente në një Palë mund të kërkojnë bashkëpunim drejtpërdrejt nga kompanitë private në një Palë tjetër. Këto masa kërkojnë hapa të caktuar proceduralë që një shtet federal mund të ketë vështirësi, duke i kërkuar autoriteteve kompetente nga shtetet përbërëse ose subjektet territoriale që t'i zbatojnë. Për shembull, neni 7 parashikon që një Palë, nëpërmjet njoftimit të Sekretarit të Përgjithshëm, mund të kërkojë që autoritetet nga Palët e tjera të njoftojnë një autoritet të caktuar qeveritar në të njëjtën kohë kur i transmetojnë një urdhër një ofruesi shërbimi që kërkon informacion të abonentit. Nene të tjerë përmbajnë kërkesa për të marrë masa legjislative ose masa të tjera që një shtet federal mund të mos jetë në gjendje t'u kërkojë shteteve të tij përbërëse ose subjekteve të tjera të ngjashme territoriale që t'i miratojnë. Së fundi, ky Protokoll përmban dispozita të detajuara për mbrojtjen e të dhënave, ndërsa Konventa jo. Për shembull, në Shtetet e Bashkuara, sipas kushtetutës së saj dhe parimeve themelore të federalizmit, shtetet e saj përbërëse miratojnë ligjet e tyre procedurale penale dhe penale (të ndara nga ligjet federale); krijojnë gjykatat, prokurorët dhe policinë e tyre; dhe të hetojnë dhe ndjekin penalisht veprat penale shtetërore. Autoritetet kompetente shtetërore janë të pavarura dhe nuk varen nga autoritetet federale.

300. Nëse autoritetet e shtetit përbërës të një shteti federal ose subjekti të ngjashëm territorial kërkojnë format e bashkëpunimit të parashikuara sipas këtij Protokoll, mund të ndodhë që: i. ato të veprojnë sipas ligjeve procedurale dhe të privatësisë, të ndryshme nga ato nën të cilat funksionojnë autoritetet e qeverisë qendrore; ii. nuk i përgjigjen qeverisë qendrore për sa i përket hierarkisë organizative; ose iii. qeveria qendrore nuk ka fuqinë ligjore për të urdhëruar veprimet e tyre. Në situata të tilla, mund të ekzistonte vetëm siguria që një shtet përbërës ose subjekt i ngjashëm territorial do të përmbushte kërkesat e këtij Protokoll – ato që lidhen me kërkimin e informacionit ose provave, si dhe ato që lidhen me trajtimin e mëvonshëm të një informacioni ose prove të tillë – nëse i. i zbaton ato vetë, ose ii. nëse autoritetet e tij kërkuar bashkëpunim nëpërmjet ose me pjesëmarrjen e autoriteteve të qeverisë qendrore, të cilat do të kujdeseshin për përmbushjen e tyre (për shembull, nëpërmjet ndihmës së ndërsjellë ose pikës së kontaktit 24/7, ose me pjesëmarrjen e qeverisë qendrore në një JIT).

301. Duke pasur parasysh këto konsiderata, paragrafi 1 ofron një mundësi rezerve për palët që janë shtete federale. Këto palë mund të rezervojnë të drejtën të marrin përsipër detyrime sipas këtij Protokoll në përputhje me parimet e tyre themelore që rregullojnë marrëdhëniet ndërmjet qeverisë së tyre qendrore dhe shteteve përbërëse ose subjekteve të tjera të ngjashme territoriale, në bazë të paragrafëve 1/a deri c, të cilët kufizojnë qëllimin e një rezerve të tillë. Sipas paragrafit 1/a, qeverisë qendrore të një shteti federal që citon këtë rezervë, i kërkohet të zbatojë të gjitha kushtet e këtij Protokoll (në bazë të rezervave dhe deklaratave të disponueshme). Në lidhje me detyrimet për mbrojtjen e të dhënave sipas këtij Protokoll, për palët që procedojnë sipas nenit 14, paragrafi 1/a, kjo përfshin detyrimet në nenin 14, paragrafi 9/b në lidhje me ndarjen e mëtejshme me shtetet përbërëse ose subjekte të tjera të ngjashme territoriale (shih raportin shpjegues, paragrafi 260) kur një autoritet federal ka kërkuar informacion sipas këtij Protokoll, qoftë për qëllimet e veta ose në emër të një autoriteti në nivel nën-federal, dhe më pas e ndan këtë informacion me një autoritet të tillë në nivel nën-federal. Gjithashtu, paragrafi 1/b parashikon që ngjashëm me nenin 41, paragrafi 1 të Konventës, një rezervë e tillë nuk do të cenojë detyrimet e atij Shteti Federal Palë për të garantuar bashkëpunimin e kërkuar nga Palët e tjera në përputhje me dispozitat e kreut II. Së

fundi, sipas paragrafit 1/c, pavarësisht nga rezerva e një shteti federal, neni 13 i këtij Protokoll – i cili kërkon, në përputhje me nenin 15 të Konventës, mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut sipas legjislacionit të brendshëm – zbatohet për shtetet përbërëse të shtetit federal ose subjektet e ngjashme territoriale, përveç qeverisë qendrore, sipas paragrafit 1/a.

302. Paragrafi 2 parashikon që nëse një shtet federal bën rezervë sipas paragrafit 1 dhe autoritetet e një shteti përbërës ose subjekti të ngjashëm territorial në atë Palë kërkojnë bashkëpunim drejtpërdrejt nga një autoritet, ofrues ose subjekt në një Palë tjetër, ajo Palë tjetër “mund të parandalojë autoritetet, ofruesit ose subjektet në territorin e saj që të bashkëpunojnë në përgjigje” ndaj tyre. Pala tjetër mund të përcaktojë se në cilën mënyrë duhet të parandalojë bashkëpunimin e autoriteteve ose ofruesve ose subjekteve në territorin e saj. Ekzistojnë dy përjashtime nga autoriteti/kompetenca e një Pale tjetër për të parandaluar bashkëpunimin.

303. Së pari, paragrafi 2 parashikon që bashkëpunimi nuk mund të pengohet nga kjo Palë tjetër nëse, për shkak se shteti përbërës ose subjekti tjetër i ngjashëm territorial përmbush detyrimet e këtij Protokoll, shteti federal palë në fjalë ka “njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës që një shtet përbërës ose subjekt tjetër i ngjashëm territorial përmbush detyrimet e këtij Protokoll të zbatueshëm për atë Shtet federal”. Termi “detyrimet e këtij Protokoll të zbatueshme për atë Shtet Federal” nënkupton që një autoritet i një shteti përbërës ose subjekti tjetër të ngjashëm territorial nuk mund t’i nënshtrohet asnjë kërkesë që qeveria qendrore nuk i nënshtrohet, si për shembull për shkak të një rezerve të zbatueshme.

Nëse shteti federal ia ka bërë këtë njoftim Sekretarit të Përgjithshëm në lidhje me një shtet të caktuar përbërës, një Palë tjetër kërkohet të garantojë ekzekutimin e një urdhri ose kërkesë nga ai shtet në të njëjtën masë sikur të ishte marrë nga autoritetet e qeveria qendrore. Natyrisht, kërkesat dhe procedurat e përfshira në ndonjë masë bashkëpunimi të kreut II zbatohen ende për kërkesat ose urdhrat e paraqitura nga këto shtete përbërëse ose subjekte të ngjashme territoriale dhe pajtueshmëria me këto kërkesa është e nevojshme. Ky paragraf kërkon që Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës të krijojë dhe të mbajë të përditësuar një regjistër të njoftimeve të tilla. Palët inkurajohen që t’i ofrojnë Sekretarit të Përgjithshëm informacion të përditësuar.

304. Së dyti, sipas paragrafit 3, nëse një kërkesë ose urdhër i një shteti përbërës ose njësie tjetër të ngjashme territoriale është paraqitur nëpërmjet qeverisë qendrore ose, sipas nenit 12, në përputhje me një marrëveshje të ekipit të përbashkët hetimor që është lidhur me pjesëmarrjen e qeverisë qendrore, një Palë tjetër nuk mund të pengojë autoritetet, ofruesit ose subjektet në territorin e saj nga transferimi i informacionit ose provave në përputhje me kushtet e këtij Protokoll, me arsyetimin se bashkëpunimi është duke u kërkuar nga një shtet përbërës ose njësi e ngjashme territoriale e një shteti federal që ka bërë rezervën sipas paragrafit 1. Kjo ndodh sepse kur kërkesa ose urdhri është dorëzuar nëpërmjet qeverisë qendrore ose kur është lidhur marrëveshja e grupit të përbashkët hetimor me pjesëmarrjen e qeverisë qendrore, qeverisë qendrore i kërkohet të “garantojë përmbushjen e detyrimeve të zbatueshme të Protokollit”. Meqë qeveria qendrore paraqet kërkesën ose urdhrin (ose merr pjesë në JIT), ajo ka mundësinë dhe detyrimin të verifikojë nëse kërkesat e këtij Protokoll në lidhje me këto masa janë përmbushur. Për shembull, nëse sipas nenit 7, paragrafi 5/a, një Palë tjetër duhet të njoftohet për transmetimin e një urdhri që kërkon informacionin e abonentit, qeveria qendrore është e detyruar të japë këtë njoftim. Në lidhje me mbrojtjen e të dhënave (për Palët që procedojnë sipas nenit 14, paragrafi 1/a), nëse një shtet përbërës ose subjekt tjetër i ngjashëm territorial kërkon bashkëpunim nëpërmjet qeverisë qendrore, kjo e fundit i jep të dhënat shtetit përbërës ose subjektit tjetër të ngjashëm territorial dhe duhet të zbatojë kërkesat e përcaktuara në nenin 14, paragrafi 9/b (ndarja e mëtejshme brenda një Pale). Kjo do të thotë se qeveria qendrore duhet të ketë në veprim masa, në mënyrë që autoritetet marrëse të vijnë të mbrojnë në mënyrë efektive të dhënat, duke parashikuar një nivel mbrojtjeje të krahasueshëm me atë të parashikuar nga neni 14. Autoritetet e një shteti përbërës ose të njësisë së ngjashme territoriale

që kërkojnë dhe marrin të dhëna personale në këtë mënyrë, ndryshe nuk janë të detyruara të zbatojnë Nenin 14. Nëse Palët e interesuara po zbatojnë një marrëveshje ose rregullim tjetër të përshkruar në nenin 14, paragrafët 1/b ose 1/c, do të zbatohen kushtet e zbatueshme të kësaj marrëveshjeje ose rregullimi.

305. Paragrafi 4 ka pothuajse të njëjtin tekst dhe të njëjtin efekt si në nenin 41, paragrafi 3 të Konventës. Kështu, në lidhje me subjektet e tjera të ngjashme territoriale (përveç rastit kur njoftimi i është dhënë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni), qeverisë qendrore të shtetit federal i kërkohet: i. të informojë autoritetet e shteteve përbërëse të tij ose subjektet e tjera të ngjashme territoriale për dispozitat e këtij Protokoll, dhe ii. të japë “opinionin e saj të favorshëm, duke i inkurajuar që të ndërmarrin veprimet e duhura për zbatimin e tyre”, çka inkurajon shtetet përbërëse ose subjektet e ngjashme territoriale që të zbatojnë plotësisht këtë Protokoll. Për këtë Protokoll, kjo synon, gjithashtu, që eventualisht të lejojë që këto shtete përbërëse ose subjekte të tjera të ngjashme territoriale të njoftohen sipas paragrafit 2 të këtij neni.

Neni 18

Zbatimi territorial

306. Neni 38 i Konventës i lejon Palët të përcaktojnë territorin ose territoret në të cilat do të zbatohet Konventa. Neni 18 i këtij Protokoll i zbaton automatikisht këtë Protokoll në territoret e përcaktuara nga një Palë sipas nenit 38, paragrafët 1 ose 2 të Konventës, në masën që një deklaratë e tillë nuk është tërhequr sipas nenit 38, paragrafi 3 të Konventës. Hartuesit çmuan se do të ishte më mirë nëse i njëjti fushëveprim territorial i Konventës dhe i këtij Protokoll të zbatohet si rregull i paracaktuar.

307. Paragrafi 2 i këtij neni parashikon që “një Palë, në kohën e nënshkrimit të këtij Protokoll ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit, mund të deklarojë se ky Protokoll nuk do të zbatohet për një ose më shumë territore të përcaktuara në deklaratën e Palës sipas nenit 38, paragrafët 1 dhe/ose 2 të Konventës”. Sipas paragrafit 3, Palët mund të tërheqin deklaratën sipas paragrafit 2 të këtij neni, në përputhje me procedurat e përcaktuara. Tërheqja e deklaratës në paragrafin 2 do të kishte efektin e zbatimit të këtij Protokoll në territore shtesë që mbuloheshin nga Konventa, por për të cilat ky Protokoll nuk ishte zbatuar më parë.

308. Ky nen nuk lejon zbatimin e këtij Protokoll për territoret që nuk mbulohen nga Konventa.

Neni 19

Rezervat dhe deklaratat

309. Ky nen parashikon një sërë mundësish për rezerva. Duke pasur parasysh shtrirjen globale të Konventës dhe synimin për të arritur të njëjtin nivel anëtarësie në këtë Protokoll, rezerva të tilla u mundësojnë Palëve të Konventës që të bëhen Palë të këtij Protokoll, ndërsa u lejojnë këtyre palëve të ndjekin qasje dhe koncepte të caktuara në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm, parimet themelore ligjore ose konsideratat politike, sipas rastit.

310. Mundësitë për rezerva janë të kufizuara për të siguruar në masën më të gjerë të mundshme zbatimin uniform të këtij Protokoll nga Palët. Kështu, nuk mund të bëhen rezerva të tjera përveç atyre të renditura. Gjithashtu, rezervat mund të bëhen vetëm nga një Palë e Konventës në kohën e nënshkrimit të këtij Protokoll ose me depozitim të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimi ose miratimit.

311. Ashtu si në Konventë, rezervat në këtë Protokoll përjashtojnë ose modifikojnë efektin ligjor të detyrimeve të përcaktuara në këtë Protokoll (shih paragrafin 315 të raportit shpjegues

të Konventës). Në këtë Protokoll, rezervat lejohen për të përjashtuar forma të plota bashkëpunimi. Në mënyrë specifike, neni 7, paragrafi 9/a i lejon një Pale të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar nenin 7 në tërësinë e tij. Rezervat lejohen, gjithashtu, për të përjashtuar bashkëpunimin për nene të plota në lidhje me disa lloje të dhënash. Në mënyrë specifike, neni 7, paragrafi 9/b i lejon një Pale të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar Nenin 7 për disa lloje numrash aksesit, nëse zbulimi i atyre numrave të aksesit do të ishte në kundërshtim me parimet themelore të sistemit të saj të brendshëm ligjor. Në mënyrë të ngjashme, neni 8, paragrafi 13 i lejon një Pale të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar nenin 8 për të dhënat e trafikut.

312. Neni 19 u referohet edhe deklaratave. Ngjashëm me Konventën, nëpërmjet deklaratave në këtë Protokoll, Palëve u lejohet të përfshijnë disa procedura shtesë të specifikuar, të cilat ndryshojnë objektin e dispozitave. Procedura të tilla shtesë synojnë të përshtatin disa dallime konceptuale, ligjore ose praktike, të cilat justifikohen duke pasur parasysh shtrirjen globale të Konventës dhe aspirojnë shtrirje të barabartë të këtij Protokolli. Deklaratat e numërtuara ndahen në dy kategori të përgjithshme.

313. Disa deklaratat lejojnë një Palë të deklarojë se disa kompetenca ose masa duhet të kryhen nga autoritete të veçanta ose bashkëpunimi të transmetuar përmes kanaleve të veçanta. Kjo vlen për nenin 10, paragrafi 9 (që lejon një deklaratë që kërkesat mund t'u dërgohen autoriteteve përveç autoritetit qendror); neni 12, paragrafi 3 (autoriteti qendror duhet të jetë nënshkrues ose në ndonjë mënyrë tjetër të pajtohet me marrëveshjen JIT); neni 8, paragrafi 11 (një Palë deklaruuese mund të kërkojë që kërkesat e Palëve të tjera sipas këtij neni, duhet të transmetohen nga autoritetet e tyre qendrore ose një autoritet tjetër i caktuar reciprokisht).

314. Një kategori e dytë e deklaratave i lejon Palët që të kërkojnë hapa proceduralë të veçantë ose shtesë për masa të caktuara bashkëpunimi, në mënyrë që të jenë në përputhje me legjislacionin e brendshëm ose të shmangin mbingarkimin e autoriteteve. Për shembull, neni 7, paragrafi 8 dhe neni 9, paragrafi 1/b lejojnë një Palë që të bëjë deklaratat për t'u kërkuar palëve të tjera të ndërmarrin hapa të veçantë proceduralë në lidhje me informacionin e abonentit. Neni 7, paragrafët 2/b dhe 5/a, neni 8, paragrafi 4 dhe neni 9, paragrafi 5 lejojnë hapa proceduralë shtesë për dhënien e garancive shtesë ose për respektimin e legjislacionit të brendshëm. Efektet e deklaratave nuk synohen të jenë të ndërsjella. Për shembull, nëse një Palë bën deklaratë sipas nenit 10, paragrafi 9 – që do të thotë se kërkesat sipas këtij neni mund t'u dërgohen autoriteteve përveç autoritetit të saj qendror – Palët e tjera mund t'i drejtojnë kërkesa autoriteteve shtesë të Palës deklaruuese, por Pala deklaruuese mund t'u drejtojë kërkesa vetëm autoriteteve qendrore të Palëve të tjera, përveç kur ato, gjithashtu, bëjnë një deklaratë të tillë.

315. Deklaratat e renditura sipas paragrafit 2 të këtij neni, duhet të bëhen në kohën e nënshkrimit të një Pale ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit. Në të kundërt, deklaratat e renditura në paragrafin 3 mund të bëhen në çdo kohë.

316. Paragrafi 3 kërkon që Palët të njoftojnë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës për çdo deklaratë, njoftim ose komunikim të përmendur në nenin 7, paragrafët 5/a dhe 5/e dhe nenin 8, paragrafët 4 dhe 10/a dhe b, nenin 14, paragrafët 7/c dhe 10/b dhe nenin 17, paragrafi 2 të këtij Protokolli, sipas kushteve të përcaktuara në ato nene. Për shembull, sipas nenit 7, paragrafi 5/e, në kohën kur njoftimi i jepet për herë të parë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës sipas paragrafit 5/a, një Palë do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm informacionin e kontaktit të atij autoriteti". Palët do t'i komunikojnë më tej Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, "autoritetet" e përmendura në nenin 8, paragrafët 10/a dhe b. Sekretari i Përgjithshëm urdhërohet të krijojë dhe të mbajë të përditësuar një regjistër të këtyre autoriteteve të caktuara nga palët, dhe palët udhëzohen të sigurojnë që të dhënat që japin për regjistrin të jenë të sakta në çdo kohë (shih nenin 7, paragrafi 5. f dhe nenin 8, paragrafi 12).

Statusi dhe tërheqja e rezervave

317. Ashtu si neni 43 i Konventës, edhe ky nen, pa vendosur kufizime specifike kohore, u kërkon palëve të tërheqin rezervat sapo ta lejojnë rrethanat. Për të mbajtur njëfarë presioni mbi Palët dhe për t'i bërë ato të paktën të marrin në konsideratë tërheqjen e rezervave të tyre, paragrafi 2 autorizon Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës që të hetojë periodikisht për mundësitë e tërheqjes. Kjo mundësi hetimi është praktikë aktuale sipas disa instrumenteve të Këshillit të Evropës dhe pasqyrohet në nenin 43, paragrafi 3 të Konventës dhe nenin 13, paragrafi 2 të Protokollit të Parë. Palëve u jepet kështu një mundësi për të treguar nëse ende duhet të ruajnë rezervat e tyre në lidhje me disa dispozita dhe të tërheqin, më pas, ato që nuk janë më të nevojshme. Shpresohet se me kalimin e kohës Palët do të mund të heqin sa më shumë nga rezervat e tyre që të jetë e mundur, në mënyrë që të nxisin zbatimin uniform të këtij Protokollit.

Neni 21

Ndryshimet

318. Neni 21 ndjek të njëjtën procedurë si ajo e parashikuar për ndryshimet në nenin 44 të Konventës. Kjo procedurë e thjeshtuar lejon ndryshime pa nevojën e negociimit të një Protokollit Ndryshues, nëse lind nevoja. Kuptohet se rezultatet e konsultimeve me Palët e Konventës sipas paragrafit 3 të këtij neni, nuk janë të detyrueshme për palët e Protokollit. Siç specifikohet në paragrafin 323 të raportit shpjegues të Konventës, “procedura e ndryshimit synohet kryesisht për ndryshime relativisht të vogla të karakterit procedural dhe teknik”.

Neni 22

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

319. Neni 22 parashikon se mekanizmat e mosmarrëveshjeve të parashikuar nga neni 45 i Konventës zbatohen edhe për këtë Protokoll (shih paragrafin 326 të raportit shpjegues të Konventës).

Neni 23

Konsultimet e Palëve dhe vlerësimi i zbatimit

320. Paragrafi 1 i nenit 23 parashikon që neni 46 i Konventës (Konsultimet e Palëve) është i zbatueshëm për këtë Protokoll. Sipas paragrafit 327 të raportit shpjegues të Konventës, neni 46 krijoi “një kuadër për Palët për t'u konsultuar në lidhje me zbatimin e Konventës, efektin e zhvillimeve të rëndësishme ligjore, politike ose teknologjike që lidhen me subjektin e krimit kompjuterik ose krimit të lidhur kompjuterik dhe marrjen e provave në formë elektronike dhe mundësinë e plotësimit ose ndryshimit të Konventës”. Procedura u krijua për të qenë fleksibël dhe iu la palëve të vendosnin mbi mënyrën dhe kohën kur të mblidheshin. Pas hyrjes në fuqi të Konventës në 2004, Palët filluan të mblidheshin rregullisht si “Komiteti i Konventës për Krimet Kibernetike” (T-CY). Me kalimin e kohës, T-CY, i krijuar sipas nenit 46 dhe bazuar në Rregullat e Procedurës të miratuara nga Palët e Konventës, ndërmoi vlerësime të zbatimit të Konventës nga Palët, miratoi shënime udhëzuese për të lehtësuar një mirëkuptim të përbashkët të Palëve për sa i përket përdorimit të Konventës dhe përgatiti draftin e këtij Protokollit. Procedurat për konsultimet e Palëve mbeten fleksibël dhe për këtë arsye mund të përshtaten nga Palët e këtij Protokollit sipas rastit, për të marrë parasysh nevojat që mund të lindin nga zbatimi i këtij Protokollit.

321. Ngjashëm me Konventën (shih paragrafin 327 të raportit shpjegues), konsultimet sipas nenit 23 duhet “të shqyrtojnë çështje që kanë lindur në përdorimin dhe zbatimin e Konventës, duke përfshirë efektet e deklaratave dhe rezervave të bëra”. Kjo mund të përfshijë konsultimet dhe vlerësimin e zbatimit të këtij Protokollit nga shtetet përbërëse ose subjekte të ngjashme territoriale të shteteve federale të njoftuara te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës sipas nenit 17, paragrafi 2 dhe që Palët që janë anëtare të BE-së të informojnë dhe të konsultohen me Palë të tjera të këtij Protokollit për ligjet e zbatueshme të BE-së në lidhje me përdorimin e tyre dhe zbatimin e këtij Protokollit në lidhje me nenin 15, paragrafi 1.b. Përveç konsultimeve nëpërmjet T-CY sipas këtij neni, të diskutuara në paragrafin vijues, Palët mund të angazhohen në konsultime mbi baza dypalëshe. Për shtetet federale, këto konsultime dhe vlerësime do të kryheshin nëpërmjet qeverisë së tyre qendrore.

322. Paragrafi 2 i nenit 23 përcakton procedura specifike për rishikimin e përdorimit dhe zbatimit të Protokollit brenda kuadrit më të gjerë të vendosur nga neni 46 dhe T-CY i diskutuar më sipër. Paragrafi 2 parashikon që “Palët do të vlerësojnë periodikisht përdorimin dhe zbatimin efektiv të dispozitave të këtij Protokollit” dhe specifikon se neni 2 i Rregullave të Procedurës të vendosura nga T-CY, të rishikuara më 16 tetor 2020, do të rregullojë këto vlerësime. Këto procedura janë të disponueshme në faqen e internetit të T-CY. Për shkak se T-CY ka rishikuar disa dispozita të Konventës dhe ka nxjerrë raporte në përputhje me këto procedura, hartuesit çmuan se këto procedura të mirëpërcaktuara do të zbatohen *mutatis mutandis* për vlerësimin e dispozitave të këtij Protokollit.

Duke pasur parasysh detyrimet shtesë të ndërmarra nga Palët e këtij Protokollit dhe masat unike të bashkëpunimit që paraqet, hartuesit përcaktuan që këto vlerësime do t’i kryenin vetëm Palët e këtij Protokollit. Në funksion të ekspertizës përkatëse të nevojshme për vlerësimin e përdorimit dhe zbatimit të disa prej dispozitave të këtij Protokollit, duke përfshirë nenin 14 për mbrojtjen e të dhënave, Palët mund të marrin në konsideratë përfshirjen e ekspertëve të tyre të çështjes në vlerësime.

323. Ndërsa nga njëra anë, rregullat për vlerësime të tilla duhet të jenë të parashikueshme, përvoja aktuale mund të çojë në nevojën për të përshtatur këto procedura, pa kërkuar ndryshim zyrtar të këtij Protokollit sipas nenit 21. Si rrjedhojë, paragrafi 2 përcakton që rishikimi fillestar i procedurave do të kryhet pesë vjet pas hyrjes në fuqi të këtij Protokollit, pikë në të cilin Palët mund t’i ndryshojnë këto procedura me konsensus. Palët mund të ndryshojnë procedurat me konsensus në çdo moment pas atij shqyrtimi fillestar.

324. Duke pasur parasysh rëndësinë e garancive për mbrojtjen e të dhënave të përfshira në nenin 14, hartuesit çmuan se neni 14 duhet të vlerësohet sapo të ketë të dhëna të mjaftueshme të bashkëpunimit sipas këtij Protokollit, për të rishikuar në mënyrë efektive përdorimin dhe zbatimin e kësaj dispozite nga Palët. Si rrjedhojë, paragrafi 3 parashikon se vlerësimi i nenit 14 do të fillojë pasi dhjetë Palët e Konventës të kenë shprehur pëlqimin e tyre për t’iu nënshtruar detyrimit ligjor sipas këtij Protokollit.

Neni 24

Denoncimi

325. Paragrafët 1 dhe 2 të nenit 24 janë të ngjashëm me ato të nenit 47 të Konventës dhe nuk kërkojnë shpjegime të mëtejshme. Paragrafi 3 përcakton se “Denoncimi i Konventës nga një Palë e këtij Protokollit përbën denoncim të këtij Protokollit”. Duke pasur parasysh theksin e këtij Protokollit mbi ndarjen e informacionit ose provave, të cilat mund të përfshijnë të dhëna personale, hartuesit e çmuan të kujdesshme të shtonin paragrafin 4 për të sqaruar se informacionet ose provat e transferuara para datës së hyrjes në fuqi të denoncimit, do të vijojnë të trajtohen në përputhje me këtë Protokoll”